1996. MÁRCIUS
XII. évf. 3. (104.) szám
Ára: 198 Ft

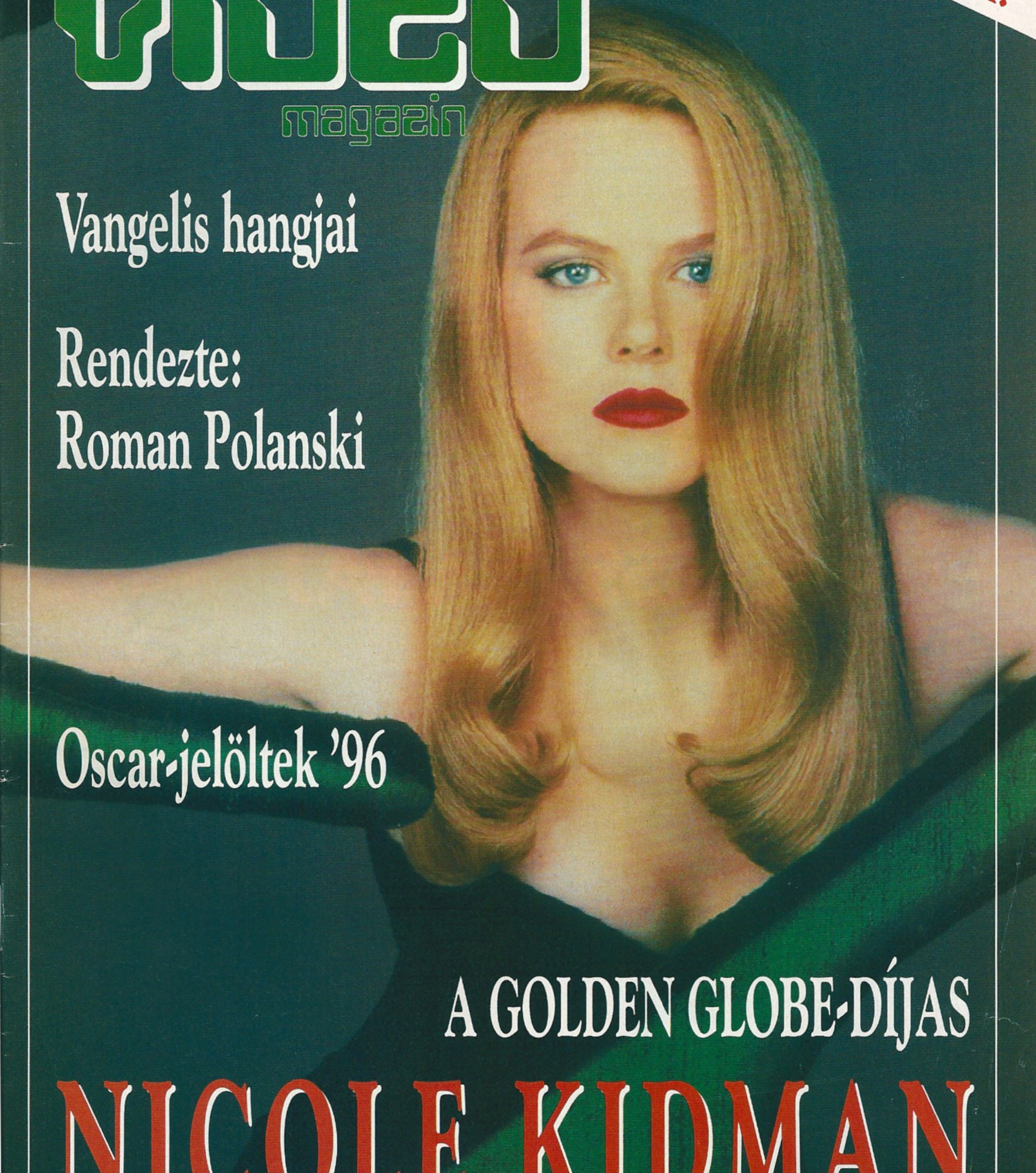
video magazin

OSCAR-JÁTÉK!

Vangelis hangjai

Rendezte: Roman Polanski

Oscar-jelöltek '96

A GOLDEN GLOBE-DÍJAS

NICOLE KIDMAN

VIDEOPREMIER: MÁRCIUS 28.

KERESSE A VIDEOTÉKÁKBAN!

DOUBLE DRAGON

A medál hatalma

2007. New Angeles: az egykor gyönyörű város már a múlté; egy részét víz lepte el, házai romokban hevernek. Az utcákon törvényen kívüli bandák, mutánsok és punkok vették át a hatalmat. Koga Shoku, a gonosz földi helytartója sosem adja fel: itt is uralomra tör. Egy ősi medál egyik felének birtokában óriási erőre tett szert, de műve csak akkor lehet teljes, ha a medál másik felét is megszerzi. Ám a város egyik lepusztult negyedében él két testvér, akiket nemcsak félelmetes harcművészeti jártasságuk különböztet meg a többiektől, hanem egy kis fénylő ékszer is, melyet egy gyönyörű, bölcs japán lánytól kaptak. Koga Shoku a fiúk nyomára jut, és elküldi értük embereit. Ők nem tehetnek mást, védekeznek, aztán támadnak. Szembeszállnak az ellenük küldött hadsereggel, és a város alatti földalatti barlangrendszerben még szövetségesekre is találnak. A küzdelem hatalmas. A tét a jövő.

NEHÉZFIÚK

HEAVYWEIGHTS

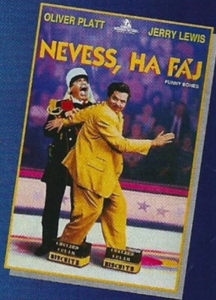
Csupa-csupa nagy színész. Nagy? Hatalmas! Kerekded kamaszok erdei vakáción a dagi-táborban. Ám a boldog uzsonnák és tízoraik váratlanul véget érnek. Színre lép az egészség és karcsúság megszállott apostola (Ben Stiller - Nyakunkon az élet), és szigorú diétát meg testedzést rendel el. A ducik majd megpukkadnak. Először némán szenvednek, aztán korgó gyomruk más tanácsot ad: úgy döntenek, hogy ez már több mint amit le tudnak nyelni. Fellázadnak rabtartartójuk ellen, és bebizonyítják, hogy nemcsak gyomruk, hanem eszük és szívük is a helyén van. Százféle trükkel addig üldözik a jótestű trénert, míg az végleg el nem menekül. És akkor kezdődhet újra a Nagy Falánkolás.

Egy pompás vígjáték fogyókúrázóknak és falánkoknak. Nagy mulatság? Hatalmas! Jó étvágyat!

WALT DISNEY PICTURES

NEVESS, HA FÁJ

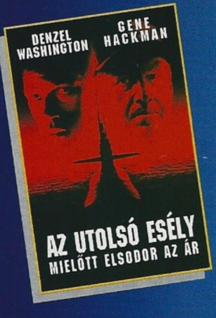
FUNNY BONES

Két bohóc verseng, hogy melyiken röhögünk többet. Mindkettőn.

A fiatalabbik belead apait-anyait, hogy lefőzze az apját, a már befutott komikust. Amilyen peches, nincsenek elálló fülei, és nem is bandzsít. De nagyon igyekszik!

Fogja magát, átkel az óceánon, és visszavonul szülővárosába, hogy kifundálja, mi lehetne olyan vicces rajta. De komolyan. Ott aztán nagyon furcsa emberekkel találkozik. Olyanokkal, amilyenekkel még sosem. Szeretné megtalálni náluk a Nagy Mutatványt. Aztán egészen más dolgokat talál. Családot.

VIDEOPREMIER: ÁPRILIS

DENZEL WASHINGTON GENE HACKMAN

AZ UTOLSÓ ESÉLY

MIELŐTT ELSODOR AZ ÁR

Ügynökeink

InterFilm 1126 Bp. Németvölgyi út 66. Tel: 155 9094. . **Alpine Piton** Gmk Video Nívo ügynöki iroda 1146 Bp. XIV., Dózsa Gy. út 19.
S. I. COOP Kft. 1145 Bp., Bácskai u. 52. Tel.: 164-2055
Videó Nívó Bt Budapest XIII. Vág út 9. Tel: 149-1335. **Motophon** Bt. 3527 Miskolc, Hunyadi u. 5. Tel.: 46/346-847
Motophon World Center Bt. 3300 Keszthely, Kossuth L. u. 51/1. Tel.: 83/314-764 **InterCom** 1145 Bp. Bácskai utca 28-36. Tel: 467-1-467

Kedves Olvasó!

Bár az Oszkárok csak július végén ünneplik névnapjukat, március mégis az Oscarok hava, hiszen minden évben ekkor osztják ki a filmszakma legjelentősebb elismerését. S hogy idén mely filmek és alkotók nyerik az Oscar-díjat? Nos, lehet tippelni! Könnyítésként e számunkban teljes terjedelmében közreadjuk a jelöltek névsorát (4–7. oldal). De lehet tippelni Oscar-játékunkon is, méghozzá sajátos módon! Játsszon velünk! (Szabályok a 76. oldalon.)

Aki szorgalmasan jár moziba és videótékába, a jelölt filmek egy részét már láthatta, véleményt alkothat róluk; a vélhetően már Oscar-díjas művek másik felével pedig a tavaszi mozi- és videópremierek között találkozhatunk (lásd Előzetes rovatunkat: 68–69. oldal).

Ha filmes szemmel Amerikában március az Oscar hava, akkor Magyarországon február a filmszemle hónapja volt. Idén huszonhetedszer rendezték meg a hazai alkotások versengését, melyen kiderült: egyre közelebb kerül a film és a videó, melynek egyaránt vannak erényei és árnyoldalai. (A honi seregszemléről az 52–53. oldalon olvashat, s ugyanitt találja meg a díjazottak listáját is.)

A legifjabb nemzedéknek a 101 kiskutya poszterével kedveskedünk, hisz legyen magyar filmszemle, amerikai Oscar, a gyermekvideózókat márciusban bizonyára az izgatja a legjobban, hogy végre kazettán is látható Disney felejthetetlenül bájos klasszikus rajzfilmje.

Budapest, 1996. március

Falus Tamás

Főszerkesztő: Falus Tamás
Művészeti szerkesztő: Czifferszky Attila
Képszerkesztő: Fejér Gábor
A szerkesztőség címe:
1036 Budapest III., Galagonya u. 2/A
Tel./fax: 250-7441, 250-7442
Kiadja a
Video Magazin Kft.
Felelős kiadó:
Belán Gábor ügyvezető igazgató
Nyomdai előkészítés:
ÍRISZ Kft.
Nyomás:

VESZPRÉMI NYOMDA RT.

Felelős vezető: Fekete István igazgató
Terjeszti a Nemzeti Hírlapkereskedelmi Rt. és a regionális részvénytársaságok, valamint az alternatív terjesztők.
Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Rt.
Előfizethető a hírlapkézbesítőknél és a Hírlapelőfizetési Irodában (Budapest XIII., Lehel u. 10/A, levélcím: HELIR, 1900 Budapest), ezenkívül Budapesten a Magyar Posta Rt. Hírlapüzletági Igazgatósága kerületi ügyfélszolgálati irodáin, vidéken a postahivatalokban.
HU ISSN 0237-5141

Golden Globe-díjátadás fotó (10. oldal): FEB-Reuters

A video magazin

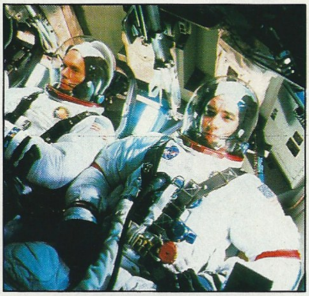
TARTALMÁBÓL:

44

43

52

4

JÖN az új ivm
59

A Video Magazinról szóló információk megtalálhatók az Internet-hálózaton, az Internetto „újságban".
A Video Magazin egyes cikkei már hetekkel a megjelenés előtt elolvashatók az Interneten!
Elérhetőség: http://www.idg.hu/internetto/

OSCAR-JEL

Az 1995. évi fil

MÁRCIUS 25-ÉN, HÉTFŐ ESTE – MAGYAR IDŐ SZERINT KEDDEN KORA REGGEL – ADJÁK ÁT 68. ALKALOMMAL LOS ANGELES-BEN AZ AMERIKAI FILMAKADÉMIA ELISMERÉSEIT, MELYET OSCAR-DÍJKÉNT ISMER A VILÁG. FEBRUÁRBAN HOZTÁK NYILVÁNOSSÁGRA AZ OSCAR-JELÖLTEK NÉVSORÁT, AZ 1995-BEN BEMUTATOTT JÁTÉKFILMEKBEN NYÚJTOTT TELJESÍTMÉNYEK ALAPJÁN, ÍGY AZ ALKOTÓK S A FILMBARÁTOK BŐ EGY HÓNAPON ÁT IZGULHATNAK, KIK IS LESZNEK A BOLDOG NYERTESEK.

Az év legjobb filmje:
APOLLÓ 13
r.: Ron Howard
BABE
r.: Mike Newell
A RETTENTHETETLEN
(Braveheart)
r.: Mel Gibson
NERUDA POSTÁSA
(The Postman – Il Postino)
r.: Michael Radford
ÉRTELEM ÉS ÉRZELEM
(Sense and Sensibility)
r.: Ang Lee

A legjobb rendezés:
CHRIS NOONAN (Babe)
MEL GIBSON (A rettenthetetlen)
TIM ROBBINS (Dead Man Walking)
MIKE FIGGIS (Leaving Las Vegas)
MICHAEL RADFORD
(Neruda postása)

A legjobb férfi alakítás:
NICOLAS CAGE
(Leaving Las Vegas)
RICHARD DREYFUSS
(Mr. Holland's Opus)
ANTHONY HOPKINS (Nixon)
SEAN PENN (Dead Man Walking)
MASSIMO TROISI (Neruda postása)

A legjobb női alakítás:
ELISABETH SUE
(Leaving Las Vegas)
SHARON STONE (Casino)
MERYL STREEP (A szív hídjai – The Bridge of Madison County)
EMMA THOMPSON
(Értelem és érzelem)
SUSAN SARANDON (Dead Man Walking)

A legjobb férfi epizódszereplő:
BRAD PITT
(12 majom – 12 Monkeys)
JAMES CROMWELL (Babe)
ED HARRIS (Apolló 13)
TIM ROTH (Rob Roy)
KEVIN SPACEY (Közönséges bűnözők –The Usual Suspects)

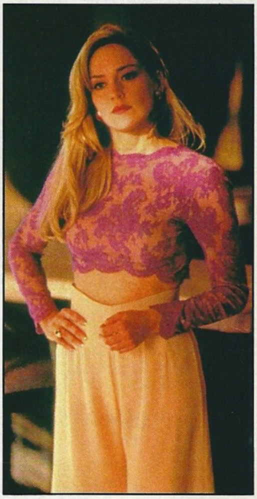
A legjobb női epizódszereplő:
JOAN ALLEN (Nixon)
KATHLEEN QUINLAN (Apolló 13)
MIRA SORVINO (Mighty Aphrodite)
MARE WINNINGHAM (Georgia)
KATE WINSLET
(Értelem és érzelem)

Idén harminchat játékfilm húsz kategóriában verseng az Oscar-díjakért, s az alkotások jelentős részét idehaza is ismerhetjük a filmszínházakból, jó néhányat pedig a díjátadásig mutatnak be a honi mozik. Sőt, akad olyan jelölt mű is, amely már kölcsönözhető a tékákban *(Rob Roy, Szobatársak)* vagy az elkövetkező hónapokban lesz videókazettán is látható. Például a megtörtént drámai eseményeket feldolgozó *Apolló 13*, mely kilenc jelöléssel büszkélkedhet. A júniusban tékákba költöző mű többek között az év legjobb filmje címéért versenghet, két epizódszereplőnek is esélye van az Oscarra, de érdekesség, hogy *Ron Howard* rendező és a kétszeres Oscar-díjas *Tom Hanks* ezúttal nincs a jelöltek között.

Még az Apolló 13-nál is több, összesen tíz nominációt kapott

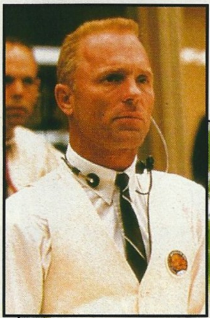

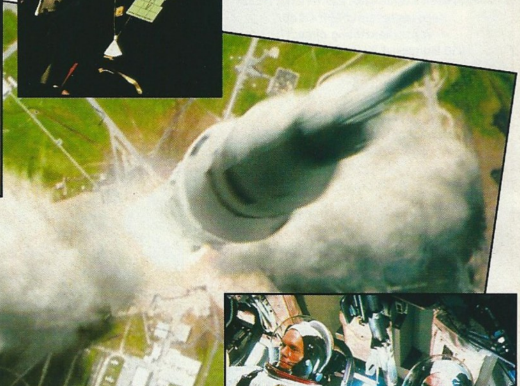
Pocahontas: **ismét a filmzene révén esélyes a Walt Disney-rajzfilm**

Sharon Stone (Casino) **a Golden Globe után az Oscar megnyerésében bízik – a versenytársak mellett ez bizony nehéz lesz...**

Az *Apolló 13* akár kilenc Oscart is begyűjthet: *Ed Harris* és *Kathleen Quinlan* a legjobb epizódszereplők lehetnek, s az év filmje mellett az alkotás pályázik a legjobb vágás, díszlet, filmzene, filmhang, képi hatás és adaptált forgatókönyv díjára is

ntermés alapján

Mel Gibson kosztümös filmje, *A rettenthetetlen (Braveheart),* mely – túlzás nélkül állítható – bombameglepetésnek számít. Gibson harcba szállhat a legjobb rendező címéért is, s a legjobb film díja mellett az alkotásnak nagy esélye van arra, hogy egyebek mellett a legjobb jelmez kategóriában is diadalmaskodjon. A film szeptemberre várható a tékákban, ahol viszont már áprilisban ott lesz a *Neruda postása,* melyet öt díjra jelöltek. *Michael Radford* érzelmekkel teli filmjében nincsenek gyilkosságok, csaták, legfeljebb az értelem és az érzelem küzd sajátos módon.

Értelem és érzelem a címe viszont *Jane Austen* regényének, melyet *Emma Thompson* ültetett át forgatókönyvíróként filmre, s játszotta el a XIX. századi műben a főszerepet. Mind írói munkájáért,

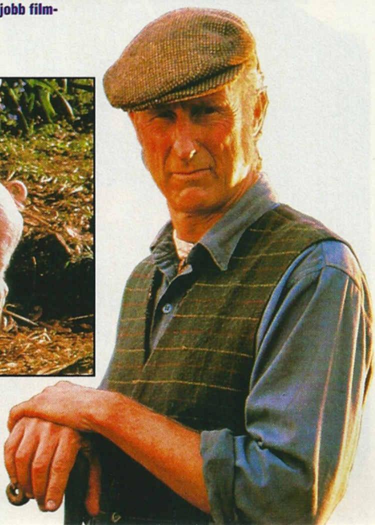

Összesített Oscar-jelölések (egynél többször jelölt filmek):

10 A RETTENTHETETLEN
9 APOLLÓ 13
7 BABE
7 ÉRTELEM ÉS ÉRZELEM
5 NERUDA POSTÁSA
4 LEAVING LAS VEGAS
4 NIXON
4 DEAD MAN WALKING
3 AZ UTOLSÓ ESÉLY
3 MINDÖRÖKKÉ BATMAN
3 JÁTÉKHÁBORÚ
2 POCAHONTAS
2 MIGHTY APHRODITE
2 A LITTLE PRINCESS
2 SABRINA
2 RESTORATION
2 12 MONKEYS
2 KÖZÖNSÉGES BŰNÖZŐK
2 RICHARD III

A mamutköltségvetésű Waterworldnek be kell érnie a legjobb filmhang jelöléssel

A Golden Globe után a *Babe*, a beszélő malacról szóló vígjáték ismét nyerhet, *James Cromwell* pedig a legjobb epizodista lehet

A legjobb forgatókönyv:
A RETTENTHETETLEN
Randall Wallace
MIGHTY APHRODITE
Woody Allen
NIXON
Stephen J. Rivele, Christopher Wilkinson, Oliver Stone
JÁTÉKHÁBORÚ
(Toy Story)
Joss Whedon, Andrew Stanton, Joel Cohen, Alec Sokolow
KÖZÖNSÉGES BŰNÖZŐK
Christopher McQuarrie

A legjobb adaptált forgatókönyv:
APOLLÓ 13
William Broyles Jr., Al Reinert
BABE
George Miller, Chris Noonan
LEAVING LAS VEGAS
Mike Figgis
NERUDA POSTÁSA
Anna Pavignano, Michael Radford, Furio Scarpelli, Giacomo Scarpelli, Massimo Troisi
ÉRTELEM ÉS ÉRZELEM
Emma Thompson

A legjobb díszlet:
APOLLÓ 13
BABE
A LITTLE PRINCESS
RESTORATION
RICHARD III

A legjobb operatőri munka:
MINDÖRÖKKÉ BATMAN
Stephen Goldblatt
A RETTENTHETETLEN
John Toll
A LITTLE PRINCESS
Emmanuel Lubezki
ÉRTELEM ÉS ÉRZELEM
Michael Coulter
SHANGHAI TRIAD
Lu Yue

A legjobb jelmez:
A RETTENTHETETLEN
Charles Knode
RESTORATION
James Acheson
RICHARD III
Shuna Harwood
ÉRTELEM ÉS ÉRZELEM
Jenny Beavan, John Bright
12 MONKEYS
Julie Weiss

A legjobb vágás:
APOLLÓ 13
Mike Hill, Dan Hanley
BABE
Marcus D'Arey
A RETTENTHETETLEN
Steven Rosenblum
AZ UTOLSÓ ESÉLY (Crimson Tide)
Chris Lebenson
SEVEN
William Hoy

A legjobb külföldi – nem amerikai – film:
ALL THINGS FAIR
(Svédország)
ANTONIA'S LINE
(Hollandia)
DUST OF LIFE
(Algéria)
O QUATRILHO
(Brazília)
THE STAR MAKER
(Olaszország)

A legjobb smink:
A RETTENTHETETLEN
Peter Frampton, Paul Pattison, Lois Burwell
MY FAMILY, MI FAMILIA
Ken Diaz, Mark Sanchez
SZOBATÁRSAK (Roommates)
Greg Cannom, Bobn Laden, Colleen Callaghan

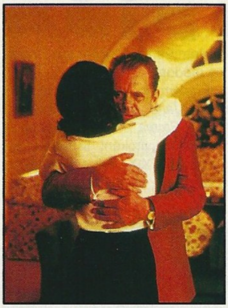
mind színészi játékáért jelölték Oscarra az immáron Golden Globe-díjas angol művésznőt, akit a *Howards End*ért 1993-ban már kitüntették az aranyszobrocskával. A film alkotói összesen hét kategóriában érdekeltek. Csakúgy, mint a *Babe* megteremtői. A beszélő malacról szóló vígjáték az Amerikai Filmakadémia tagjait is lenyűgözte.

Egy alkoholistáról szól a *Leaving Las Vegas*, melynek két főszereplője, *Elisabeth Sue* és *Nicolas Cage* egyaránt reménykedhet a kitüntetésben. *Oliver Stone*-t ismét az Egyesült Államok egyik elnökének drámája ejtette rabul, s készítette el filmjét *Nixon*ról. *Anthony Hopkins* formálja meg az egykori elnököt, s színészi játékával *A bárányok hallgatnak* után ismét Oscart nyerhet.

A márciusi hazai videópremier, az amerikai kasszasiker, a *Mindörökké Batman* három kategóriában kapott jelölést, a legjobb operatőri munka mellett a legjobb hang és hanghatás-vágás díja lehet a sikerfilmé. *Az utolsó esély* szintén áprilisban jelenik meg nálunk videón, s ugyancsak három, főleg technikai kategóriában verseng a legrangosabb filmdíjért. A Disney két alkotásáért öt jelölést mondhat magáénak. A kizárólag háromdimenziós komputeranimációs eszközökkel készült *Játékháború* hármat, a *Pocahontas* kettőt gyűjtött be, e rajzfilm ismét csak filmzenéjéért. *Alan Menken* az *Aladdin* után ismét nyerhet a *Pocahontas* muzsikájáért és szép betétdaláért.

A zeneszerzőknek nagyobb figyelmet szentel a filmakadémia, hiszen idén újabb kategóriával bővült az Oscar-díj: szétválasztották a legjobb filmzene csoportját, s külön díjazzák a legjobb musical- vagy vígjátékfilmzenét és a legjobb drámai alkotás muzsikáját. *John Williams*, a nagy öreg (a *Csillagok háborúja*, a *Schindler listája* zeneszerzője) így mindkét kategóriában verseng *(Sabrina, Nixon)*, sőt a *Sabrina* betétdalát külön is jelölték. Érdekesség, hogy *James Horner* önmagával is versenyez *A rettenthetetlen* és az *Apolló 13* filmzenéjével, hiszen mindkettőt jelölték.

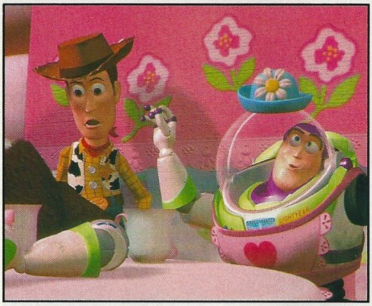
Woody Allen-nominálás nélkül nincs Oscar. Tavaly a *Lövések a Broadway-n* című film, idén a *Mighty Aphrodite* forgatókönyvírását ítélték kiválónak a szakemberek. *John Toll* operatőr tavaly a *Szenvedélyek viharában* című munkájáért vehette át a szobort, s idén is esélye lehet rá *A rettenthetetlen* fényképezéséért.

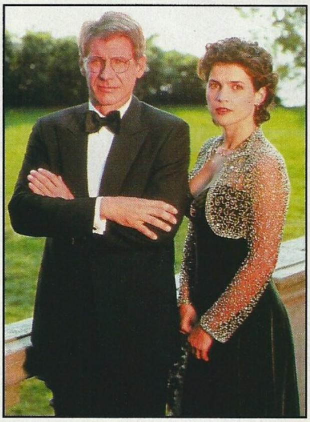
A négyszeres jelölt *Nixon, Oliver Stone* filmje, *Anthony Hopkins*szal a főszerepben

***Tim Roth* kiváló játéka a *Rob Roy*ban nominációt ért**

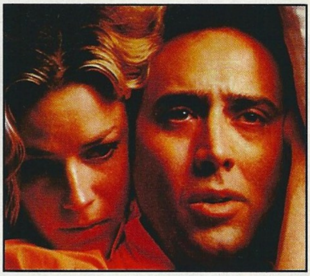

A *Játékháború* komputeranimációs kaland-vígjáték a legjobb forgatókönyv kategóriában versenyez, s két zenei díjat is elnyerhet

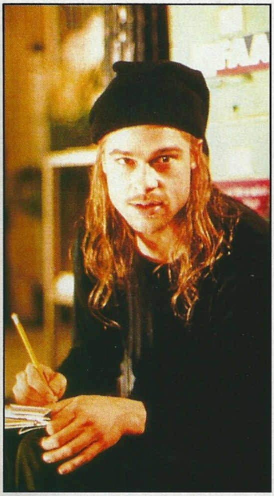
A *Julia Ormond*dal és *Harrison Ford*dal felújított *Sabrina* a zenéjével száll ringbe

***Nichoas Cage* és *Elisabeth Shue:* mindkettőjüket jelölték a *Learning Las Vegasban* alakításukért**

***Massimo Troisi* alakítja az egyszerű postást a *Neruda postása* című megható alkotásban, melyet öt kategóriában is jelöltek. A szintén jelölt *Troisi* a film felvételeinek befejezése után, 41 éves korában elhunyt**

Brad Pitt, az Oscar-jelölt *(12 majom)*

A Golden Globe után *Mel Gibson* az Oscart is besöpörheti: *A rettenthetetlen* tíz jelölést kapott, köztük a két legfontosabb kategóriában is (legjobb film, legjobb rendező)

Emma Thompson a maga számára írta meg a forgatókönyvet *Jane Austen* regényéből: *Értelem és érzelem* – mindkét kategóriában jelölt, s a film még további öt nominációt is begyűjtött

A legjobb operatőri díjat kaphatja *Stephen Goldblatt* a *Mindörökké Batman* képi megjelenítéséért

A legjobb musical- vagy vígjáték-filmzene:
SZERELEM A FEHÉR HÁZBAN
(The American President)
POCAHONTAS
Alan Menken, Stephen Schwartz
SABRINA
John Williams
JÁTÉKHÁBORÚ
Randy Newman
UNSTRUNG HEROES
Thomas Newman

A legjobb filmzene drámai alkotásban:
APOLLÓ 13
James Horner
A RETTENTHETETLEN
James Horner
NIXON
John Williams
NERUDA POSTÁSA
Luis Bacalov
ÉRTELEM ÉS ÉRZELEM
Patrick Doyle

A legjobb filmbetétdal:
POCAHONTAS
Colors of the Wind
(Alan Menken, Stephen Schwartz)
DEAD MAN WALKING
Dead Man Walking
(Bruce Springsteen)
DON JUAN DE MARCO
Have You Ever Really Loved a Woman (Michael Kamen, Bryan Adams, Robert John Lange)
SABRINA
Moonlight (John Williams, Alan and Marilyn Bergman)
JÁTÉKHÁBORÚ
You've Got a Friend
(Randy Newman)

A legjobb filmhang:
APOLLÓ 13
MINDÖRÖKKÉ BATMAN
A RETTENTHETETLEN
AZ UTOLSÓ ESÉLY
VÍZIVILÁG – WATERWORLD

A legjobb hanghatás-vágás:
MINDÖRÖKKÉ BATMAN
A RETTENTHETETLEN
AZ UTOLSÓ ESÉLY

A legjobb képi hatás:
APOLLÓ 13
BABE

A legjobb dokumentumfilm:
ANNA FRANK REMEMBERED
THE BATTLE OVER CITIZEN KANE
FIDDLEFEST
HANK AARON: CHASING THE DREAM
TROUBLESOME CREEK: A MIDWESTERN

A legjobb dokumentumrövidfilm:
JIM DINE: A SELF-PORTRAIT ON THE WALLS
THE LIVING SEA
NEVER GIVE ME UP
ONE SURVIVOR REMEMBERS
THE SHADOW OF HATE

A legjobb animációs film:
THE CHICKEN FROM OUTERSPACE
A CLOSE SHAVE
THE END
GAGARIN
RUNAWAY BRAIN

A legjobb rövidfilm:
BROOMS
DUKE OF GROOVE
LIEBERMAN IN LOVE
LITTLE SUPRISES
TUESDAY MORNING RIDE

(A Magyarországon moziban és/vagy videón bemutatott, bemutatásra váró filmek címét az ismert magyar címmel közöljük, a többit angolul.)

MEGJELENÉS MÁRCIUS 6-ÁN

VÉGZETES VÁLASZTÁS
(Fatal Choice)

Bobby, a szövetségi ügynök megtudja, hogy testvére, Johnny bűnöző lett. Megpróbálja meggyőzni őt, hogy térjen észhez és végleg szálljon ki a veszélyes buliból. A könnyű élet és a nagy pénz azonban Johnny vérében van...

Színes, szinkronizált amerikai krimi
Főszereplők: John Savage, Henry Silva
Rendezte: Jenő Hodi
88 perc

NELL, A REMETELÁNY
(Nell)

Nell a civilizációtól messze nő fel remeteként és egy mindenki számára érthetetlen nyelvet beszél. Egy orvos és egy pszichológusnő kezdik tanulmányozni a meglehetősen elvadult lányt. Szeretnék titokban tartani létezését, hogy megóvják a külvilág erőszakos zaklatásaitól. Nell bizalmába fogadja őket, de amikor a szenzációéhes újságírók mégis rájönnek, hogy létezik egy különös lány, már nincs nyugalmuk...

Színes, szinkronizált amerikai játékfilm
Főszereplők: Jodie Foster, Liam Neeson
Rendezte: Michael Apted
113 perc

KIRAKÓS JÁTÉK
(Puzzle)

Pedro és Andres munkanélküliek, nem sok remény marad számukra. Kétévi nyomozás után kapnak az alkalmon, amikor Diego segítségüket kéri az általa kitervelt bankrablásban. Egy arra járó rendőrautó azonban tetten éri őket, ezért túszul ejtenek két ügyfelet. Megkötözve tartják őket egy üres lakásban, ahol egy időzített bombát helyeznek el. A bomba a legkisebb zajra működésbe lép...

Színes, szinkronizált krimi • Főszereplők: Antonio Bandreas, Patxi Andion •Rendezte: Lluis-Joseph Comeron • 92 perc

BOROWCZYK: A SZERELEM MŰVÉSZETE
(Ars Amandi)

Publio Ovidio Nasone, a költő a szerelem művészetére tanítja a férfiakat a császári Rómában. Például arra, hogy szerelmi háromszög fennállása esetén hogyan viselkedjen a férj, illetve a feleség. A szerelmi praktikák sora végtelen és kifogyhatatlan. Nincs olyan pajzán helyzet, amelyre ne lehetne megoldást találni...

Színes, szinkronizált olasz erotikus film
Főszereplők: Michele Placido, Mario Girotti
Rendezte: Walerian Borowczyk
93 perc

MEGJELENÉS: MÁRCIUS 20-ÁN

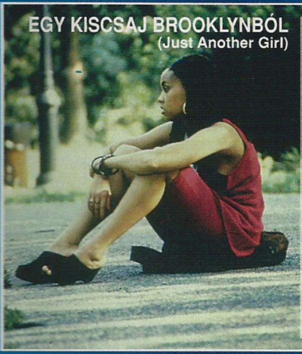
CSILLAGKÓR
(Starstruck)

Jake tehetségkutató ügynök Hollywoodban, filmekhez keres színészjelölteket. Azokban a filmekben, amelyekben a színészek főszerephez jutnak, valójában igazi fájdalom, igazi vér jelenik meg és a színészek valóban meghalnak. Egyik alkalommal azonban Jake színésznő unokahúga jelentkezik az egyik szerepkínáló hirdetésre...

Színes, szinkronizált amerikai thriller
Főszereplők: Joe Estevez, Karen Black
Rendezte: David Steiner
90 perc

EGY KISCSAJ BROOKLYNBÓL
(Just Another Girl)

Chantel, a kissé bohókás fekete tini mindenütt feltalálja magát és mindig ő a társaság középpontja. Egy bulin a jómódú, belevaló srác, Tyron azonnal felfigyel a bombázó csajra. E találkozás új fejezetet nyit a magabiztos Chantel életében...

Színes, szinkronizált amerikai játékfilm
Főszereplők: Ariyan Johnson, Kevin Thigpen
Rendezte: Leslie Harris • 95 perc

A MOKÉP Videókiadó új címe: 1054 Bp., Báthory u. 8., Telefon: 111-6650/169 m.

A filmek megvásárolhatók:

ALPINE PITON GMK.
1146 Budapest, Dózsa György út 19. Telefon: 344-007
VIDEO NÍVÓ BT.
1133 Budapest, Vág u. 9. Telefon: 149-1335
INTERFILM Kft.
1124 Budapest, Németvölgyi út 66. Telefon: 155-9094
S.I. COOP Kft.
1144 Budapest, Lőcsei u. 12/b. Telefon: 164-2055
MOTOPHON BT.
3500 Miskolc, Hunyadi u. 5. Telefon: (46) 346-847
MULTI HOME VIDEÓHÁZ
1114 Bp., Bocskai út 23. Telefon: 371-0866

VIDEÓKIADÓ AJÁNLATA

A VIDEÓTÉKÁK ÉS A LAKOSSÁG RÉSZÉRE

A HÁROM TESTŐRKE
színes, szinkronizált rajzfilm

Videótékák számára e filmből két jogot (kölcsönzési és lakossági eladási jog) adunk át, ezért a filmből minimum 2 db kazetta rendelhető!

Egy kazetta ára 940,– Ft + ÁFA

Három kisegér elolvassa a Három testőr című könyvet és elhatározzák, hogy a legendás testőrök példáját követve felveszik a harcot a gonosz macskákkal szemben.
Bár a macskák túlerőben vannak, a testőr egérkék leleményességükkel túljárnak az eszükön és megleckéztetik az önelégült és ostoba kandúrokat.

MEGJELENÉS: MÁRCIUS 20.

A GOLDEN GLOBE-DÍJAS NICOLE

A FRISS GOLDEN GLOBE-DÍJAS NICOLE KIDMAN SZÁMÁRA SIKERÉV VOLT AZ 1995-ÖS ESZTENDŐ, MELYNEK GYÜMÖLCSE, ÚGY TŰNIK, IDÉN ÉRIK BE. A *TO DIE FOR* (NÉMI ANGOL IRÓNIÁVAL *2 DIE 4*) CÍMŰ MORBID KOMÉDIÁBAN ARANY GLÓBUSZ DÍJAT ÉRŐEN ALAKÍT.

IGAZ, AZ OSCAR-JELÖLÉS EZÚTTAL ELKERÜLTE ŐT.

A To Die For (a mozibemutatóra váró filmnek lapzártáig még nem született magyar címe), *Gus van Sant*tal forgatott mű, irodalmi adaptáció, az alapanyagot *Joyce Maynard* regénye jelentette.

A történet a kisvárosi lányról szól, aki a helyi kábeltévé stúdióban dolgozik. Suzanne-t nem elégíti ki munkája, valódi hírnévre vágyik, és persze annak megfelelő műsoridőre a tévében. A főiskola elvégzése után mégis váratlanul férjhez megy az egyik helyi fiúhoz, akinek a legfőbb vágya, hogy egy napon átvegye apja éttermének igazgatását. Az ambíciótól fűtött Suzanne azonban meg akarja váltani a világot, és erre jó alkalomnak tűnik a mai fiatalok életéről szóló dokumentumfilm elkészítése. Az élet viszont tartogat néhány meglepetést a számára, de mások számára is...

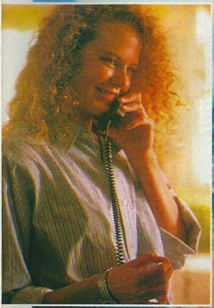
A To Die For előtt forgatta az e havi tékaújdonságot, a *Mindörökké Batman*t, mely anyagilag a legsikeresebb film volt tavaly Amerikában. Meglepő, de megannyi játék- és tévéfilm után ez volt az első igazi szuperfilmje. Dr. Chase Meridiannak, a szép kriminálpszichológusnak a szerepe az egyik olyan szerep volt Hollywoodban, amelyet szinte mindegyik színésznő meg szerettett volna szerezni magának. A rendező *Joel Schumacher* azonban kezdettől fogva Kidmant nézte ki magának. A feladat izgatta a színésznőt, hiszen szerinte *„dr. Chase – csakúgy, mint a többi főszereplő – kettős lelkű figura a filmben. Miközben az igazságszolgáltatás embere, vonzza az élet sötét oldala. Ezért van rá olyan nagy hatással Batman alakja, és ez az, amiért jószerivel tudomást sem vesz Bruce Wayne-ről."*

Két évvel korábban *Harold Becker* feszült lélektani krimijében, a *Malice* című, igencsak eseménydús produkcióban vállalt szerepet. E filmben titokzatos gyilkos tartja rettegésben a New England-i kisváros lakóit. Áldozatai a főiskolás lányok közül kerülnek ki. Az egyik professzort szörnyű balsejtelem keríti hatalmába, attól fél, hogy az ott tanuló feleséje lesz a következő áldozat. Félelme nem teljesen alaptalan... A fölényes biztonsággal, nagy szakmai rutinnal elkészített mozi a műfaj legszebb hagyományait idézi, tele jobbnál jobb karakterekkel, hátborzongató akciókkal és ügyes figyelemelterelő (had)műveletekkel. Nicole nem választott rosszul.

Az ötödik kontinens üdvöskéjének, a zöld szemű, vörös hajú, szeplős szexi lánynak igazi, hollywoodi felfedezése a filmváros ifjú sztárjának nevéhez fűződik. Lehet ugyanis bárki próféta a saját hazájában, mint ahogy Nicole Kidman az volt Ausztráliában, ám a filmszínész-világban csak egyetlen igazi fokmérő létezik: Hollywood.

Ahhoz pedig, hogy oda betörjön az ember, legalábbis az kell, hogy valami nagymenő felfigyeljen rá. A legendák homályába vesző múlt szerint ez történt Kidman kisasszonnyal, akit *Tom Cruise* a *Halálos nyugalom* (1990) című vízithriller főszerepében vett észre, olyannyira, hogy teljesen rabul ejtette tehetsége és szépsége. Később állítólag maga mesélte, hogy mindenáron meg akarta hódítani, mert az első perctől kezdve tudta, csakis ő lesz a felesége (igaz, már a második, *Mimi Rogers* után). Kötötte is az ebet a karóhoz, hogy következő filmjében, a *Mint a villám*ban (1990) ez a lány legyen a partnere. A szédítő betonkatlan és a bőgő motorok világában játszódó autós mozi nemcsak a versenyek látványos pillanatairól, hanem a Kidman–Cruise kettős forró szerelmi jeleneteiről lett híres. A szerep azután folytatódott a stúdión kívül is, ugyanis Nicole halálosan beleszeretett Tomba. Cruise egyébként az Oscar-díj-kiosztó gálán kérte meg a kezét, miután megtudta, hogy nem kapta meg az aranyozott szobrocskát a *Született július 4-én* (Born on Fourth of July, 1989) című filmben nyújtott alakításáért. Az este így mégiscsak jól végződött számára, mégsem ment haza üres kézzel...

Nicole Kidman azonban többre tartotta magát annál, hogy egyszerűen csak Mrs. Cruise-ként is-

A sokarcú sztár

KIDMAN

merje a szakma. Elvégre gyerekkorától kezdve tudatosan készült a színészi pályára, minden erejével és energiájával azért dolgozott, hogy felküzdje magát a legnagyobbak közé. Sohasem elégedett önmagával, annak ellenére, hogy a színészkollégák és a rendezők egybehangzó véleménye szerint rendkívül komolyan készül egy-egy feladat megoldására, nagyszerű ötletei vannak, arról nem beszélve, hogy ideális partner, élvezet vele dolgozni.

Immár házaspárként álltak a kamera elé a *Túl az óperencián* (1992) című filmben, amelyben – bár az Amerikába kivándorló ír parasztfiú és az arisztokrata hölgy sokáig igencsak ellenszenves egymásnak – végül megszeretik egymást. A romantikus kalandfilm nagymértékben hozzájárult a hollywoodi mintapárról kialakult idealizált képhez. A teljes boldogságot csak egyetlen dolog árnyékolja be, nem lehet gyermekük. De nem estek kétségbe, 1993-ban örökbefogadtak egy kis csöppséget, majd idővel még egyet, így már két gyermekről gondoskodnak, s titkon talán még reménykednek, hogy egyszer még saját gyermekük is lesz.

Legszívesebben egész nap együtt lennének, akár otthon, akár munkában. Nemcsak imádják egymást, de nagyon szeretnek együtt dolgozni is. A szerelmi jeleneteket pedig különösen kedvelik, mert még csak tettetni sem kell a csókokat. Eddig azonban csak két filmben nyílt erre alkalom számukra. Ettől függetlenül csillaguk változatlan fényességgel ragyog, mindketten emlékezetes filmek sorában igazolták tehetségüket. Miközben Cruise az *Egy becsületbeli ügy* (A Few Good Men, 1992), *A cég* (The Firm, 1993), majd az *Interjú egy vámpírral* (Interview with a Vampire, 1995) című filmekkel öregbítette hírnevét, Nicole Kidman évente átlag két filmet forgatott, s a forgatókönyveket maga választotta ki. Mellesleg állítja, hogy közel sem akkora sztár, mint amekkorának kikiáltották, már csak azért sem, mert ahhoz még túl kevés film áll a háta mögött, hogy ezt bárki biztonsággal elmondhassa róla. Legutóbb az Oscar-díjas új-zélandi *Jane Champion*nal (*Zongoralecke* – The Piano, 1993) dolgozott együtt. Közös munkájuk a Merchant–Ivory produkcióban készült *Egy hölgy arcképe*. A producereket ismerve a témaválasztás egyáltalán nem meglepő: ezúttal is egy Henry James-regényt filmesítettek meg.

Nicole Kidman nem panaszkodhat, igazán szerencsés csillagzat alatt született. Már Ausztráliában is szinte mindent elért, amit csak egy színésznő az ötödik kontinensen elérhetett. Karrierje új lendületet vett Amerikában, a kilencvenes évek elején, alig fél évtized leforgása alatt a legkeresettebb női sztárok egyike lett, egész Hollywood és Hollywood legszebb férfija a lábai előtt hever. S ami legalább ennyire fontos, a dicsőség nem szállt a fejébe. Ugyanolyan közvetlen, emberléptékű maradt, mint volt, mentes minden sztárallűrtől. Szabadidejében szívesen vállal társadalmi megbízást, és nem idegen tőle a karitatív tevékenység sem.

NICOLE KIDMAN FILMJEI A VIDEÓTÉKÁKBAN:

BMX-BANDITÁK (BMX BANDITS, *1983* AUS) R.: BRIAN TRANCHARD-SMITH *(MOKÉP VIDEÓKIADÓ)*
BANGKOK HILTON (*1984*, AUS) R.: KEN CAMERON *(VIDEO 2000)*
HALÁLOS NYUGALOM (DEAD CALM, *1988* AUS) R.: PHILLIP NOYCE *(INTERVIDEO)*
MINT A VILLÁM (DAY OF THUNDER, *1990*) R.: TONY SCOTT *(UIP-DUNA FILM)*
BILLY BATHGATE *(1991)* R.: ROBERT BENTON *(INTERCOM)*
TÚL AZ ÓPERENCIÁN (FAR AND AWAY, *1992*) R.: RON HOWARD *(UIP-DUNA FILM)*
MALICE *(1993)* R.: HAROLD BECKER *(JÖN: FLAMEX VIDEO)*
MINDÖRÖKKÉ BATMAN (BATMAN FOREVER, *1995*) R.: JOEL SCHUMACHER *(INTERCOM)*

MÁR MEGJELENT

ODEON ART-VIDEO

Britannia gyógyintézet - 1982

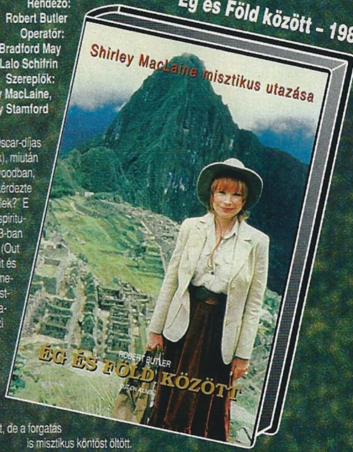
Rendező: Lindsay Anderson
Író: David Sherwin
Operatőr: Mike Fash
Zene: Alan Price
Szereplők: Leonard Rossiter, Graham Crowden, Malcolm McDowell, Joan Plowright, Mark Hamill

Hogyan lehetséges, hogy Anglia még mindig megvan, holott a papírforma szerint már rég el kellett volna tűnnie? Betegekből, bolondokból és magatehetetlenekből áll Anderson gyógyintézetének – azaz Angliának – a lakossága, mégpedig amúgy ispotályosan ömlesztve. A film végére kiderül, hogy a hipermodern intézet science fiction-lidércnyomás, vezetője pedig modern Frankenstein, aki szerint a világ azért működik rosszul, mert az ember tökéletlen. A megoldás egyszerű, az embert le kell cserélni valami másra...

Nyers, egyszerre nevettető és gyomrot felkavaró szatíra, a „majd csak kikeveredünk a bajból" jellegzetesen angol alapérzésének fanyar szemügyre vétele.

Színes, szinkronizált angol film, 116 perc

Ég és Föld között - 1986

Rendező: Robert Butler
Operatőr: Bradford May
Zene: Lalo Schifrin
Szereplők: Shirley MacLaine, Charles Dance, Gerry Stamford

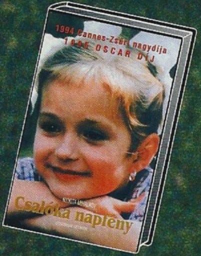
Shirley MacLaine, az Oscar-díjas színésznő (Becéző szavak), miután már mindent elért Hollywoodban, amire vágyhatott, megkérdezte önmagától: „Mi végre is élek?" E kérdés hatására fordult a spirituális világ felé a sztár. 1983-ban jelentette meg könyvében (Out on limb) misztikus utazásait és élményeit a valóságról, amelyet mind a mai napig bestsellerként forgatnak az olvasók. A színésznő önéletrajzi ihletésű könyve alapján készült film – amelyben önmagát alakítja – a nézőt elkalauzolja Peru elveszett városába, Machu Pichuba, ahol nemcsak maga a történet, de a forgatás is misztikus köntöst öltött.

Színes, szinkronizált amerikai film, 142 perc

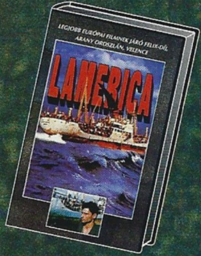
ÁRAK:

3000 Ft + áfa/db, 2500 Ft + áfa/csomag, 2. kópia: 2000 Ft + áfa
A kazetták a kiadótól utánvéttel is megrendelhetők (Tel.: 302-2865).

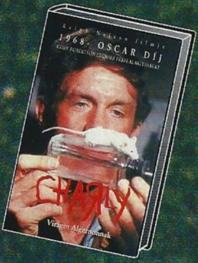
További filmjeinkből:

Ügynökeink:
Interfilm 1126 Bp., Németvölgyi út 66. Tel.: 155-9094 • **Video Nívó** Bp. XIII., ker. Vág u. 9. Tel.: 149-1335
Multi Home Video 1114 Bp., Bocskai út 23. Tel.: 371-0867

1136 BUDAPEST XIII., HOLLÁN ERNŐ U. 7. TELEFON ÉS FAX: 131-6776

Rendezte:

ROMAN POLANSKI

Azoknak a kritikusoknak, akik Roman Polanskit az egyik legnagyobb kortárs rendezőnek nevezik, lehet, hogy nincs igazuk, az azonban nehezen vonható kétségbe, hogy a filmvilágban korunk talán legérdekesebb kísérletezője. Nem abban az értelemben, hogy *kísérleti* filmeket csinál, hanem hogy bármilyen témához vagy műfajhoz nyúl is, azt a maga szubjektív, groteszk, esetenként torz látásmódjának megfelelően újraértelmezi, a feje tetejére állítja. Felfogásában átalakul történelmi dráma és pszicho-horror, krimi és kalóztörténet, banális szerelmi mese és átlagos bosszúhistória.

A *Keserű méz* (Bitter Moon, 1992) honi videóújdonságra is illik a fenti jellemzés. Ezúttal a szerelmi történetek konvencionális sémáját láttatja a fonákjáról. Az eredeti cím keserűen cinikus szójáték a mézeshetek kifejezéssel. A ki tudja, hány próbát kiálló, hány vargabetűt megjárt, de azért végül mégiscsak győzedelmeskedő szerelem, s a rengeteg kalandot, „az élet árját" révként felváltó házasság Epheszoszi Xenophón és Héliodórosz óta töretlen, és legtöbbször sajnos a mindennapi rossz ízlés igényeit kielégítő hagyományával szemben Polanski azt éreztette, hogy még a romantikus mesébe illő megismerkedések, a „nagy egymásra találások" is szükségszerűen unalomba, majd kölcsönös gyűlölködésbe fulladnak. A film nem hagy kétséget afelől, hogy e keserű alászállást nem állíthatja meg még a legrafináltabb perverz szerelmi játszadozás sem. A végső baj legfeljebb késleltethető, de szükségszerűen bekövetkezik. Polanski nem a házasságról készített filmet általában. Művének középpontjában egy nemátlagos szerelmespár áll, Oscar és Mimi. Ők rendelkeznek a történetben azokkal a tulajdonságokkal, amelyek egy jellemet izgalmassá képesek tenni életben és fiktív világban egyaránt. A velük szembeállított másik pár, Nigel és Fiona a Polanski ábrázolta kép szélén foglal helyet. Róluk is megtudunk sok mindent, de ők csupán marginális jelenségek lehetnek ebben a históriában. Rajtuk minden tökéletes: elég gazdagnak tűnnek, ápoltak, fiatalok, csak éppen önmagukban unalmasak. Az ő házasságuknak nincsen elbeszélhető története. Legfeljebb nézői, áldozatai, mellékszereplői lehetnek Oscar és Mimi újabb kalandjainak, mint ahogy az immár tolószékhez láncolt Oscar fel is próbálja használni a férjet maradék erotikus fantáziájának kielégítéséhez. Felajánlja neki felesége bájait, ha hajlandó végighallgatni történetét. A film nem ad választ arra a kérdésre, hogy mi Oscar játékának lényege. Hogy egy immáron csak az emlékeiből élő, de erotikusan továbbra is túlfűtött férfit látunk magunk előtt, vagy az átlagos szexuális örömökbe belefáradt, s már csak a saját titkok kifecsegésében perverz gyönyört lelő öregedő élvhajhász ingerli, izgatja, döbbenti meg és háborítja fel minduntalan Nigelt, a jól borotvált, de a szexuális ötletekben nem különösebben tobzódó papírembert.

Copyright Microsoft Cinemania '96

A *Keserű méz* provokatív film, melyben a rendező „oscari" mozdulattal dobja oda feleségét, a szexuálisan valóban izgató *Emmanuelle Seignert* a cinikus főhősnek *(Peter Coyote)*. Polanski az erotikus film lehetőségeivel is kísérletezik, az érzéki szerelmet bemutató képeket a pornográfia irányába viszi el, de közben szüntelenül kontrollálja saját kísérletét: a film tele van öniromikus utalásokkal. Nem szabad azt sem szem elől téveszetenünk, hogy Oscar írónak teljesen meddő, alkotó energiáit pusztán a szexuális életben tudja felhasználni, amiért szüntelenül frusztráltnak érzi magát. A meddőségével szembeni tehetetlen düh gyakran vált ki nála további nemi aktivitást, így folyton önmaga, az író torzképe is ő, s mint intelligens lény, Oscar ezt pontosan tudja. Innen nézve a Nigelnek *(Hugh Grant)* előadott sztori se más, mint regénypótlék, egy alkoholista, nyomorék, művészileg alkotóképtelen és talán impotens férfi mániákus beszédkényszere. *Egy Henry Miller,* megvalósult regények nélkül.

Ezek után nem véletlen, hogy a Polanskit finoman szólva nem kedvelő amerikai hatóságok egészen 1994-ig nem engedték vetíteni a filmet az Egyesült Államokban. Az ottani cenzorok minden valószínűség szerint többé-kevésbé önéletrajzot láttak a *Keserű méz*ben, márpedig Polanski amerikai viselt dolgaiból a hatóságoknak egyszer s mindenkorra elege lett.

De hát mi is történt valójában? Ki ez a nagy rendező, aki egy évben több botrányt könyvelhet el, mint mások egy élet alatt?

Az idén hatvanhárom éves Polanski életútja maga is filmet érdemlően izgalmasra és kanyargósra sikerült. Hitler hatalomra jutása után néhány hónappal született Párizsban, lengyel zsidók gyermekeként. Hároméves, amikor szülei Krakkóba költöznek. A mából visszatekintve ez közönséges öngyilkosság volt. Mintha egy lidércálomban történt volna minden. Hétéves a fiú, amikor meg kell ismerkednie a gettóélettel. Szüleit nem sokkal később koncentrációs táborba viszik, és terhes anyját elgázosítják. A kisgyermek szerencsésen megmenekül a deportálástól: apja elrejti a német katonák elől. Kevesen tudják, hogy Polanski szörnyű személyes élményei is megelevenednek a *Schindler listája* egyes részeiben.

Filmes pályája 1954-ben kezdődik, amikor a lódzi filmiskola növendéke lesz. Már '58-as egyik vizsgafilmjével (*Két ember és egy szekrény*) nemzetközi díjakat szerez. De a nagy áttörés egészen 1962-ig várat magára. Ekkor rendezi élete első játékfilmjét, *Kés a vízben* (Noz w Wodzie) címmel. Újabb nemzetközi siker. Csak a lengyel kritikusok fanyalognak. Pedig a film a mai nézőt is lenyűgözi művészi megoldásaival. Igazi kamaradrámát látunk magunk előtt: három ember küzd egymás ellen egy vitorláson. A két póluson az idősödő újságíró, aki igyekszik gátlástalanul érvényt szerezni az általa diktált törvényeknek, és a Fiú, aki hol aláveti magát a zsarnokságnak, hol pedig lázad ellene. Közöttük áll az Asszony, aki szintén szenvedő alanya e modern, Peugeot-val és vitorláshajóval felvágó despotizmusnak. A film közepén felhangzó éneke is a kiürült szerelemről szól. A pitiáner küzdelem maga a profán banalitás, de Polanski gondoskodik róla, hogy rejtett keresztény szenvedéstörténet is felderengjen a háttérben: a hajót a nő nevéről Christine-nek keresztelték, mely nyíltan utal a Megváltó nevére, rajta a többször keresztfára emlékeztető árbocrúddal, amelyre a Fiú fel is mászik egyszer, de ő senkinek a bűnét nem akarja magára venni. A film egyszerre érzékelteti a helyzetben rejlő mártíriumot, illetve annak lehetetlenségét a profanizálódott világban. Mindemellett a film erősen pszichologizáló alkotás is. Az újságíró szadista-technokrata típus, míg a Fiú alapvetően mazo-

chista. Legtöbbször nem nyíltan küzd, bizonytalanság, félénkség és alattomos ravaszság egyaránt jellemzi. Az ő eleme a föld, nem a víz: a gyaloglás híve, s általában is a technika világán kívül él – autóstoppal utazik, szegény, s primitív fegyvere a *kés*, mely a filmben többszörös jelentéssel bíró központi tárggyá válik. Fétis, totem, hatalmi jelvény és küzdőszerszám egyszerre.

A film végére bekövetkezik a kapcsolatok teljes szétmállása (elidegenedés, elválás), másrészt egyfajta egyensúly is létrejön: a csatát szemlélő Asszony kimutatja a két férfi lényegi hasonlóságát, személyiségük ürességét. Férj és nő együtt maradnak, de a befejezés nyílt: nem tudjuk, vajon minden folytatódik-e a régi recept szerint, vagy pedig az egyoldalú kiszolgáltatottságot kölcsönös kínzatás váltja-e fel.

Polanskit láthatóan nem viselte meg különösebben, hogy hazájában nem rajongtak érte a szakemberek. Filmjével elnyerte a kritikusok díját Velencében, majd Angliába ment, hogy ettől kezdve nemzetközi pályát fusson be. Három filmet készített Nagy-Britanniában, melyek közül különösen az első, 1965-ös produkció érdemli meg figyelmünket.

Az *Iszonyat* (Repulsion) Polanski első „kísérleti" filmje. Egy tömegszórakozást kielégítő műfajt, a pszicho-horrort újítja meg benne, zseniális módon. A történet egy fokozatosan felőrlődő, végül a teljes őrületbe merülő személyiséget állít elénk. A főhősnő *(Catherine Deneuve)* eredetileg is kívülálló: belga származású, és nővérével él Londonban. A nyelvet törve, franciás akcentussal beszéli, s a magány, az unalom és az élet üressége felgyorsítják betegsége elhatalmasodását. A lány fóbiásan kezd irtózni a hústól, minden értelemben. A hús és a szexualitás mint szenny és beszennyeződés jelenik meg számára, olyasvalamiként, ami kerülendő, s ha túl közel jön, elpusztítandó. Így válik a lányból – szemünk láttára – mániákus gyilkos, akit az utolsó jelenetek egyikében kataton állapotban találnak meg a teljesen felforgatott, hullákkal és rothadt hússal teli lakás közepén a döbbent háziak.

Polanski ismét tanúságot tesz erőteljes lélektani vonzalmáról, illetve a szélsőséges, patologikus esetek iránti heves érdeklődéséről. Az *Iszonyat* is a korábbi kamarafilm bezártság-motívumát variálja, ezúttal úgy, hogy a jelenetek nagy része egy kopár lakásban játszódik. A következő film sem kivétel: a *Zsákutca* (Cul-de-sac, 1966) egy házaspár és néhány betolakodó lélektani hadviselését mutatja be, igazi „polanskis" senkiföldjén (sziget, kastély), kamaradrámai helyzetben. S az idegenségérzés se tűnik el az életmű későbbi darabjaiból: az 1976-os *A lakó* (Le locataire) főszereplője lengyel fiú francia környezetben (maga Polanski játssza), s az idegenségtől való szenvedés ez esetben is személyiségszéthulláshoz vezet. Vagy itt van a magyar mozikból és videókazettáról is ismerős Őrület (Frantic, 1988), melyben Harrison Ford alakít egy Franciaországban bajba került amerikait: felesége nyomtalanul eltűnik a hotelszobából, s neki kell nyomoznia utána az idegen nyelvi-kulturális közegben. De idézhetjük akár ismét a *Keserű méz*et, amelyben az amerikai író párizsi otthontalansága, illetve a francia lány akadozó angol beszéde érdemel figyelmet. Polanski, aki maga remekül beszél angolul és franciául, sokszor kezeli filozófiai problémaként a nyelvek megtanulhatatlanságából eredő örök szétválasztottságot, a lényeges gondolatok közölhetetlenségét a kommunikációban.

Kés a vízben

Macbeth

Egy tiszta nő

Kalózok

Őrület

Roman Polanski játékfilm rendezései:

Kés a vízben (Noz w Wodzie, 1962) *(Mokép Videókiadó)*
Iszonyat (Repulsion, 1965) sz., fi.
Zsákutca *(Cul-De-Sac, 1966)* fi.
Vámpírok bálja (Dance of the Vampires, 1967) *(InterCom)* sz., fi.
Rosemary's Baby 1968 fi.
Macbeth (1971) *(Mokép Videókiadó)* fi.
Kínai negyed (Chinatown, 1974) *(UIP-Duna Film)* sz.
A lakó (The Tenant, 1976) sz., fi.
Egy tiszta nő (Tess, 1979) *(Mokép Videókiadó)* sz., fi.
Kalózok (Pirates, 1986) *(InterCom)* sz., fi.
Őrület (Frantic, 1988) sz., fi.
Keserű méz (Bitter Moon, 1992) *(InterCom)* fi., pr.
A halál és a lányka (Death and the Maiden, 1994) (Jön tavasszal a mozikban)

sz.= színész is
fi. = forgatókönyvíró is
pr.= producer is

Keserű méz

Egy évvel a Zsákutca után ismét divatos műfajjal tett kísérletet. Ezúttal „szakállas" témához, a Kárpátokban élő és garázdálkodó Drakula gróf mítoszához nyúlt vissza, vagyis olyan történetet próbált újrafogalmazni, melyből tudvalevőleg sok népszerű filmet készítettek már őelőtte is. A Polanski-változat gyökeresen szakított (hát persze!) az elődök hagyományaival. Vámpírbohózatot, vámpírparódiát látunk itt színesben, egy-két valóban jó poénnal, az egész produkció azonban elmarad az addigi filmek magas nívójától. A kacskaringós, álarchaikus eredeti cím: *A rettenthetetlen vámpírölők avagy bocsánat, de a foga a nyakamba mélyed* (magyarul tömören: *Vámpírok bálja*) nem pótol a film megnézése utáni enyhe csalódásért: ezt bizony bármelyik profi hollywoodi rendező megcsinálhatta volna. A film komédiának jó, Polanski-filmnek már nem annyira. A rendezőt itt egyébként ismét láthatjuk színészként, egyik partnere pedig az amerikai Sharon Tate, akivel egy évvel később házasságot kötött. (Polanski több mint tíz filmben játszott eddig kisebb-nagyobb szerepeket, például az általa rendezett 1974-es *Kínai negyed*ben és az 1976-os *A lakó*ban vagy a Deran Serafian által rendezett 1981-es *Vissza a Szovjetunióba* című produkcióban.)

A hatvanas évek végén még egyszer kísérletezik a horror-tematikával. Valóságos kultuszfilm válik a *Rosemary's Baby*ből, mely máig az egyik legérdekesebb sátánista film. Ebben az esetben „hozott anyagból" dolgozik: Ira Levin regényét viszi vászonra Mia Farrow-val és John Cassavettesszel a főszerepben. A film zenéjét ugyanaz a Krzysztof Komeda írja, aki már a *Kés a vízben* esetében is bizonyította tehetségét. (Polanski egyébként más esetben is jazzmuzsikusra bízta filmje zenéjét: az *Iszonyat* hol zaklatott, hol kísérteties muzsikáját Chico Hamilton jazzdobos együttese szolgáltatja, a *Macbeth* aláfestő zenéjét pedig a Third Air Band játssza.)

Mint ismeretes, Polanski nem sokáig élvezhette házasságát a gyönyörű *Sharon Tate*-tel. 1969 nyarán a terhes asszonyt néhány vendégével együtt felkoncolja a *Charles Manson*-család. Sokan állították később, hogy az 1971-es *Macbeth* a maga véres jeleneteivel, naturalista felfogásával a gyilkosságnak „állít emléket". A rendező ezt tagadja. Shakespeare-adaptációjában valószínűleg sokkal érdekesebb mindaz, amelynek biztos, hogy nincs életrajzi vonatkozása. Már a nyitó jelenet a boszorkányokkal mesteri megoldás, félelmetesen mitikus, azt sejteti, hogy a mű világában a földi emberek csupán játékszerei a földöntúli akaratnak, melynek csupán egy célja van: az emberi faj kiirtása. A történelem itt nem több véres trónviszályoknál és aljas cselszövéseknél. Polanski számára nem elég kilátástalan a Shakespeare-mű befejezése, ezért az utolsó jelenetet a történelmi körforgás jegyében újrafogalmazza. A néző pontosan érti, hogy Macbeth és felesége pusztulásával semmi sincs megoldva: újabb király kerül a trónra, de már jön a még újabb jelentkező, aki természetesen Macbethhez hasonló jóslatot kap majd a boszorkányoktól, s minden kezdődik elölről...

A következő nagy siker 1974-re datálható. A *Kínai negyed*ben (Chinatown) Polanski a gengszterfilm-tradícióval szembesíti egyéni elképzeléseit. A történet a harmincas évek Los Angelesében játszódik, s a rendező sok ötletet merít olyan krimiszerzők műveiből, mint *Dashiell Hammett, Raymond Chandler* vagy *James Hadley Chase*. E műfajnak már a filmiparban is klasszikus hagyománya alakult ki évtizedekkel korábban, Polanski filmje nem is titkoltan játszik rá *John Huston* és *Hawks Bogart*-filmjeire. Az ő művének azonban különös zamatot ad *Jack Nicholson* játéka, aki mellett ott látható maga Polanski és Huston is egy-egy mellékszerepben.

A évtized nagy Polanski-botránya 1977-ben látja el témával a bulvárlapokat. Több mint negyven napot tölt az egyik kaliforniai elmemegfigyelőben, miután letartóztatták egy tizenhárom éves kislány szexuális zaklatásáért. De mielőtt még további rendőri következményei lennének az ügynek, a rendező-színész elhagyja az országot, hogy ismét Európában folytassa furcsa karrierjét. A skandalum előtt még megcsinálja *A lakót* (1974), majd az évtized végén Thomas Hardy regényéből *(Egy tiszta nő)* forgatja a festői, ám minden különleges Polanski-fogást nélkülöző *Tess*t, *Nastassja Kinski*vel a főszerepben. (Ha nagyon akarnánk, ebben a mesében is önéletrajzi megfeleléseket találhatnánk: Kinski egy meggyalázott, majd bosszút álló nőt alakít.) A *Tess* után sokáig nem hallani róla, majd a nyolcvanas évek második felében ismét felbukkan két kevésbé jelentős filmmel: a kalóztörténetet parodizáló *Kalózok*kal (Pirates, 1986) és az *Őrület*tel (Frantic, 1988).

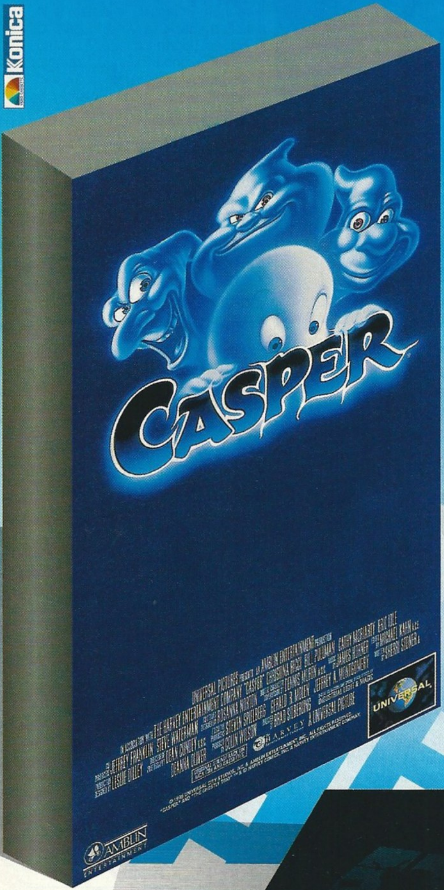
Mintegy másfél évtizeddel utolsó igazán jó filmje után a *Keserű méz*ben mintha megint visszatalált volna önmagához. A film befejezése vitatható, az egészen azonban érezhetően ismét eluralkodik az a bizonyos Polanski-féle feszültség, melyet már oly régen hiányoltunk filmjeiből. És ott van a tenzió az 1994-es bosszútörténetben, *A halál és a lányka* (Death and the Maiden) című legújabb mozijában is, mely az erőszaktétel- és a bosszú-motívum miatt a *Tess* párdarabjának tekinthető.

Máté J. György

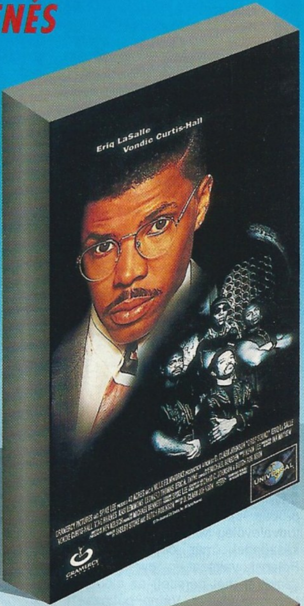
VIDEO CSÚCSON

Konica

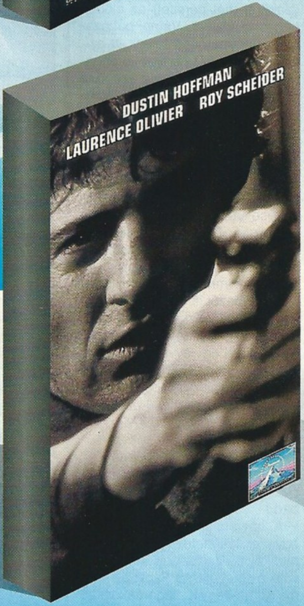
VIDEOMEGJELENÉS MÁRCIUS 5.

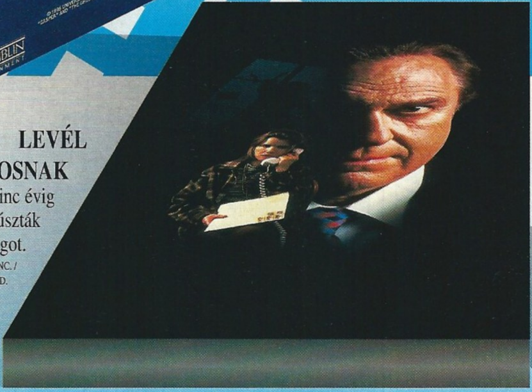
CASPER
Még hogy nincsenek kísértetek?

LESZÁMOLÓK
A haladáshoz harc kell.

MARATON ÉLETRE-HALÁLRA
Az életéért fut…

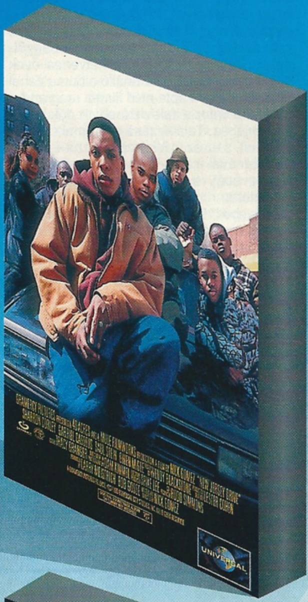
LEVÉL A GYILKOSNAK
Harminc évig megúszták a gyilkosságot.

CIC VIDEO

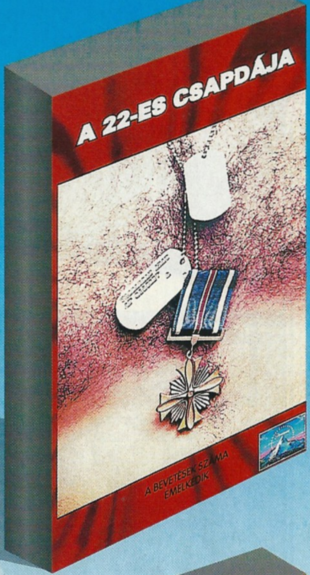
Paramount
A Paramount Communications Company

VIDEO CSÚCSON

VIDEOMEGJELENÉS MÁRCIUS 20.

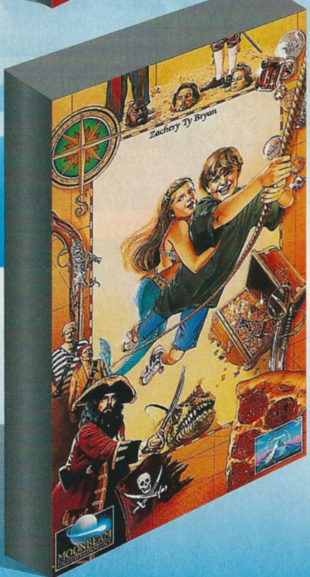
PADLÓGÁZ
Csak a száguldás számít…

A 22-ES CSAPDÁJA
Joseph Heller könyvének nagyszerű feldolgozása.

STAR TREK – DEEP SPACE NINE
Az alakváltók támadása

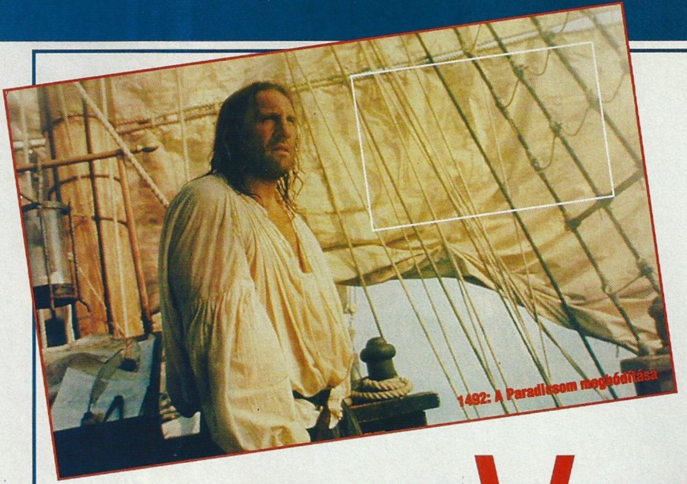

VARÁZSSZIGET
Egy mai srác kalandjai a kalózok között.

UNIVERSAL
AN MCA COMPANY

UIP DUNA
NEMZETKÖZI FILM KFT.

UIP-DUNA FILM, 1021 Budapest, Tárogató út 2–4 Tel.: 176-7291, 176-2333

VANGE

Elvont, szférikus, elidegenedett, öntudatosan futurisztikus. Előszeretettel alkalmazzák e kifejezéseket azok, akik Vangelis többnyire szintetizátor-muzsikáját a beszéd olykor gyatrának tűnő eszközeivel próbálják körülírni. A zene sajátsága ugyanis, különösen a görög származású komponista műveiben, hogy nem azért van, hogy beszéljünk róla, hanem hogy hallgassuk, elmerüljünk benne s hogy elteljünk szépségével. Vangelis született érzékkel képes orgonaszerű, telt, elúszó hangzataival, emelkedettségével a film pórusaiba is behatolva beszippantani gondolatainkat a film eszmei környezetébe, mint egy bolygó a légkörébe ütköző meteoritot. Alig van olyan zeneialáfestés-szerző (score composer), akinek hangjegyei ennyire szerves egységet alkotnak a cselekménnyel. (Még *Nino Rota, Ennio Morricone, Elton John* nevét említhetjük e sorban.) A zene legalább olyan hatékony, hatásos tud lenni, mint egy jó operatőr lényegre törő, szépen megkomponált képei. S a muzsika és hangulata sok esetben teljesen új dimenzióval ajándékozzák meg a nézőt.

Egy filmaláfestő zene akkor sikerül jól, ha a zeneszerző minél szorosabban együtt tud működni a rendezővel – ez Vangelis véleménye, akit nagyon nehezen, s csak kivételes alkalmakkor lehet szóra bírni. Ugyanis egész nap londoni stúdiójában gubbaszt, elektronikus hanggerjesztő készülékeit bűvöli, s nem nagyon viseli el, ha megzavarják munka közben.

Vangelis, teljes nevén Vangelis O. Papathanassiou szinte született zenész: már négyévesen kottából zongorázott, hatévesen komponálta első dallamait, amelyeket már kottapapírra tudott jegyezni, s tizennégy éves volt, amikor első elektronikus hangszerét megkapta, és az abban rejlő végtelen lehetőség teljesen lenyűgözte. Huszonöt évesen, 1968-ban harmadmagával *Lucas Siderasszal* és *Demis Roussosszal* megalapítja az Aphrodite's Child zenekart, s számos világhírű dalt komponál az együttesnek. A feloszlás után, a hetvenes évek elején már felvette első önálló albuma zenei anyagát. Ekkor kapta első filmes megrendelését is a francia televízió egyik dokumentumfilmjéhez. Találkozása a filmmel szerencsés volt, s ez az új kifejezési forma – illusztrálás zenével – annyira megfelelt elképzeléseinek, hogy a továbbiakban hivatásának választotta.

Párizsból 1974-ben a modern európai zene, a pop-rock fővárosába, Londonba költözött, s azóta itt dolgozik, olyan hangművészeti ágban, melyet a számítógéppel vezérelt hangszerekből áradó atmoszférikus, tartózkodóan és öntudatosan futurisztikus zeneként határoz meg. Legátütőbb sikerét 1981-ben a *Tűzszekerek* (Chariots of Fire) filmzenéjével érte el, amellyel Oscar-díjat nyert. A mozi mindenkit lenyűgöző, himnikus, pulzáló „aláfestése" egy feljövőben levő stílusirányzathoz csatlakozott, amelyet a *Tangerine Dream* indított útjára. A német banda önmagába visszatérő, ciklikus elektronikus dallamaival, amelyek William Friedkin *Sorcerer* című, 1977-ben bemutatott filmje alatt szólaltak meg, keltett feltűnést. A mozi ugyan nem váltott ki különösebb lelkesedést, de zenéjét magasztalták a kritikák, s ami még fontosabb, az ifjúság körében hatalmas rajongótábort vonzott.

Vangelis is ezen az úton indult el, bár pályafutása során az is előfordult, hogy munkája szinte diszharmonikus viszonyba került a filmmel. Így például Ridley Scott *Szárnyas fejvadászával* (Blade Runner). Még 81-ben, a film utómunkálatai idején szárnyra kapott a hír, hogy Vangelisnek nézeteltérései támadtak a rendezővel művészi kérdésekben, s emiatt Scott kirúgta Vangelist, s szimfonikus zenével váltja fel a szintetizátormuzsikát. Ám meghallván, hogy Vangelis elkészült a zenével, Scott végül mégis mellette döntött. Azután önkényesen belenyúlt a kész műbe, átcsoportosított bizonyos részleteket a zeneszerzője megkérdezése nélkül. Végül is a *Szárnyas fejvadász* zenéje körüli találgatások alaptalanok voltak. Az eredeti rendezői vágású film alatt az eredeti

Szárnyas fejvadász

Vangelis-zene szól, mely hipnotikus hangzásával ragyogóan alátámasztja a rendező kegyetlenül hűvös és racionális jövővízióját. E filmből eddig két zenei részlet volt hallható Vangelis *Themes* című válogatásában. Egy korlátozott számban kiadott CD-n, Off World címkével Anglián kívül felbukkant a piacon a *Blade Runner* zenéjének egy keveréke, melyet nem Angliában készítettek.

Bár a túl céltudatosan futurisztikus szintetátorzene idővel kiment a divatból, Vangelis korai 80-as évekbeli aláfestése megelőlegezte a mai zenei divatot: azt a zajhatásokra épülő ritmusos techno-zenét, amely az utóbbi egy-két évben jött divatba. Bár furcsának tűnhet, a hogy *Blade Runner* hangzásai popszámokká átalakíthatóak lennének. Pedig a szerző állítja, hogy amit a '94-es album tartalmaz, nagyrészt az eredeti '82-es londoni felvételekből származik. Igaz, azt már nem árulja el, melyek az új részletek.

Ahogy a *Blade Runner* (Szárnyas fejvadász) zenéjére, úgy a *Brazilé*ra is évek óta áhítozott a nagyközönség, mégsem volt megszerezhető. Érdekes, hogy ezt az aláfestést is eredetileg ejteni akarták egy popzenei megoldás kedvéért. Az akció kezdeményezője ezúttal is az Universal producere, Sidney Sheinberg volt.

A *Szárnyas fejvadász* születése és újjászületése között eltelt 12 évben Vangelis a legkülönfélébb filmek zenei anyagát készítette el *Costa Gravas Eltűntnek nyilvánítva* című filmjétől Roman Polanski a már videón is látható *Keserű méz* (Bitter Moon) című erotikus thrillerjéig. Újabb együttműködése Ridley Scottal pedig ismét nagy mozi- és slágerlistás győzelem volt 1992-ben: az *1492: A Paradicsom meghódítása* (1492: Conquest of Paradise) férfikórusra, szimfónikusokra és szintetizátorra írt muzsikája immáron évek óta sok millió ember kedvence, s előfordult az a ritkaság is, hogy akadtak, akik a filmzene miatt nézték meg a Kolumbusz-filmet. *„Kolumbusz olyan ember volt, akinek felfedezése döntő fordulatot hozott, s amellyel meghatározta Európa egész további történelmét”* – mondja Vangelis. – *„Ridley Scottal első közös filmünk, a Szárnyas fejvadász a jövőben játszódik, míg az 1492 a múltban. Scottnak nem volt különösebb kívánsága, csak annyi, hogy a zene utaljon a történelmi korszakra, ugyanakkor feleljen meg a ma divatos zenei áramlatoknak is.”*

Vangelis a magyar mozikban legújabban felhangzó kompozíciója a *Keserű méz*, Polanski filmje alatt 1992-es évjáratú, míg legfrissebb filmzenei termését nemrég a szintén 1992-es *A pestis* alatt hallhattuk.

A ma 53 éves muzsikus az egyik legnépszerűbb és legfelkapottabb filmzeneszerző, akinek munkái nemritkán meghatározó jelentőségűek egy-egy film sikerében.

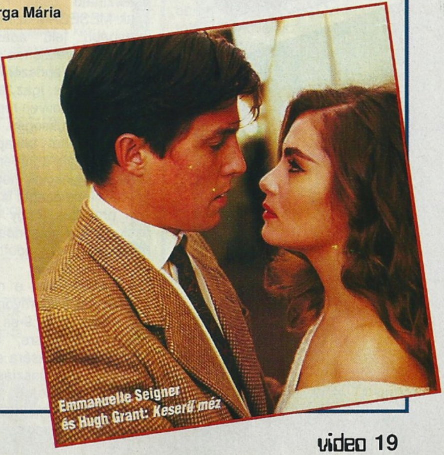
Varga Mária

Magyarországon ismert filmek Vangelis zenéjével:

TŰZSZEKEREK (*Chariots of Fire*, 1981) R.: Hugh Hudson (*TV*)
SZÁRNYAS FEJVADÁSZ (*Blade Runner*, 1982) R.: Ridley Scott (*Intervideo*)
ELTŰNTNEK NYILVÁNÍTVA (*Missing*, 1982) R.: C. Costa-Gavras (*TV*)
A VESZÉLYES ÉLET ÉVE (*The Year of Living Dangerously*, 1982) R.: Peter Weir (*InterCom*)
BOUNTY (*The Bounty*, 1984) R.: Roger Donaldson (*TV*)
TESTŐRBŐRBEN (*Someone To Watch Over Me*, 1987) R.: Ridley Scott (*MOKÉP Videókiadó*)
FRANCESCO (1989) R.: Liliana Cavani (*V.I.P. Art*)
RUSSICUM – A GONOSZ NAPJAI (*Russicum*, 1989) R.: Pasquale Squitieri (*Videa*)
SZÁRNYAS FEJVADÁSZ – RENDEZŐI VÁGÁS (*Blade Runner – director's cut*, 1991) R.: Ridley Scott (*InterCom*)
KESERŰ MÉZ (*Bitter Moon*, 1992) R.: Roman Polanski (*jön 1996-ban videón, InterCom*)
1492: A PARADICSOM MEGHÓDÍTÁSA (*1942: The Conguest of Paradise*, 1992) R.: Ridley Scott (*Guild*)
A PESTIS (*The Plague*, 1992) R.: Luis Puenzo (Flamex-Odeon)

A zeneszerző *Roman Polanski*, és *Emmanuelle Seigner*, a *Keserű méz* rendezője és főszereplője társaságában

Emmanuelle Seigner és Hugh Grant: *Keserű méz*

teszt

1996 újdonságai

GoldStar, Panasonic, Philips képmagnók

A mérések a **Magyar Elektrotechnikai Ellenőrző Intézet** laboratóriumaiban készültek. A tesztet készítette és összeállította: **Géczy Géza.**

Bár múlt év végi számunkban egy híján húsz képmagnót teszteltünk, máris számos új modell jelent meg a kereskedelemben azoktól a gyártóktól is, amelyek akkor nem is egy mintával képviseltették magukat.

E havi tesztünkben három típus szerepel: a *GoldStar*tól az *R–P43W*, a *Panasonic*tól az *NV–SD207EE*, a *Philips*től pedig a *VR 255/55*. A típusszámokból – bár ez nem törvényszerű – ki lehet következtetni, hogy a *GoldStar* e típusa négyfejes, míg a másik két magnó kétfejes.

A *GoldStar R–P43W* típusa a négy fejből következően felezett sebességre, vagyis LP hosszan játszó üzemmódra is képes. Ugyane típusnak van kétfejes változata is, az *R–P23W*, azért esett az előbbire választásunk, mert bevalljuk, a teszt lezárásáig az egyszerűbb kivitelt csak dokumentációkból ismerhettük meg.

Az *R–P43W* megjelenése tetszetős, az előlapon lévő nyomógombok csak a szűken vett alapfunkciók kezelésére alkalmasak: így felvételre, lejátszásra, csévélésre és a csatornaléptetésre, a többit inkább a távvezérlőre bízták a konstruktőrök, ami jól fekszik kézbe, jól áttekinthető, és a fő funkciók is világosan megkülönböztethetőek.

Ebben nem kevés szerepe van a menürendszernek: a menüből külön választható ki az időprogramozás, a behangolt állomások kiíratása, az automatikus csatornabehangolás és memorizáló rendszer, az órabeállítás és a különleges funkciók üzemmódjai. Ilyenek például a színrendszerválasztás, melyben az automatikus színazonosítás mellett külön választható csak PAL- vagy csak MESECAM-színrendszer a gyengébb jelű adások vagy anyagok felvételéhez. Lehetőség van NTSC-rendszerű kazetták lejátszására is, igaz, a kép élvezetéhez ugyanilyen rendszerű televízió is szükséges. Szintén a menüből lehet bekapcsolni az OSD-t, vagyis a képernyőn a kiválasztott funkciók megjelenítési, kiírási lehetőségét is. Ez annyiban praktikus, hogy a feliratok csak néhány másodpercre jelennek meg az adott parancs visszaigazolására.

Lehetőség van e menüből a normál 4:3 képernyőméret szerinti vagy a 16:9-es képarány szerinti rögzítésre, a szalaghosszúság beírására és e menü nyelvének kiválasztására (magyar nincs közte). A szalaghosszúság megadásának azért van jelentősége, mert az *R–P43W* nemcsak a lefutott időt mutatja, hanem a hátralévő játékidő kijelzésére is képes.

A felvétel a közvetlen ki-bekapcsoláson kívül készülhet programozott kikapcsolással is és 8 későbbi időpontra is lehet felvételkezdeteket és -befejezéseket beírni, egy hónapos időtartamon belül. Mód van naponta vagy hetente azonos időpontban történő felvételek készítésére is, akár normál (SP) akár felezett (LP) szalagsebességgel. Ez utóbbi esetben – mint tudjuk – egy négyórás szalagra 8 órányi műsoridő is ráfér, de ennek ára ez esetben is mind a képminőség mind hangátvitel romlásában megmutatkozik. Minden új indításkor (ha nem „pillanat állj”-ból indulunk) egy indexjel kerül a szalagra, mely lehetővé teszi, hogy a meglévő felvételeket kezdetek szerint visszakeressük, de ugyanígy e funkció arra is lehetőséget teremt, hogy „végiglistázzuk” a szalagot, vagyis minden új kezdetbe néhány másodpercre belepillantsunk.

A további szolgáltatások közül érdemes megemlíteni a gyermekzárat, pontosabb nevén a hozzáférésletiltást, az automatikus fejtisztítást és az ún. öndiagnosztizáló funkciót, mely hibaüzeneteket ír ki a kijelzőre, ha valami egyértelmű malőr történik a kezelés során. Így ha színes a vétel vagy a jelek nagyon zajosak a kijelzőn, megjelenik a SEE CABLE (ellenőrizze a kábelt) felirat, míg ha valaki törlésvédett kazettára akar felvételt készíteni, erre a PROTECTED szóval visszajelez a készülék.

A készülék memóriájában 80 tv-állomás (csatorna) tárolható, melyek bekapcsolása manuálisan vagy automatikusan végezhető el. A tuner frekvenciaszintézeres, mely a megfelelő parancsra végigpásztázza a VHF és UHF tv-sávokat valamint a kábelcsatornákat, és sorba szedve memorizálja azokat. E folyamat ugyan néhány percet igénybe vesz, de lényegesen egyszerűbb, mintha egyenként kézzel hangolnánk be a vehető adókat. Ez utóbbira is van mód, közvetlen programszám-megadással, ami sokkal gyorsabb és biztosabb, mintha egyenként kellene végigkeresgélni az egyes sávokat.

Az *R–P43W* középmechanikus, szépen, csendesen fut, és amellett, hogy gyorsan csévéli át a szalagot, kíméletesen bánik vele. Mindkét irányban kétféle sebességgel lehet gyorsképkeresést végezni és lassítani. Önálló funkció a kétszeres lejátszás, és van állókép, illetve képléptetési lehetőség. Bár az állókép stabil volt, de kevés zavart mindig találtunk a kép felső részén. Jó volt a színvisszaadás és korrektnek értékeltük a vízszintes irányú sorbontást is, mely 245 sor körüli bontást mutatott. Átlagosnak ítélhető a mért hangfrekvenciás átvitel és a szalagsebesség-ingadozás (nyávogás). A próbafelvételeket és a tesztkazetták anyagait a *P43W* jól adta vissza, a kép határozott volt, zongoraleütésnél, vonósoknál azonban némi bizonytalanságot éreztünk. Felezett sebességnél, a technikai korlátok miatt, mind a videóátvitel, mind a hangfrekvenciás átvitel jelentősen csökken, különösen az alapszíneknél észrevehetően előjönnek a színzajok és érződik az arcoknál a sokat emlegetett retusált hatás. LP felvételnél, illetve lejátszáskor értelemszerűen csökken a hangátvitel is, amely egy normál filmnél vagy a hírműsoroknál kevésbé zavaró, de a nagyobb nyávogás miatt koncerteknél végképpen nem ajánljuk.

❖

A *Panasonic NV–SD207EE* a bevezetőben említettek szerint kétfejes, egysebességes kivitel. E tí-

TECHNIKAI ADATOK SZOLGÁLTATÁSOK

GYÁRTÓ TÍPUS	GoldStar R–P43W	Panasonic NV–SD207EE	Philips VR–255/55
Rögzítési színrendszerek	PAL, MESECAM	PAL, MESECAM, NTSC*	PAL, MESECAM, NTSC*
Lejátszási színrendszer	PAL, MESECAM, NTSC	PAL, MESECAM, NTSC	PAL, MESECAM, NTSC
Méretek (szél.xmag.xmélység)(mm)	360x93x304	430x100x295	360x94x302
Tömeg (kg)	4,5	4,2	3,8
Hálózati feszültség (V)	100–240	220–240	110–240
Fogyasztás üzemi (W)	20W	19 W	18 W
készenléti (W)	7	6	5
Képkeresés seb. (előre/hátra)	7x;11x/7x;11x	11x/11x	9x/9x
Átcsévélési idő (előre/hátra)(sec)	250/210	240/210	225/220
	kiváló ++	jó+	jó+

* csak videobemenetről

SZOLGÁLTATÁSOK

	GoldStar	Panasonic	Philips
Lassítás	1/6;1/17;1/30	1/10	1/6
Gyorsítás	2x	nincs	2x
Indexkeresési rendszer	van	van	van
Ismétlés	nincs	nincs	nincs
Eltelt időkijelzés	van	van	van
Hátralévő szalagidő-kijelzés	van	nincs	nincs
Utóhangosítás	nincs	nincs	nincs
Menürendszer/kijelzés képernyőn	van/van	nincs	van/van
Beprogramozott hely törlése/átugrása	van	van	van
Programrendezés	van	nincs	nincs
Kihagyás (ugrás) lejátszáskor	nincs	nincs	nincs
Képkereső gyűrű	nincs	nincs	nincs
Hozzáférésletiltás (gyerekzár)	van	nincs	nincs
Biztosítás hálózat kimaradásakor	több mint 30 perc	nincs	több mint 1 perc

PROGRAMOZHATÓSÁG

	GoldStar	Panasonic	Philips
Vételi sávok	VHF, UHF, kábel	VHF, UHF, kábel, hiper	VHF, UHF, kábel
TV-csatornák hangolása	automat. + frekvencia	feszültség	frekvencia
Tárolható TV-csatornák száma	80	42	48
Programozható felvételek száma	8	8	8
Programozható napok száma	1 hónap	1 hónap	1 év
Naponta ismételhető felvételek száma	van	nincs	van
Hetente ismételhető felvételi program	van	nincs	van
Azonnali felvétel időbeállítással	van	nincs	van
VPS	nincs	nincs	nincs
ShowView	nincs	nincs	nincs

AUTOMATIKÁK

	GoldStar	Panasonic	Philips
Színnormaváltás antennáról	automatikus + kézi	automatikus + kézi	automatikus + kézi
Színnormaváltás kazettáról	automatikus + kézi	automatikus + kézi	automatikus + kézi
Kazettaazonosítás	kézi	nincs	nincs
Fejtisztítás	van	nincs	van

TÁVVEZÉRLŐ

	GoldStar	Panasonic	Philips
Csatornabehangolás	menüvel	nincs	menüvel
Időprogramozás	menüvel	nincs	menüvel
Képkereső gyűrű	nincs	nincs	nincs
TV/Több videó vezérlése	TV/nincs	nincs	nincs

CSATLAKOZÁSOK

	GoldStar	Panasonic	Philips
AV-csatolakozás (hátul)	scart	RCA	RCA
AV-csatlakozás (elöl)	nincs	nincs	nincs

teszt teszt

pus kezelése is egyszerű és világos, bár egészen más elveket követ, mint a *GoldStar*. A funkciógombok jelentős része az előlapon is megtalálható, pontosabban bizonyos műveletek – mint például a készülék tunerjének behangolása – csak itt végezhetők el. Az *NV–SD207EE* feszültségszintézeres hangolású, az állomások egyenként programozhatók be, ami időigényesebb, mint egy automatikus rendszernél, de előnye, hogy utólag nem kell a kívánt sorrendnek megfelelő átrendszerezéseket elvégezni vagy a gyengébb, a „hamis" vételeket letiltani. A memória 42 programhely eltárolására képes, a tuner mind a tv-sávokat, mind a kábel- és hipercsatornákat venni tudja. A színválasztás PAL- és SECAM-rendszerek között automatikus, bár e készüléken is (pontosabban távvezérlőjén) van gyengébb vételek korrigálására PAL/MESECAM-kapcsolás.

Szintén az előlap gombjaival lehet beprogramozni a későbbi időpontra tervezett felvételek kezdési és befejezési időpontjait. Egy hónapon belül 8 lehetőség áll rendelkezésre, de nincs mód mindennap azonos időben történő felvételekre vagy az éppen indított felvétel kikapcsolási idejének beírására.

Mivel e funkciók a távvezérlőn nem ismétlődnek meg, így azzal csak a programhelyléptetések és a magnóval kapcsolatos működtetések irányíthatók: így a gyors képkeresés, az állókép, a képléptetés, a sávkövetés állítása és az indexkeresési funkció.

Az *NV–SD207EE*-vel mindkét irányba húsz indexjelet lehet rögzíteni, amelyek minden esetben a szalagra kerülnek, ha a felvételt alaphelyzetből (nem „pillanat állj"-ból) indítjuk. A visszakeresés során a kívánt részt listázással, vagyis gyorscsévélés közben be-bepillantással lehet megtalálni és kiválasztani. Az előlap a *Panasonic* esetében is sokat mesél a legfontosabb jellemzőkről, a hipersávos vételről, a már említett automatikus színnormaválasztásról, az NTSC lejátszási lehetőségről, az öntött alumíniumvázas mechanikáról, a digitális automatikus sávkövetésről és a képjavító rendszerről.

A mechanika stabilan és szép csendesen fut, a kazettát alig több mint 2,5 perc alatt átcsévéli, s mind indításkor, mind a vége előtt óvatosan kezeli. A gyors képkeresés alatt a kép stabil, a képléptetés jó, lassításra viszont csak egy fokozat szolgál. A kép- és hangjelek csatlakoztatására a hátlapon egy-egy pár RCA-csatlakozó van, felvételkor az AV-bemenetet a programléptető gombokkal lehet kiválasztani.

TESZTEREDMÉNYEK

GYÁRTÓ TÍPUS		GoldStar R-P43W	Panasonic NV-SD207EE	Philips VR-255/55
RF-kimeneti csatornák		30–40	30–40	32–40
Sorbontás (sor)	SP	245	255	250
	LP	230	–	–
Videó jel/zaj arány (dB)	SP	47	47	47
	LP	48	–	–
Videóátvitel	SP	3,05	3,2	3,1
	LP	2,9	–	–
Hangfrekvenciás átvitel (Hz–kHz)	SP	50–10	49–11,5	60–12,5
	LP	50–6,5	–	–
Hang jel/zaj-arány (dB)	SP	49	50,5	52
	LP	47,5	–	–
Nyávogás %	SP	0,2	0,08	0,16
	LP	0,45	–	–
		jó +	jó +	jó +

teszt teszt

A sorbontásvizsgálat és a műszeres mérések igazolták, hogy a Panasonic *NV–SD207EE* műszaki paraméterekben megfelel a család többi tagjának, a 255 soros bontási érték, a 47 dB körüli jel–zaj-arány szép képvisszaadást nyújt, hangfrekvenciás átvitele, nyávogása saját kategóriáján belül nagyon jó. Szolgáltatások szempontjából viszont – az egyszerű kezelhetőség mellett is – e típust eléggé leegyszerűsítettnek tekinthetjük, s éppen ezért azoknak ajánljuk, akiknek programozás szempontjából nincsenek különleges igényeik, és másoláskor sem kívánnak a műsoranyag összeállításában különösebb változásokat végrehajtani.

❖

A *Philips VR 255/55*-ös szolgáltatásaiban lényegesen többet nyújt, mint a legutóbbi tesztünkben bemutatott család. Az akkor vizsgált készülékek, bár kép- és hangminőségben jó értékelést kaptak, éppen szerényebb programozhatóságuk miatt szerényebb pontszámot kaptak. A *Philips VR 255/55*-ösnél alapvető különbség, hogy a beállítások jelentős része menün keresztül történik. Akárcsak a *GoldStarnál*, ez a *Philipsnél* is áttekinthetőbb előlapot eredményez, a kezelés azonban a távvezérlőre összpontosul. Azok számára is, akik inkább a közvetlen kezelést részesítik előnyben, igen egyszerűek és jól szervezettek az egyes menütáblák, igaz, vizuálisabb lett volna a működtetés, ha nem a számjegygombokkal, hanem nyilakkal jelzett kurzorok segítségével történik a kezelés. Másik észrevételünk: különösen kezdetben, míg nem ismerjük ki a készüléket, meglehetősen rövidnek tűnik egy-egy program beállításához a rendelkezésre álló idő. Ugyanis ha az adott parancsokat nem elég gyorsan, adott időn belül hajtjuk végre, kezdhetjük újra a beállításokat, ami elég bosszantó tud lenni.

Későbbi időpontban történő felvételek beírására 8 időpont áll rendelkezésre egy éven belül, s itt mód van mindennap vagy hetente azonos napokon történő felvételek készítésére, és lehetséges a kézi indítású felvételek programozott kikapcsolására is; ez időhiányos világunkban jól jöhet. Ha szerény korlátok között is, de egyperces hálózatkimaradás elleni védelem is van, hogy a beállított időket ne felejtse el a készülék, ha véletlenül áram nélkül maradnánk.

A menürendszerből következően – hiszen videónkkal képernyőn keresztül beszélgetünk – lehetőség kínálkozik a beállítások megjelenítésére tv-készüléken is. Így a bekapcsolt funkciót, az aktuális időt, a szalag lefutott játékidejét, a színrendszert a videó nézése közben is kényelmesen ellenőrizhetjük.

A színrendszert egyébként a *VR 255/55* is automatikusan váltja és videóbemeneten keresztül NTSC-felvételek felvételére és lejátszására is alkalmas menürendszerében lehetőség van a képminőségjavítás-áramkör bekapcsolására, mely különösen kölcsönzött vagy gyengébb minőségű kazetták esetén javítja a képminőséget az átvitel optimalizálásával.

A most bemutatott másik két készülékhez hasonlóan a *Philips* is középmechanikás, automatikus fejtisztítórendszerrel rendelkezik. Mint arra az előlapon lévő felirat is felhívja a figyelmet, széles működtetési feszültségaránya van (110–240 V). Ilyen határokra ugyan nálunk nincs szükség, de tény, hogy éppen a 230 V-os feszültségre történő átállás (hiszen a hivatalos hálózati feszültség jó egy éve 230 V) egyes helyeken elég nagy ingadozásokat eredményezhet, amit a tápegység jól tud korrigálni. Hasonló tápegysége van a *GoldStar P43W*-nek is.

E széles feszültségtartományok magyarázata, hogy a különböző piacokra szánt készülékeknél gyártási szempontból kedvezőbb és gazdaságosabb ezt a megoldást alkalmazni.

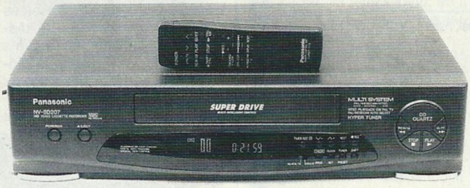
❖

A három készülék közül a legfürgébb áttekercselése a *VR 255/55*-nek volt, amellett, hogy ez is gondosan bánt a szalaggal. Van lehetőség kétszeres sebességű lejátszásra is, állóképe nyugodt volt, egy lassítási lehetősége van, csatlakozásai RCA-rendszerűek.

A felvett kép jel–zaj-aránya jó volt, a színek tisztán jöttek vissza, a sorbontás-ábrán 250 sor körüli értéket tapasztaltunk, a képen határozottnak és kontrasztosnak éreztük, hangfrekvenciás átvitele szélesebb volt, mint a *Panasonicé*, nyávogása viszont szerényebbnek mutatkozott.

Összehasonlítva a három készüléket, megpróbálva figyelmen kívül hagyni a *GoldStarnál* a négyfejes konstrukciókból következő sajátosságokat, szolgáltatások szempontjából a *Philipsszel* ez a két típus helyezendő előre, bár különösen kábeltv-knél és antennáknál már most is nagyon hiányozhat a hipersávos vétel lehetősége, hiszen itt is közvetíthetnek adásokat. Ellenben a *Philipsnek* és a *Panasonicnak* – amennyiben ez igény – sajátos specialitása, hogy videóbemenetről NTSC-rendszerben is tud felvételt készíteni. Képminőség szempontjából a legtelítettebb, legkontrasztosabb képet a *Philips* nyújtotta, a legtöbb részletet viszont a *Panasonic* által lejátszott kazettán láttuk. Széles hangvisszaadást produkált mind a *Panasonic*, mind a *Philips* mintakészüléke, és megfelelő volt a *GoldStar* hangátvitele is, de itt a kitartott hangok nem voltak oly magabiztosak.

Összességében egyik készülékben sem kellett csalódni, ami azt igazolja, hogy a gyártók mind kiforrottabb konstrukciókat jelentetnek meg a kereskedelemben.

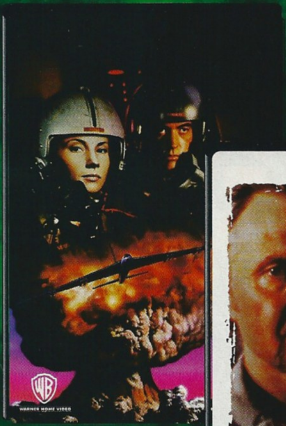

VIDEO

PREMIER: MÁRCIUS 21.

1145 Bp., Bácskai utca 28-36. Tel.: 467-1467

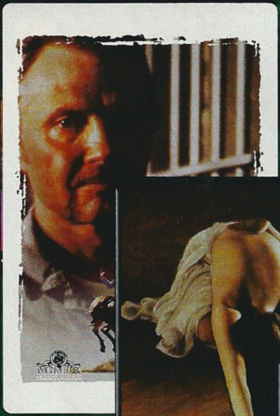
REBECCA DeMORNAY

BOMBAVESZÉLY

BY DAWN´S EARLY LIGHT

Csak egy gombnyomás, és kezdődik a Harmadik Világháború

Egy B-52-es vadászgép köröz a levegőben. Rakományuk: több megatonna halál. A két pilóta csak parancsra vár, hogy megtegye a „nagy körutat", vagyis módszeresen bombázza végig az összes orosz vezető bunkerét.
Az amerikai elnök bombatámadás áldozata lesz. Nincs mese, a B-52 legénysége megkapja azt az utasítást, mely a Harmadik Világháború kezdetét jelentheti. És ez a háború már nem hagyna túlélőt a Földön...

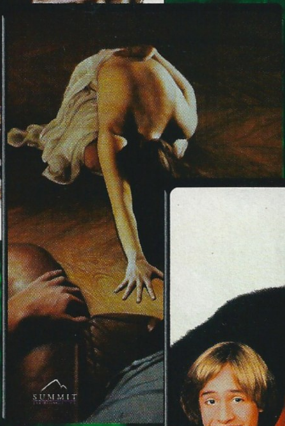

JON VOIGHT

BÖRTÖNRODEÓ

CONVICT COWBOY

Clay Treytont lecsukják két évre. A börtönben találkozik Ry Westonnal, akit hajdanában rodeó-bajnokként ismertek. Clay a fejébe veszi, hogy megmutatja haverjának, mit tud, hátha legközelebb együtt indulnak a börtönök közötti nagy rodeó-versenyen. Egy elvetemült kábítószer-kereskedő azonban beleköp a levesükbe, és egy csapásra egy véres belső háború kellős közepén találják magukat. Ehhez képest sétalovaglás megülni egy megvadult bikát.

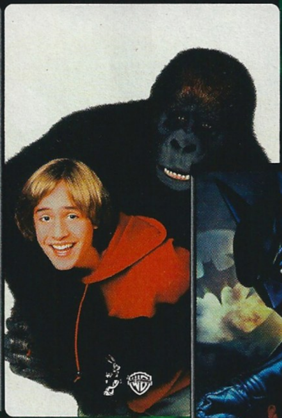
ROMAN POLANSKI FILMJE

KESERŰ MÉZ

PETER COYOTE EMMANUELLE SEIGNER HUGH GRANT

BITTER MOON

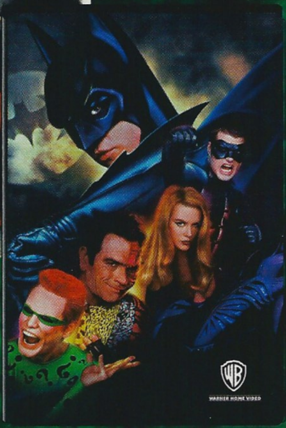
Mit csinálhat egy angol férfi meg egy angol nő az ágyban? Nem sokat. Ám különös játszmába keverednek: a férfit kiszemeli magának egy végzetes asszony, aki nem ma tanulta a flört művészetét. Érdekes kalandnak indul, apró félrelépésnek, de kiderül, hogy jelen van a férj is. Ül a tolószékében, és elképesztő történeteket mesél, mintha ez volna a belépő a vágyott hálószobába. Az angol feszengve hallgatja, nem akarja elhinni, mire volt képes csábítója.
A hajdani játék négyszemélyessé bővülve folytatódik. A legvadabb szexualitást olykor csak egy hajszál választja el a haláltól. Vagy még annyi sem?

ÉN ÉS A GORILLÁM

BORN TO BE WILD

Katie játékos, kiszámíthatatlan, szőrös és legalább kétszáz kiló. Egy gorillának persze ezt nem is lehet a szemére hányni. A tizennégy éves Rick számára viszont ő a legfontosabb a világon. Amikor előző tulajdonosa, a gonosz cirkuszigazgató (Peter Boyle) visszaköveteli magának a gorillát, nincs más választásuk: a furcsa pár megszökik. Álruhák, kalandok, menekülés valamint megszámlálhatatlan mennyiségű banán és hamburger Kaliforniától Kanadáig visz az útjuk. Még szerencse, hogy mindig sikerül üldözőikből majmot csinálniuk!

VAL KILMER TOMMY LEE JONES JIM CARREY

MINDÖRÖKKÉ BATMAN

BATMAN FOREVER

NICOLE KIDMAN CHRIS O´DONNELL

„A Batman-sorozat legjobb része!"

Ez a világ az álmok világa. A lidérces, szorongató álmoké. Ám a képregényről elénk lép a hős, amint kiszáll elképesztő járgányából, és árnyként suhan, hogy felvegye a harcot a gonosz ellen, az igazságért. Mindenki készen áll? Gyerünk!

Ügynökeink: InterFilm 1126 Bp. Németvölgyi út 66. Tel: 155-9094 Fax: 155-8686
Alpine Piton Gmk Video Nívó ügynöki iroda Bp. XIV.Dózsa György út 19.
Video Nívó Bt. Bp. XIII. Vág u. 9. Tel.: 149-1335
S.I.COOP Kft. 1145 Bp.Bácskai u.52. Tel.: 252-8212
MOTOPHON Bt. 3527 Miskolc, Hunyadi u.5. Tel.: 46/346-847
MOTOPHON WORLD CENTER Bt. 8300 Keszthely, Kossuth L. u. 51/1 Tel.: 83/314-764

INTERCOM INTERCOM

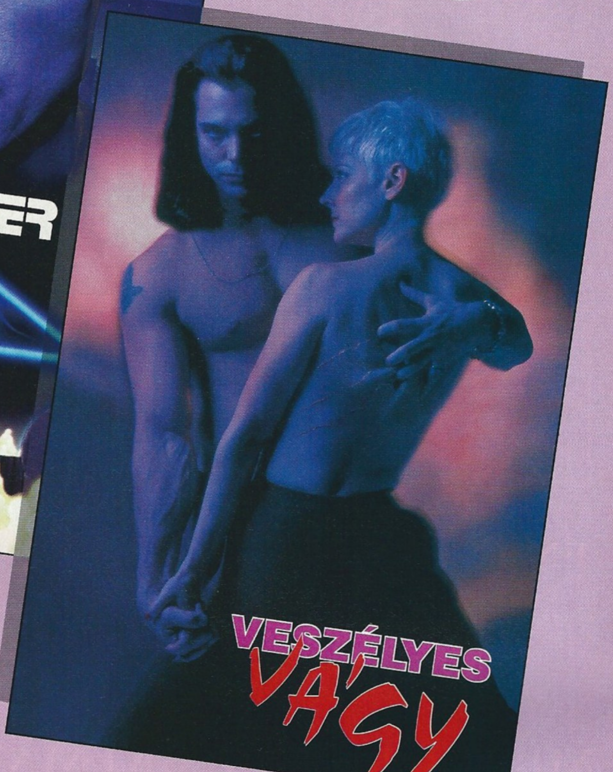
MEGJELENÉS FEBRUÁR 28.

Főszereplők:
OLIVER GRUNER
JENNIFER GRANT

Rendező:
AVI NESHER

© 1996

Főszereplők:
RICHARD GRIECO
MARYAM D'ABO

Rendező:
PAUL DONOVAN

© 1995

BEST Hollywood

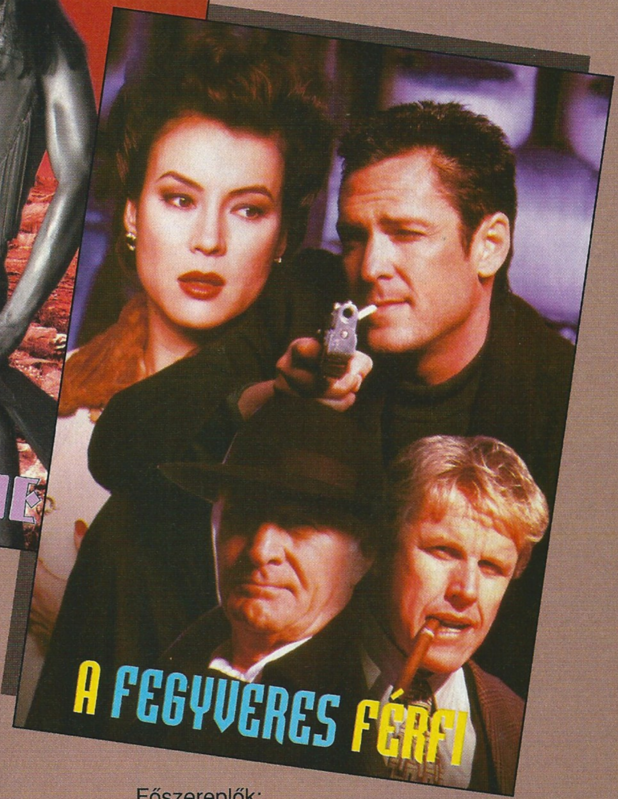
Terjeszti a BEST Kft.
1123 Budapest, Győri út 18.
Tel./ Fax: 202-1449
6701 Szeged, Szentháromság u. 75/A
Tel./Fax: 06-62 329-328

MEGJELENÉS MÁRCIUS 6.

Főszereplők:
RACHEL McLISH
JOHN ENOS

Rendező:
ALBERT PYUN

Főszereplők:
MICHAEL MADSEN
JENNIFER TILLY
GARY BUSEY

Rendező:
DAVID WYLES

Terjeszti a BEST Kft.
1123 Budapest, Győri út 18.
Tel./ Fax: 202-1449
6701 Szeged, Szentháromság u. 75/A
Tel./Fax: 06-62 329-328

„A MESE RÓLUNK SZÓL…”

– a horrorfilm a pszichológus szemével

A kilencvenes években reneszánszát éli a horrorfilm, bár valójában szinte soha nem ment ki a divatból. Hála *Stephen King*nek, *John Carpenter*nek, *David Cronenberg*nek, *Brian De Palmá*nak és a többieknek, a korábban periferikusként számon tartott műfaj általánosan elfogadott lett. Jól jelzi ezt a tényt, hogy Hollywood legnagyobbjai: *Francis Ford Coppola, Jonathan Demme, Kenneth Branagh* érdeklődése is a horror felé fordult. A neves rendezők értékes alkotásokkal gazdagították a műfajt, amely immár a legnagyobb filmünnepen, az Oscar-gálán is többször a figyelem középpontjába került. Folyamatosan készülnek tehát a rémfilmek, klasszikus szörnyfigurák egész sora kelt új életre. A videótékák polcain már eddig is ott sorakoztak, ám most lehetőség nyílik arra, hogy az utóbbi évek nagy visszhangot kiváltó alkotásait – *A bárányok hallgatnak, Drakula, Frankenstein* és a *Farkas* – kazettán bárki megvásárolhassa. A horror–csomag kapcsán *Halász László* pszichológus egyetemi tanárt kérdeztük a téma lélektani hátteréről.

– Mivel magyarázható a műfaj makacs virágzása? Mi az, amiért az emberek jelentős része „olthatatlan” vágyat érez, hogy ilyen filmeket nézzen?

– Ha az élet derűs és minden borzalomtól mentes lenne, akkor nyilvánvalóan a válasz az lenne, azt az izgalmat és nyugtalanságot keresi, amit az ilyen borzalmak fel tudnak kelteni, és amit az életben a nagy nyugodtság és kiegyensúlyozottság közepette nem kap meg az ember. Egyszóval azért, hogy a lelki élete egyensúlyban legyen. A problémát az okozza – különösen igaz ez hazánkra nézve –, hogy e filmek népszerűsége nem annak arányában kezdett csökkenni, amilyen arányban a nagy feszültségeket okozó terhek nehezedtek, hanem pont fordítva történt, miközben az élet nehezedik, a terhek növekednek, ezeknek a filmeknek a kedveltsége is növekszik.

– Magyarázható ez azzal, hogy a műfaj sokáig tiltott volt nálunk?

– Természetesen. A tiltás a legjobb módja annak, hogy érdektelen, értéktelen, sőt teljesen unalmas dolgok iránt felkeltsük az érdeklődést. Persze ezzel nem azt akarom mondani, hogy a horrorfilm általában unalmas és értéktelen. A normális reakció az lett volna, hogy miután az első időben mindenki bepótolta a mulasztást, amitől úgy érezte, hogy megfosztották, fokozatosan mérséklődik az érdeklődés. Nem ez történt, a közönség nagy része újból és újból ezt nézi. Ez tehát nem elégséges magyarázat. Tény az, hogy kortól és műveltségi szinttől függetlenül az ember figyelmét nagymértékben lebilincseli, ha olyan képeket vetítenek elé, amelyekben szörnyűséges dolgok történnek, ám közvetlen gyakorlati következménye nincs. Erre általánosan azt a magyarázatot lehetne adni, hogy a horrort nem lehet megszokni, a borzalmakhoz nem lehet hozzászokni abban az értelemben, hogy a hatodik, de a huszadik horrorfilm után is megmarad ez a hátborzongató, verejtékeztető, erőteljes izgató hatás, nyilvánvalóan azért, mert olyan jelenetek vannak benne, amelyek az izgalmi szintet állandóan fenntartják, fokozzák. A horrorban végül is tényleg váratlan és iszonyatos dolgok történnek, amelyek az emberre illetve a környezetére nézve mindig súlyosan fenyegető veszélyt jelentenek, olyanokat, amelyekhez nem tud hozzászokni. A probléma ott van, hogy ilyen fenyegetettséget kap az életben is. Mert hogy létezik az, hogy a híradóban gond nélkül, akár vacsorázás közben is meg tudja nézni a különböző katasztrófákról, merényletekről, bűnügyekről szóló híreket, ám amikor Drakula, vagy Frankenstein doktor teremtménye megjelenik a színen, már nem olyan nyugodt. Itt valami mást kell tehát keresni, mint pusztán a fenyegetettség érzetét, a váratlanságot, a rettenetet. Valami furcsát fogok mondani. Az erőszak végigkíséri az emberiség történetét. De az, hogy valami elképzelhetetlen okozza a borzalmakat vagy valamilyen emberi tulajdonság hihetetlen mértékben felfokozódik, vagy olyan tulajdonságok jelentkeznek, amelyekkel ember nem is rendelkezik, nos, ezek jelentik az igazi vonzerőt. Így lesz borzongató élvezet a hihetetlenség felfüggesztése.

– A klasszikus szörnyfilmek mellett kialakult egy olyan irányzat, amelyben az idegenek, a szörnyek emberalakot öltenek, átlagemberként élnek közöttünk, és csak egy bizonyos idő elteltе után „lépnek működésbe”. Miben rejlik a klasszikus szörnyfigurák népszerűsége, illetve a humanizált szörnyetegek veszélye?

- Állítsunk fel egy vázlatos rendszert! Az első az, amikor a külsőt rettentően eltorzítjuk. Olyan mértékben, amely már önmagában is rettent. A másik eset az, amikor a külső torzulat belső torzulattal párosul. Ezt sem kell külön magyarázni. Ám mi a helyzet akkor, ha megfordítjuk a dolgot? A figura kívülről nézve tökéletesen harmonikus, ugyanolyan, sőt szebb, megnyerőbb, rokonszenvesebb mint az átlag, ámde kiderül, valami szörnyű lelki torzulata van. Az erkölcsi felfogóképesség teljes hiánya nem átlagos szinten, hanem sűrűsödve jelenik meg nála, elképzelhetetlen mértékben. Mindez persze tovább kombinálható, s akkor további lehetőségekhez jut az ember. Ettől a dolog elszakad a mindennapi életben előforduló fenyege-

Folytatás a 28. oldalon

MINDEN IDŐK LEGNÉPSZERŰBB
RÉMMESÉI
A videokazetták megjelenésére, 1996. március 25. és április 6. között VÉRADÁST szervezünk értékes nyereményekkel! Az akció részleteit a Blikk-ben közöljük.
MARY SHELLEY'S
FRANKENSTEIN
Drakula
Ajánlott fogy. ár:
1999,- Ft
a bárányok hallgatnak
FARKAS
A SZERELEM HALHATATLAN
INTERCOM
1145 Bp. Bácskai u. 28-36.
Telefon: 467-1-467
COLUMBIA TRISTAR
HOME VIDEO
1996. MÁRCIUS 26-TÓL
MEGVÁSÁROLHATÓK
VIDEOKAZETTÁN!

tettségtől, borzalomtól, valami egészen más lesz. A néző persze tudja, hogy azért a kettő kapcsolatban van egymással, és tudja, hogy csak egy filmet lát. Átadja magát egy mesének. Egy mesének, amely a maga robosztus erejével köti le, és egyúttal kialakítja benne azt a várakozást, hogy valami nagyon meglepőt, nagyon iszonyatosatn fog kapni. Erről azért durván van elképzelése, mondhatni, sémája. Ezeket már akkor mozgósítja, amikor beül a moziba vagy a tévé elé a karosszékbe. Egyfelől tehát nem is annyira meglepő a dolog, másfelől a várakozáson belül számos meglepő elem előfordul, ha a filmet tényleg jól csinálták meg. Ez a helyzet tehát a várt és a nem várt, a bizonyos és a bizonytalan, az érthető és az érthetetlen különös játéka, amelybe belemegy a néző.

– Az elmúlt mintegy másfél évtizedben hihetetlen változáson ment át a műfaj. Ez nagyrészt a technikai fejlődésnek köszönhető, melynek révén bármilyen sokkoló hatású jelenetet meg lehet csinálni, olyanokat, amelyek korábban elképzelhetetlenek voltak. A horrorfilm kegyetlenebbé, brutálisabbá, visszataszítóbbá vált. Ön szerint ennek magyarázata csak a speciális effektusok tökéletesedésében rejlik?

– Általános észrevétel, hogy a tömegkommunikáció keményedik. És ennek megfelelően minden médiumban lévő üzenet, közlés és közleményfajta, ha kellő mennyiségben ismétlődik. Az ismétlődés alatt persze nem a szünet nélküli ismétlődést kell érteni. Az üzenetnek tehát, akármennyire is figyelemfelkeltő, egy idő után csökken a hatása. Azáltal, hogy több sémája, több várakozása van az embernek, jobban hozzászokik, még a kevésbé kultúrált, kevésbé felkészült néző számára sem jelent nagy újdonságot. Az egészet, a mintát már ismeri, de a konkrétat, az egyedit nem, mert azt – ha még nem látta – nem tudhatja. A konkrét, az egyedi ha nem változik, akkor a hatását tekintve ugyanolyan lesz egy idő után, mint az a sok, ami már látott, és ez leviszi az izgalom, a várakozás szintjét. Ez az a mozgatóelem, amelynek következtében – és persze kereskedelmi oknál fogva is – olyan változtatásokat kell végrehajtani, amelyek fenn tudják tartani már beállt közönségnél is a hatást. Ezt úgy lehet megoldani, hogy valami újat kell hozni, valami újat a műfajban, de még inkább valami újat magában a borzalmat felkeltő effektusokban, a kegyetlenség és a brutalitás ábrázolásában.

– Milyen hatással van az emberre ez az egyre növekvő erőszak?

– Először is világossá kell tennünk, hogy az erőszak rendkívül tág kategória, hiszen a tömegkultúra szinte minden területén megtalálható, nem korlátozódik csak a horrorra. Az erőszak képi megjelenítése nem a mozgófilm megszületésével kezdődött. A film és a televízió azonban nemcsak fokozta ezt a látványt, de folyamatában, úgymond akció közben mutatja azt be. A mozi egyetlen évszázada alatt messze több ilyen jelenet, akció született, mint az azt megelőző korok művészi, álművészi és szórakoztató alkotásaiban összesen. Ez nem véletlen, itt a nyelv, a közlésmód rátalált valamire, ezek egymást gerjesztik és erősítik. De az erőszakon belül nagyon specifikus hatás az, amit a horrorfilm képvisel.

– Másképp fogalmazva mondhatjuk azt, hogy aki horrorfilmet néz, az nagyobb késztetést érez arra, hogy az életben is erőszakos cselekményeket hajtson végre?

– Ez nemcsak a horrorfilm esetében alapkérdés, hanem minden olyan filmnél, amely fokozott mértékben mutat be erőszakos cselekményeket. Általában elmondható, hogy aki az ilyen típusú filmekhez rendkívül vonzódik, és „egy az egyben" nézi, az már eleve többletkésztetéssel rendelkezik az erőszak alkalmazásában. A legtöbb ilyen ember életében nagyon sok kudarc van, hiányát érzi a szülői melegségnek, társas kapcsolatai sincsenek rendben, sok keserűség halmozódott fel benne. ő nem aszerint válogat, hogy horror, krimi, western vagy karate – nem szólva ezek paródiájáról(!) –, a lényeg, hogy minél több erőszak legyen benne, folyjon a vér, hulljanak az emberek.

– Ennek a veszélye abban rejlik, hogy nem példaképet keres a horrorban – igazából nincs is olyan figura benne, akivel azonosulni lehetne –, hanem sokkal inkább viselkedési mintát, megoldási módokat problémái kezelésére.

– Ez igaz, megnő erre a késztetés, hiszen eleve több időt tölt ilyen filmek nézésével, másrészt a meglévő kudarcélmények következtében is van benne késztetés, hogy nehézségeit agresszív cselekedetekkel oldja meg. Elégtételt akar venni a kudarcokért, a kiszolgáltatottságért, minden rosszért, amit átélt. A borzalmas pusztítás valamiféle kárpótlást nyújt számára, legalábbis arra az időre, amíg a moziban ül. Ám még egyszer hangsúlyozom, az ilyen ember nem a filmektől, hanem az élet különféle tényezői összejátszása következtében hajlamosabb az antiszociális kitörésre, az erőszakra. Szívesebben nézi ezeket az alkotásokat, és eközben megakad a szeme bizonyos műveleti technikákon. Ez a veszély a közönség egy bizonyos hányadánál mindig fennáll. Az egészséges ember viszont egy bizonyos időmennyiségen túl már unja az ilyet, sajnálja az erre fordított időt, és más változatosságot keres magának. Nem műfajon belüli változatosságra gondolok, hanem a műfajok közötti.

– És milyen hatással van a horror, az erőszak látványa a gyerekekre, hiszen köztudott, hogy – elsősorban a videó jóvoltából – ők is látnak a horrorfilmet?

– Más a helyzet akkor, ha olyan valakinek lesz ez a számára vonzó műfajok netovábbja, aki nagyon fiatal, kiforratlan az ízlése, az erkölcsisége, egyszóval, ha mindene kiforratlan. Ez több mint aggasztó. Nem elsősorban azért, mert húszéves korára belőle is szörnyeteg lesz, hanem mert roppant egyoldalúsághoz, beszűküléshez vezet. Fennáll annak a lehetősége, hogy mivel nincsenek még kiérlelt mintái a valóságról, nem képes éles különbséget tenni a valóság és fikció, a jó és a rossz között. Nem elég, hogy e különbségtétel hiánya vagy zavara önmagában véve is nagy problémát jelent, ez még megtetéződik azzal, hogy a fiktív anyag az erőszakos, agresszív, igénytelen horrorprogramok irányába megy el. A legkevesebb, ami elmondható, hogy – egyebek között – ez sem serkenti a társas és az esztétikai értékrend kialakulását.

– Miben áll a szülő felelőssége?

– Mindenekelőtt abban, ha a gyermek kiskorától kezdve mást sem lát otthon, mint azt, hogy a szülő ilyen filmek nézésében éli ki magát. Nem abban emlegetem a szülő felelősségét, hogy állandóan kiselőadást tartson a horrorfilm káros hatásáról, hanem abban, hogy milyen a filmnézési, tévézési, videózási szokása. Még akkor is hallatlanul nehéz a szülő dolga, ha ő maga a legkevésbé sem fertőzött ezektől a hatásoktól, ha ő maga jó példát mutat, amennyiben ezen azt értjük, hogy nem rabja a műfajnak, kritikusan szemléli azt, és általában más, változatos programokról gondoskodik.

– Mivel magyarázható – és itt nem elsősorban a sikert meglovagló folytatásokra gondolunk –, hogy a mai horrorfilmek jelentős része negatív véget ér, vagyis a befejezés a gonosz erők győzelmét hozza, nem sikerül elpusztítani azokat?

– Egy ennyire nem derűs, konfliktusokkal teli világban nem kell különösebben csodálkozni azon, hogy a rémfilmek egész sora azt sugallja, ami a világban is észlelhető. Csak míg ott konkrét fenyegetésként jelenik meg, itt „elvi" lehetőségként, amellyel számolni kell. Ebben az értelemben elmondható, hogy a mese rólunk szól és minket figyelmeztet, vagyis, ha úgy tetszik, pozitív a funkciója. Ám amíg a régi horrorfilmekben az ember még győzedelmeskedni tudott a gonoszon, addig ma jószerivel megfordul a helyzet, és csak rajta, a gonoszon múlik, hogy az első rész végén, vagy a folytatásokban arat kétes diadalt.

– A végére már csak az a kérdés maradt, a pszichológus szokott e horrorfilmet nézni, illetve van e kedvenc rémfilmje?

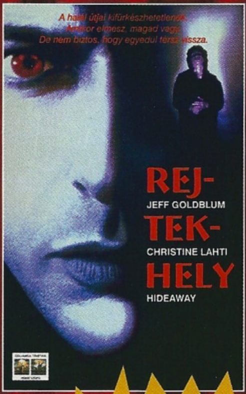
– Miért éppen arra ne lennék kíváncsi? Ez, ha úgy tetszik, szakmai ártalom. *A légy* vagy *A cápa* műfajon belül bizonyosan megfogott.

Szilágyi G. Gábor

VIDEOPREMIER

Március 14.

Horror

REJTEKHELY

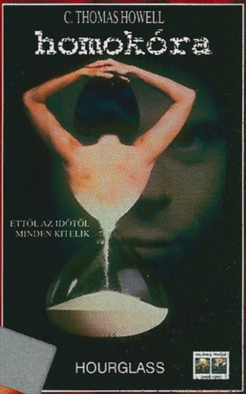
Hatch Harrisont visszahozták a klinikai halál állapotából. Az újjáélesztés alatt különös dolgokat látott. Fölébred, de a víziók folytatódnak. Szeme előtt kegyetlen gyilkosságok képei vonulnak el, és rá kell jönnie, hogy ezeket a gyilkosságokat ő követi el. Nem érti, mi történik.

Felesége aggódik. Először Hatchért, de lassan kénytelen belátni, hogy a saját élete és lánya biztonsága forog kockán. Kiderül, hogy az orvosnak nem ez volt az első újjáélesztési kísérlete. Két lélek próbál osztozni az egyetlen testen. Amit Hatch lát és érez, azt egy mániákus gyilkos is érzékeli, az ő gondolatai pedig Harrison fejében születnek meg. És az őrült legújabb ötlete nem más, mint hogy végezzen a férfi családjával.És senki sem tudja, melyik énje kerekedik felül...

HOMOKÓRA

Egy férfi sincs biztonságban! Michael Jardin divattervező például azt hiszi, övé a világ. Sikeres, magabiztos, rajonganak érte. Ám a sorsnak különös tervei vannak vele. Találkozik egy gyönyörű, egzotikus modellel, és addigi biztonságos élete kártyavárként omlik össze. A nőt követve veszélyes macska-egér játékba bonyolódik: hiába üldözi imádottját, az mindig közel engedi magához, egészen közel, de az utolsó pillanatban újra eltűnik.A rejtélyes asszony különös utakra vezeti a férfit, aki vágyaitól elvakulva nem látja, mibe keveredik: gyilkosság, bosszú, szenvedély hálójába.

Thriller

MÁRCIUSI meglepetésünk:

Alan Parker filmje

MADÁRKA

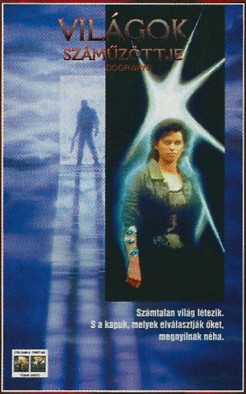
Birdy

Nicolas Cage

Matthew Modine

Fantasy - Thriller

VILÁGOK SZÁMŰZÖTTJE

Egy rejtélyes nő zuhan az égből egy forgalmas autóútra. Dr. Tom Mason először csak be akarja kötözni a sebeit. Aztán meg akarja érteni a furcsa nyelvet, amelyen beszél. Végül együtt kénytelenek menekülni üldözőik elől, akik legalább annyira érthetetlenek, mint a macska-lány, akit a doktor védelmébe vett.

Ám hamar kiderül, hogy inkább Tom Mason szorul védelemre. Pártfogoltjának különleges fegyverei nélkül nem lenne sok esélye. Ellenfelei nem e világról valók.

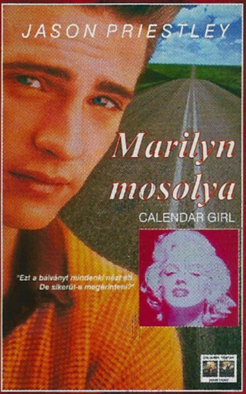
Megkezdődik az üldözés át az idő kapuin. És ki tudhatja, mi vár a kapuk mögött?

MARILYN MOSOLYA

Hogy kerül három srác a nudista strandról egy gengszter-leszámolás kellős közepébe? Ezt maguk sem tudják. Ők csak elindultak Hollywoodba, hogy találkozzanak bálványukkal.

A hatvanas évek elején vagyunk, és mindjárt indul a Rock-and-roll-őrület. Az országúton a három mit sem sejtő jóbarát repeszt meghökkentő és mulatságos kalandok felé. A volánnál Roy (Jason Priestley), aki az egész kis kirándulást kifőzte. Nemsokára bevonul katonának, de előtte még egy jó bulit akar: egy feledhetetlen estét Marilyn Monroe-val. Hátul Dude kuksol, akit már csak kevés választ el a nősüléstől. Egyelőre. És itt van még Ned, a mintadiák, aki végre alapos leckét kaphat, hogy mitől döglik a légy. Vigyázat, ez kicsit rázós út lesz!

Vígjáték

COLUMBIA TRISTAR HOME VIDEO

Ügynökeink

InterFilm 1126 Bp. Németvölgyi út 66. Tel: 155 9094 **Alpine Piton** Gmk Video Nívo Ügynöki Iroda 1146 Bp. XIV., Dózsa Gy. út 19.
S.I. Coop Kft. Bp. 1145 Bácskai utca 52. Tel: 252 8212 **Video Nívo** Bt. Bp. XIII. Vág út 9. Tel: 149-1335
Motophon Bt. 3527 Miskolc, Hunyadi u. 5. Tel: 46/346-847 **Motophon World Center** Bt. 3300 Keszthely, Kossuth L. u. 51/1. Tel: 83/314-764
InterCom 1145 Bp. Bácskai utca 28-36. Tel: 467-1-467

INTERCOM

MERÁN

Keresse a videotékákban!

AFRIKA KOKTÉL

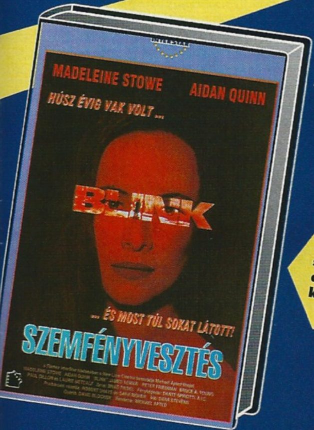
Színes, szinkronizált angol-amerikai vígjáték

MINDEN GYANÚ FELETT

Színes, szinkronizált amerikai krimi

SZEMFÉNYVESZTÉS

Színes, szinkronizált amerikai krimi

SOK HŰHÓ SEMMIÉRT

Színes, szinkronizált angol vígjáték

DOBOZBA ZÁRT SZERELEM

színes, szinkronizált amerikai film

FESTETT SZÍV

színes, szinkronizált amerikai thriller

MENTŐ-KABIN

színes, szinkronizált amerikai sci-fi

KETTŐS ÁLARC

színes, szinkronizált amerikai thriller

MEGRENDELŐLAP

Megrendelem az alábbi videókazettákat. A kazetták árát valamint a postaköltséget az átvételkor fizetem.

Film címe **Db**

....

....

....

....

....

Név: ....

Cím: ....

A megrendelőlapot a Flamex InterStar címére kérjük elküldeni: 1021 Bp. Labanc u. 22/B

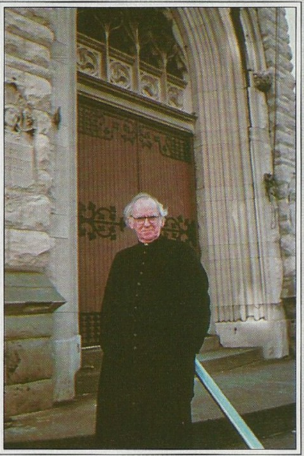
BROWN ATYA

ISMÉT AKCIÓBAN

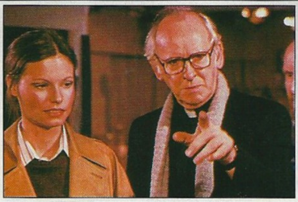
A század elején kevés angol író tudott Magyarországon oly népszerűvé válni, mint *G. K. Chesterton*, ez a különös, paradoxonokban gondolkodó, csillogó intelligenciájú, vitázó hajlamú, mélyen katolikus, s mégis, legjobban megírt történeteiben a detektívregényt, tehát nem éppen a legjámborabb műfajt megújító szerző, akiről még a stílusra közismerten érzékeny Kosztolányi is elismerően jegyezte meg a *Nyugat* hasábjain: *„majdnem minden mondatában van egy szemernyi dinamit”*. .

A chestertoni könnyedséget, humort és lebilincselő cselekménybonyolítást élvezni akaró olvasót ma már vajmi kevéssé érdekli, hogy *Az ember, aki csütörtök volt* (1908), illetve az egyik főmű, a *Brown atya*-elbeszélésciklus (1911, 1914) mennyiben van hivatva Chesterton vallási gondolatait tükrözni, s mennyiben független azoktól. Az izgalmas és mulatságos történetek szellemi háttere és életrajzi vonatkozásai jobb, ha az irodalomtörténészek vadászterülete marad. Az „amatőr” befogadó számára más teszi őket felejthetetlenekké: mindenekelőtt a mesteri vonásokkal megrajzolt főhős, Brown atya, aki szinte csak mellékállásban pap, hiszen folyton rejtélyes bűnügyekbe keveredik, s minden gyilkossági ügyet könyörtelen logikával old meg, akárcsak honfitársa, a Baker Street pipázó híressége, Sherlock Holmes.

Az angol detektívtörténetek e két klasszikus hőse, vagy éppen zseniális „rokonaik”, az Agatha Christie-művekből ismert belga nyomozó, Hercule Poirot mester és a vénkisasszony Miss Marple persze már végérvényesen a tegnaphoz tartozik. „Konzervatív” nyomozók ők, akik nem sorozatvetőkkel, illetve kemény öklükkel, uram bocsá' karate- vagy cselgáncstudományukkal szállnak szembe a szervezett bűnözéssel, hanem fejlett megfigyelőképességüket vetik latba egy-egy ugyancsak „régi vágású” bűnözővel szemben: a gyilkosságok jellegtelen, gyakran mégis árulkodó helyszíne, a vallomások rejtett ellentmondásossága az, amiből kiindulnak, ezeket toldják meg aztán kombináló-, illetve bűnügyrekonstruáló képességükkel, s az olvasó (vagy a néző) éppúgy bámul a hihetetlen eredmény láttán, mint a többi szereplő.

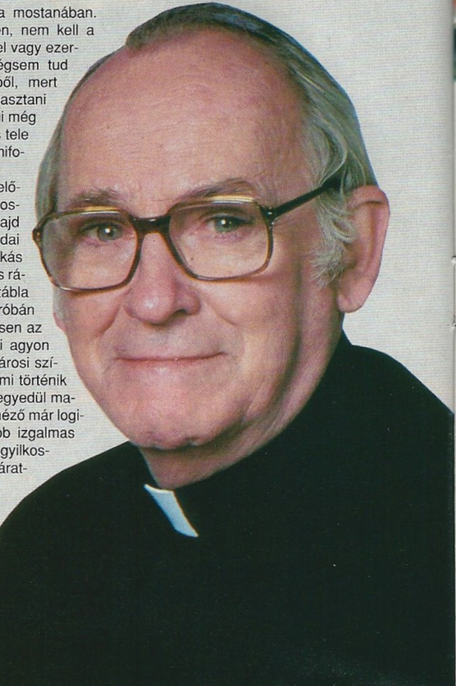

Azok a mozi- és videónézők, akik már kezdenek végképp csömört kapni az izomkolosszus igazságosztóktól, a különítményes és kommandósmúlttal rendelkező legyőzhetetlenektől, akik egy bugylibicskával képesek hadseregeket ártalmatlanná tenni, érthetően fellélegeznek, amikor a képernyőn meglátják a jóságos Brown atyát a legújabb honi videófilmben, *A rettegés szentélye* (Sanctuary of Fear) című alkotásban. *John Llewellyn Moxey* új feldolgozásában a rokonszenves *Bernard Hughes* alakítja az egyházfit. A nézők pedig tudják, hogy ami itt következik, az más lesz,

mint ami mozijainkat elárasztja mostanában. Nem úszik minden vörös lében, nem kell a hősnek gusztustalan űrlényekkel vagy ezernyi maffiózóval megvívnia, mégsem tud majd a néző felállni a székből, mert egyetlen kockát sem akar elmulasztani a gyorsan pergő történetből, ami még így, New York-i környezetben is tele van a megszokott jó angol krimifogásokkal.

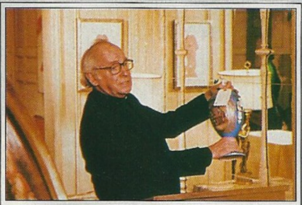
A női főhős *(Kay Lenz)*, aki először csak szemtanúja egy gyilkosságnak a Central Parkban, majd nem sokkal később egy szállodai szobában találkozik ismét a kockás ingű hullával, egy idő után arra is rájön, hogy a tulajdonképpeni céltábla ő maga: amikor egy színházi próbán kolléganője játssza el ideiglenesen az ő szerepét, tévedésből azt lövi agyon az orgyilkos. Carol Bain, a kisvárosi színésztehetség persze nem érti, mi történik körülötte, s amikor időről időre egyedül marad különböző helyszíneken, a néző már logikusan következtet: itt egy újabb izgalmas fordulat várható (megint hulla, gyilkossági kísérlet vagy valami még váratlanabb – majd meglátjuk!).

Carol egyetlen szerencséje, hogy az utcán véletlenül megismerkedik a védőangyal szerepét betöltő pappal. Mert bizony – s ez se általános vonása korunk jellegzetes krimijeinek –, ha a lány jóképű és megtermett barátján múlna Carol sorsa, akkor már a történet huszadik percében mehetne szerelme temetésére. S nagyjából ugyanez a helyzet a New York-i rendőrség felügyelőjével is: egy szavát se hiszi a lánynak, s miután nincs áldozat (eltűnt) és nincs corpus delicti, Carol agyrémének, esetleg feltűnési viszketegségének tulajdonítja a kétségbeesett színészpalánta bejelentését. Egyedül Brown atya veszi komolyan újdonsült védence kálváriáját, s dacolva bürokrata főnöke, Monsignor Kerrigan *(George Hearn)* haragjával, minden idejét Carol ügyének szenteli. S kell-e mondanunk, az atya fáradozásai most is, mint mindig, meghozzák gyümölcsüket: sarokba szorítja és leleplezi a bűnösöket, s a tehetetlen amerikai rendőröknek nincs már más dolguk, mint hogy bilincset rakjanak a gyilkos csuklójára.

A jól végzett munka után Brown atya végre visszatérhet némileg elhanyagolt templomába, hogy a beázó tetőnek, a helyreállítási költségeknek, s persze a hívők lelkének szentelje magát. Az egyházi munkát is békés arccal végzi, de a néző nincs meggyőződve róla, hogy az atya igazán jól érzi magát a bőrében.

Hiába, őt már csak gyilkossági ügyek felderítése közben tudjuk elképzelni, és ez már így is marad. A nyomozás Brown atya küldetése.

Terror a jachton

Se vége, se hossza nem lenne, ha megpróbálnánk összeszámolni mindazokat a megfilmesített drámai történeteket illetve forgatókönyveket, amelyek tengeren hányódó hajókon vagy csónakokon összezárt emberek lelki és fizikai küzdelmeit beszélik el, nem egyszer közhelyszerűen mutatva meg, mi mindent hoz ki rokonokból, barátokból és idegenekből az akár heteken vagy hónapokon át tartó kényszerű együttlét és a kölcsönös kiszolgáltatottság. Annak idején *A hét mesterlövész* kalandjaiból is jól ismert *Horst Buchholz* egyik nagy szerepe volt a *Traven* regénye alapján készült *A halálhajó*, ez az emberi természet gyilkos mélyeit kutató pesszimista sztori, melynek utolsó kockáján a főszereplő reménytelenül sodródik egy deszkán az óceán közepén – biztos halálra ítélve. A nagy *Alfred Hitchcock*ot is foglalkoztatta a kényszerű összezártságból fakadó konfliktusok világa *A mentőcsónak* rendezésekor. S hogy a filmtörténet egyik örökbecsű klasszikusa, a *Kés a vízben* jelentős része is egy vitorláson egymásra acsarkodó emberekről szól, megint csak azt mutatja, hogy a kiürültnek hitt téma egy-egy nagy rendező kezében új, gazdag jelentéssel telítődhet.

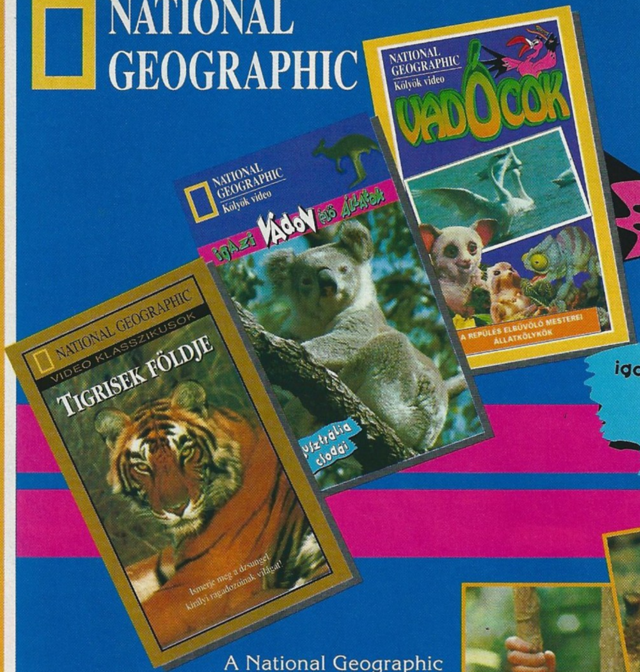
Az még a jövő kérdése, vajon *Carl-Jan Colpaert* rendező, a horrorfilmjeivel híressé vált *Roger Corman* egykori munkatársa *Terror a jachton* című filmje valaha is bekerülhet a Halhatatlan Művek Csarnokába, de az tény, olyan érzésünk sem támad a film megnézése után, hogy feleslegesen töltöttünk a képernyő előtt másfél órát.

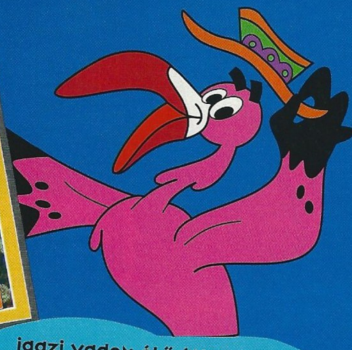
E produkció egyesíti magában a nézőtől csupán érzelmi azonosulást követelő, az amerikai filmekben szinte kötelező hollywoodi helyszíneket és alakokat (gyönyörű, barnára sült és kifogástalan alakú nők csábító fürdőruhákban, verőfény, luxusjacht, tenger stb.), valamint a politikai és erkölcsi érdeklődéssel is rendelkező nézőknek való drámai összeütközéseket.

A film legigényesebben ábrázolt karaktere Bill *(Donal Logue)*, a harmincadik évében járó, lázadó hajlamú író, akiben régen él már a családtól való elszakadási vágy. Súlyos csalódások érik, amelyeket nem tud feldolgozni magában: anyja öngyilkos lesz, s apja közönye is mélyen felháborítja. Válságos lelkiállapotára – mint annyian – egy utazásban keres megoldást. Nagy nehezen kötélnek áll, hogy részt vegyen egy bahamai hajókiránduláson, melyet felesége, Jennifer és néhány évvel idősebb bátyja, Philip szervez. A társaság Philip vonzó barátnőjével és egy rockzenész barátjával egészül ki. A tenger nyugalma, a szelíden lötyködő hullámok azonban sejtelmes, vihar előtti csendet sejtetnek. A feszültségek a két testvér között bontakoznak ki, akiknél eltérőbb alkatokat elképzelni sem lehet: egyikük a harcos szellemű művészember, másikuk a lényegesen polgáribb mentalitású jogász. Philipből ugyanakkor teljesen hiányzik mindennemű humanizmus. Az első igazi konfliktus akkor robban ki társasága és közte, amikor egy égő hajóról át kell menteniük két embert a maguk jachtjára. S mivel az egyik megmentett személy, Camilla illegális bevándorló, a jogászból ismét előbújik a törvénytisztelő nyárspolgár: fel akarja jelenteni váratlan vendégét a parti őrségnél...

Colpaert a szakma minden furfangját ismerni látszik. Filmjében fokozatosan növeli a feszültséget, s többféleképpen is motiválja a végkifejletet. Az a néző is jól szórakozik a mozgalmas jeleneteken, akit csak a történet köt le, s kalandfilmként nézi e videót; de annak is mond valamit a film, aki Bill fejlődéstörténetét igyekszik megfejteni a képsorokból. Mert úgy tűnik, így is értelmezhető az egész cselekmény: olyan eseménysorozatként, amely Bill szüleitől, majd tetvérétől, végül feleségétől való végleges elidegenedését, illetve ugyancsak végleges magára találását mutatja be.

NATIONAL GEOGRAPHIC

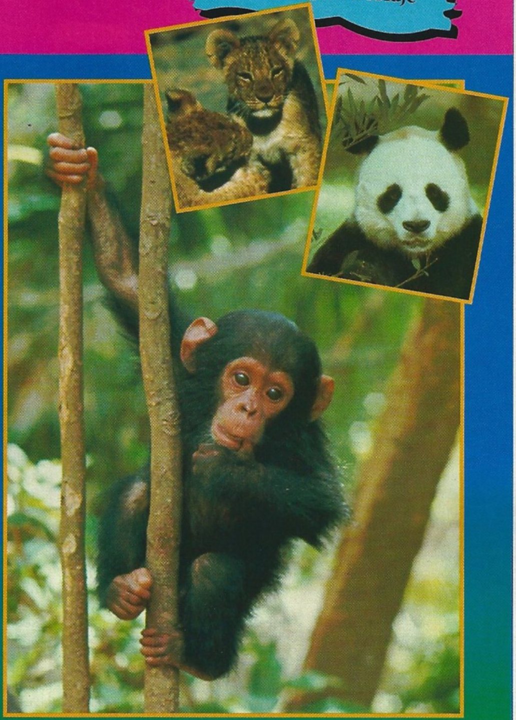

igazi vadon élő állatok:
Ausztrália csodái

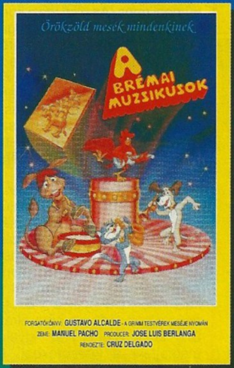
Vadócok: A repülés elbűvölő mesterei,
Állatkölykök

Video klasszikusok:
Tigrisek földje

A National Geographic két gyermeksorozatának epizódjai kedves dalok és játékok segítségével mutatják be a vadon élő állatok életét és szokásait.

A Video Klasszikusok sorozatban látványos felvételek tárják elénk Földünk pompás vadvilágát, egzotikus tájait és földrajzi csodáit.

Örökzöld mesék:
A Brémai muzsikusok

színes
szinkronizált,
spanyol rajzfilm

MÁRCIUSI VIDEOPREMIER

1024 Budapest,
Keleti Károly u. 28/b.
Telefon: 212-4541
Tel./Fax: 212-3880

ZOOM

Márciustól megvásárolhatók
Ügynökeink
InterFilm 1126 Bp. Németvölgyi út 66. Tel: 155 9094.
Alpine Piton\ Gmk Video Nívo ügynöki iroda 1146 Bp. XIV., Dózsa Gy. út 19.Tel.: 344-0007
S. I. COOP Kft. 1147 Bp., Lőcsey u. 12/B. Tel.: 164-2055
Videó Nívó Bt Budapest XIII. Vág út 9. Tel: 149-1335.
Motophon Bt. 3527 Miskolc, Hunyadi u. 5. Tel.: 46/346-847
Motophon World Center Bt. 3300 Keszthely, Kossuth L. u. 51/1. Tel.: 83/314-764
A TERROR GYERMEKE
HIDEGRE TESZLEK!
Titkos hadsereg
BOLDOGÍTÓ nem
GYILKOS ÁLDOZAT
SZÁGULDÁS A HALÁLBA
A kazetták kedvezményes ára:
2240 Ft+Áfa
Kérje ingyenes tájékoztatónkat
Telefon: 209-2919
röfi tábor
MIRAX
NŐK HÁLÓJÁBAN
MIRAX filmek a legnagyobb
videóügynökségeknél
MIRAX
Nemzetközi Filmforgalmazó és Multimédia Kiadó Kft.
1113. Budapest, Karolina út 34/a
Tel/Fax: (36-1) 209-2919, 209-2920

DARYL **HANNAH** KEITH **CARRADINE** MOIRA **KELLY** VINCENT **SPANO**

A TERROR GYERMEKE

„Engem az emberi lélek sötét oldala érdekel a legjobban" – mondja Wesley Strick, a rendező. – „Szerintem minden gonoszság mögött rendkívül logikus érvrendszer áll. Janie valódi szülei gonoszak, de ésszerű magyarázatot tudnak adni arra, miért terrorizálják a Clifton családot. A nevelőszülőknek is fel kell venniük a kesztyűt és erőszakra erőszakkal válaszolnak."

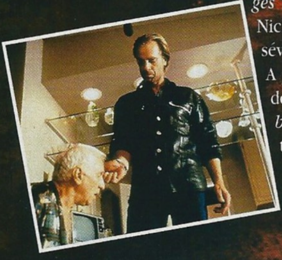
Russell Clifton (Vincent Spano) és felesége Dana (Moira Kelly) tökéletes boldogságban élnek. Ám a tökéletesnek tűnő felszín alatt egy komoly probléma lappang. Egyetlen egy dolog hiányzik az életükből, amely kapcsolatukra árnyékot vet: nem lehet gyermekük. Elhatározzák, hogy adoptálnak egy árva kislányt. Szinte első látásra megbabonázza őket a gyönyörű és titokzatos Janie. A 6 éves kislány szokatlanul hallgatag, de látszólag boldognak tűnik, amikor Cliftonék házába kerül. A szülők nem is sejtik, hogy „gyermekükkel" a terror is befészkelte magát otthonukba.

A kis Janie valódi szülei, Leann (Daryl Hannah) és John (Keith Carradine) veszélyes bűnözők, aki állandóan összeütközésbe kerültek a törvénnyel. Miután egy rablás balul sikerült, a szülőknek menekülniük kellett és jobbnak látták kislányukat másra bízni. Most azonban vissza akarják kapni gyermeküket és ennek érdekében még gyilkolni is képesek...

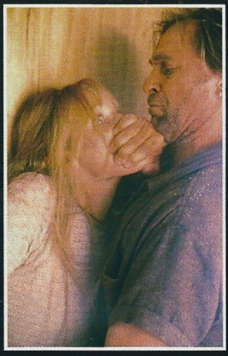

Az izgalmas thriller alkotói egyszer már bebizonyították, hogy mesterei a műfajnak. A rendező, Wesley Strick forgatókönyvíróként ismert és olyan sikerfilmek fűződnek a nevéhez, mint a *Cape Fear – A Rettegés Foka* vagy a Jack Nicholson főszereplésével készült *Farkas*.

A producer, David Madden *A kéz, amely a bölcsőt ringatja* című thrillert készítette el néhány évvel ezelőtt, amely témájában hasonlított *A terror gyermekébez*.

A forgatókönyv elkészülte után az alkotók nagy kihívás előtt álltak. Meg kellett találniuk a legmegfelelőbb szereplőket John és Leann Netherwood szerepére. Olyan színészeket kerestek, akik el tudják játszani a kétségbeesett szülő és gyilkos pszichopata szerepét. Strick már évek óta szeretett volna Daryl Hannahval dolgozni.

„Amikor Daryl elolvasta a forgatókönyvet, azonnal igent mondott" – mondja Strick. – „A *Szárnyas fejvadász* óta nem kapott olyan szerepet, amelyben gonoszt alakíthatott. Leann Netherwood egyébként olyan, mint egy kaméleon. A cél elérése érdekében bármire képes és bármilyen szerepjátékra képes. Mivel Daryl Hannah pont ilyen színésznő, a választás ez esetben tökéletes volt."

Keith Carradine kapta meg John Netherwood szerepét. Carradine név jól cseng a filmes szakmában, hiszen a család több tagja filmszínészként és színpadi színészként tevékenykedik. Keith Carradine-t láthattuk a Párbajhősök című Ridley Scott-kalandfilmben és Walter Hill híres westernjében, a *Jesse James balladájá*ban.

A terror gyermeke című izgalmas thriller márciustól kölcsönözhető a legjobb videotékákban. Forgalmazza a Mirax.

MIRAX

röfi tábor

Diáktábor. Egy hely, ahol mindazt szabad, amit otthon nem. Esténként tüzet gyújtani, néhány maflást kiosztani a kisebbeknek, pecázni és persze háborúzni. Andy és néhány gizda barátja elhatározza, hogy felveszik a harcot a nagyobbakkal és megalakitják a Röfik csapatát.

A teljesen esélytelen csatasorban ott van például Cruz, a kis Puerto Rico-i, aki állítólag harcművészetekben járatos, hacsak nem fújja el a szél. Redmond igazi orvosi eset, ő egy két lábon járó szerencsétlenség. Griffet könnyebb átugrani, mint megkerülni és állandóan a hasára gondol. Frank egyszerűen zseninek tartja magát, Bonert pedig nem lehet lerobbantani a zsebben hordható videójátékáról. A Röfik mégis túljárnak a Farkasok csapatának eszén és a táborból győztesen térhetnek haza.

Az utóbbi évek egyik legszórakoztatóbb ifjúsági vígjátékából elleshetnek néhány gyerekcsínyt a nézők. Irdatlan mennyiségű festék, hajzselé, rajzszög, spárga és egyéb gyerekkellék került felhasználásra a Röfik és a Farkasok sokszor „vérre menő” háborúskodásához. Mindenesetre a filmben látott jeleneteket nem ajánlott megismételni a valóságban.

„Alighanem még egyetlen filmrendezőnek sem volt olyan nehéz dolga, mint nekem” – mondja Paul Tassie, a film rendezője. „Egy tábornyi vadóc gyereket kellett kordában tartanom és irányítanom. Már annak is örültem, ha az egyik sikerült. Szerencsére a srácok hozták önmagukat és nekem pont erre volt szükségem, hogy a filmem teljesen életszerűnek tűnjön. A legtöbb szöveget a helyszínen improvizálták apró színészeim.”

A Röfitábort egy valódi ifjúsági táborban forgatták, ahová a szülők több hétre leadják gyermekeiket, akikre tanárok és idősebb diákok felügyelnek.

„Az egyik legnehezebb jelenet az volt, amikor az Röfik csapdába csalják az ellenfelet és leöntik őket festékkel” – mondja a rendező. – „Az én gonosz kis színészeim, miután leöntötték festékkel társaikat, direkt beugráltak a kamera elé, hogy újra kelljen venni a jelenetet. Mosdás, festék, röhögés és újra. Ez így ment néhányszor. Persze a végén már mindenki fetrengett a röhögéstől és a stáb is kapott egy kis ízelítőt a festékzuhanyból.”

A gyerekszínészek mellett egy aranyos röfi is fontos szerephez jut a filmben, aki ugyan nem Babe névre hallgat, de legalább olyan tehetséges a színészdisznók között.

A Röfitábor című vígjáték márciustól kölcsönözhető a legjobb videótékákban.

Forgalmazza a Mirax.

MIRAX

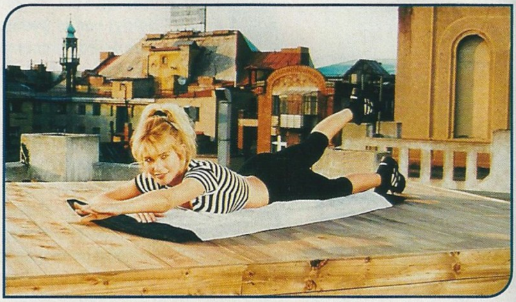
CLAUDIA SCHIFFER

GYAKORLATAI

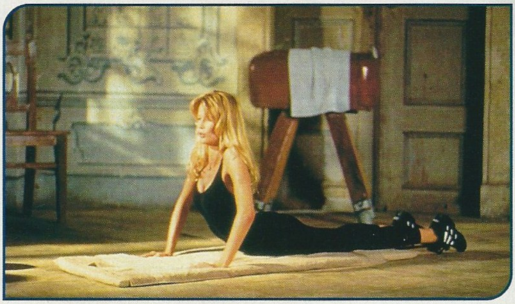
A sztármanökenek élete nem képzelhető el mozgás nélkül, hiszen ahhoz, hogy állandóan szépek, karcsúak és fittek legyenek, rendszeresen és szakértelemmel mozogniuk kell. Ha pedig így van, miért ne lehetne testreszabott gyakorlataikat rögzíteni és videókazettán népszerűsíteni? Népszerűségnövelésnek sem rossz, de talán még üzletnek sem. Így gondolkodhatnak a divatbemutatók sztárjai, legalábbis a szinte mindenki által ismert modellek, már ami *Cindy Crawford*ot, *Elle Macpherson*t, s újabban *Claudia Schiffer*t illeti. A Düsseldorfból elszármazott huszonöt éves híresség ugyanis nemrég jelentette meg videókazettán két részből álló fitness-gyakorlatsorát, *Perfectly Fit* címmel, mely máris eljutott hozzánk, *Tartsd magad formában Claudia Schifferrel* címen.

A világ egyik legjobban fizetett modellje, aki arcát már több mint száz neves magazin címlapján láthatta viszont, s akit milliós értékű szerződés fűz a Revlon kozmetikai óriáshoz, a Reebok cég fitness-szakértőjével, *Kathy Kaehler* edzővel már hosszú ideje együtt tréningezik. Sőt kéthetente önálló műsorrésszel is jelentkeznek az amerikai NBC tévéhálózat népszerű reggeli műsorában, a Today Show-ban. Kathy korábban olyan sztároknak állította össze edzésprogamját, mint *Candice Bergen, Michelle Pfeiffer, Meg Ryan* vagy a világhírű bokszolónak, *Sugar Ray Leonard*nak.

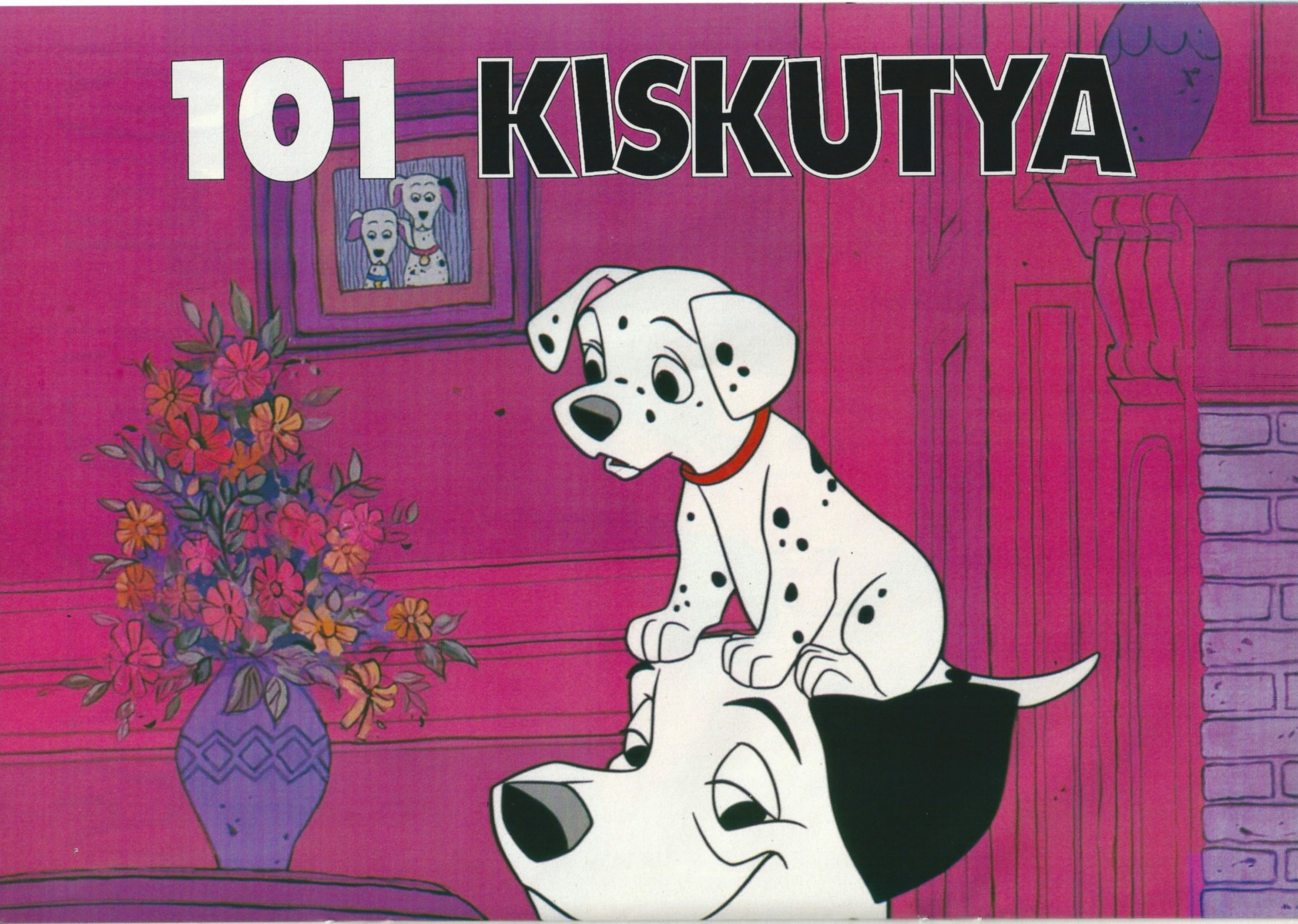

E kazettán a célorientált gyakorlatsorok a test alsó és felső részeit mozgatják meg, s négy fő izomcsoportot vesznek célba: a kar és a mellkas, a has, a fenék, valamint a láb izomcsoportját. A gyors bemelegítéseket izomerősítő gyakorlatok követik, egyszerű balettelemekkel fűszerezve. A Kathy által hatásosnak és biztonságosnak nevezett gyakorlatokat bármilyen fitness-szintet elért néző elvégezheti a könnyedén követhető instrukciók alapján – ajánlja a programot Claudia Schiffer: *„Nem mindig jutok el tornaterembe, így az edzőm, Kathy Kaehler és én kifejlesztettük ezeket a gyakorlatokat, amelyeket bárhol el lehet végezni. Biztonságosak és egyszerűek a kezdők számára, ugyanakkor kihívást jelentenek és hatásosak a már gyakorlottabb tornázók számára is."*

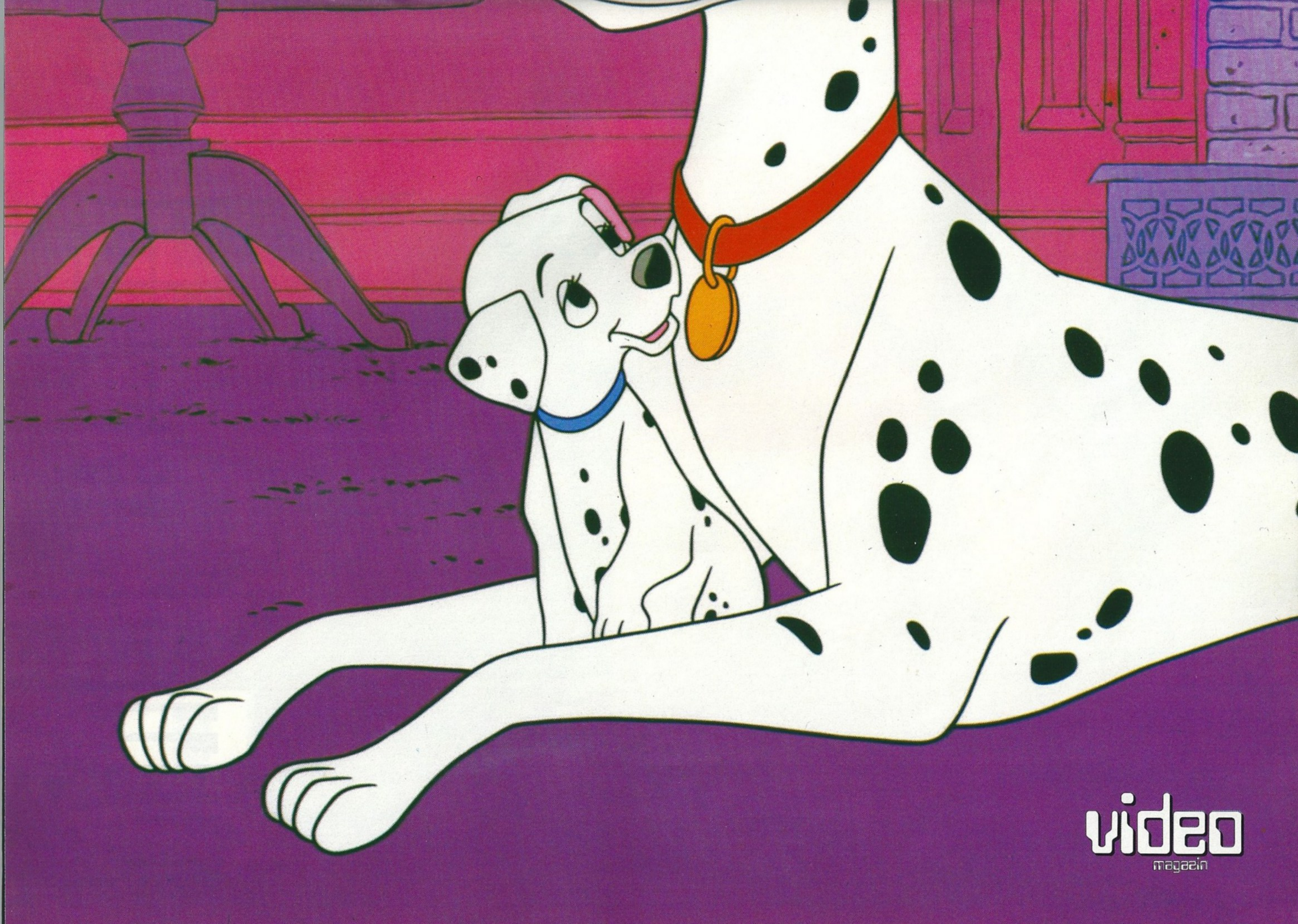
A kétszer félórás gyakorlatsort látványosan ösztönző színhelyeken, Prágában és az egyik karibi szigeten, St. Batholem Islanden rögzítették.

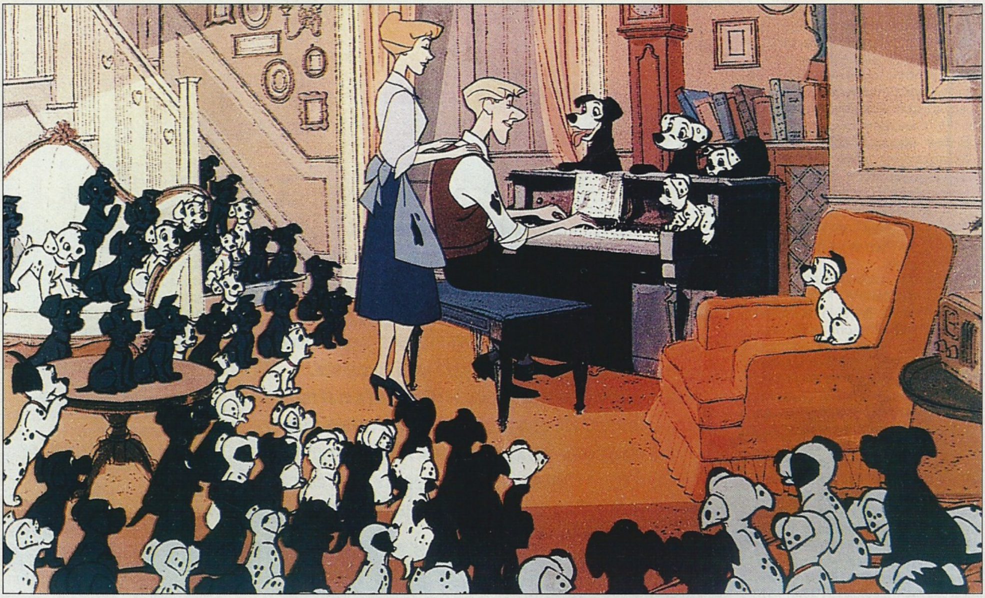
Csodákat persze ettől a kazettától sem remélhetnek a lányok és asszonyok, hiszen a gyakorlatok elvégzése után is csak kevesen lesznek szépek, mint Claudia Schiffer. De formásak és egészségesek igen!

101 KISKUTYA

video
magazin
CLAUDIA

video
magazin

113 EZER FILMKOCKA, 6 MILLIÓ FOLT,

101 KISKUTYA

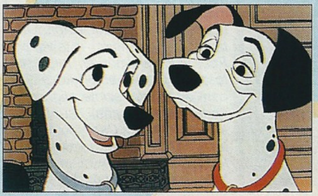

Másfélszáz alkotó több mint három éven át dolgozott a Walt Disney Stúdióban, hogy elkészülhessen a tizenhetedik egész estét betöltő Disney-rajzfilm, a *101 kistkutya*. 1961-ben hatalmas sikerrel mutatták be a mozik a 79 perces produkciót, amely eltért a korábbi mesterművektől. Ugyanis nem jól ismert, klasszikus mesére épül, hanem egy gyermekkönyvre, *Dodie Smith* munkájára. A dalmaták története (az eredeti cím *101 Dalmatians*) és küzdelmük Szörny Ella De Frász ellen immáron több generációt is meghódított a nagyvilágban és idehaza is. Az Egyesült Államokban 1991-ben újították fel a mozik, s Magyarországra tavaly érkezett ismét el a dolby sztereó hanggal felújított rajzfilm.

A mű sikerének titkát nem nehéz megfejteni. Annak idején hat vezető rajzfilmes alkotó irányításával folytak a munkálatok, s akkor már valamennyiük negyedszázados rajzfilmkészítési tapasztalattal rendelkezett. Az állatszereplőket emberi vonásokkal ruházták fel, a kutyusoknak egyéniséget kölcsönöztek, érzelmeket adtak. A kölyökkutyák egyéni, egymástól különböző tulajdonságokat kaptak, a cselekmény, a kaland pedig humorral párosult, így gyermekek s szüleik egyaránt jól szórakozhatnak a film láttán.

A rajzfilm pontosan 113 760 filmkockából áll, s a dalmaták hátán összesen 6 millió 469 ezer 952 folt jelenik meg a több mint egy óra során. A rajzolók a hároméves munka során 1 millió 218 ezer 750 ceruzát koptattak el, s 3600 liter festéket használtak fel, mellyel csaknem kétszáz lakást lehetett volna kifesteni...

DERN-rózsa – tövis nélkül

KISGYERMEKKORA ÓTA LENDÜLETBEN VAN. A MAGYAR VIDEÓTÉKÁKBAN IS MEGJELENT *RÓZSA ÉS TÖVIS* (RAMBLING ROSE) FŐSZEREPÉNEK OSCAR-DÍJRA JELÖLT MEGFORMÁLÁSA UTÁN LAURA DERN NEM ENGEDÉLYEZETT PIHENŐT ÖNMAGÁNAK. FONTOS SZEREPET KAPOTT STEVEN SPIELBERG MINDEN IDŐK LEGNAGYOBB KASSZASIKERÉT HOZÓ FILMJÉBEN, A *JURASSIC PARK*BAN, S MÉG UGYANABBAN AZ ÉVBEN ELJÁTSZOTTA *CLINT EASTWOOD* OLDALÁN A *TÖKÉLETES VILÁG* (PERFECT WORLD) NŐI FŐSZEREPÉT. AZTÁN TÉVÉFILMEK KÖVETKEZTEK, MAJD Ő ÁLLT A KAMERA TÚLOLDALÁRA, HOGY A *THE GIFT* (AZ AJÁNDÉK) CÍMŰ FILMMEL RENDEZŐKÉNT IS BEMUTATKOZZÉK.

BESZÉLGETÉS LAURA DERNNEL

– *Tanulni akartam, és kipróbálni, mire vagyok képes* – mondta e vállalkozásáról.

Vidámabb, mosolygósabb, kiegyensúlyozottabb – mi több: szőkébb! –, mint a filmjei láttán feltételeztem. Nem írhatom, hogy szexisebb, hiszen a 29 éves amerikai filmsztár a Rózsa és tövis nimfomániás főszereplőjeként is vérforraló. Ám Rose-ként s a *Jurassic Park* régész-biológusának szerepében is belső feszültségtől vibráló figurát formált meg.

Nemrégiben jelent meg egy interjúja. Nem ő nyilatkozott, hanem ő kért nyilatkozatot egy folyóirat számára az általa nagyra becsült pályatárstól és filmbeli partnerétől, a Rózsa és tövis férfi főszereplőjétől (s a részben Magyarországon forgatott *Sztálin*-film címszereplőjétől), *Robert Duvall*tól. Olyan színésznővel beszélgettem tehát a hollywoodi hegyekre néző Four Season Hotel 16. emeleti lakosztályában, aki a tollforgatásnak is tudója: alaposan meg kellett fontolnom, mi legyen az első kérdésem.

Haját féloldalra simítva, tekintetével biztatott: nos, szólaljak meg végre...

– **Helló, hogy van?** – hangzott az első, „megfontolt" kérdésem.

– *Köszönöm, remekül* – így a válasz. – *És maga?*

E „remekül" nemcsak afféle amerikai udvariassági formula. Hogyne érezné magát jól, amikor nemrég eljegyezte magát azzal a *Jeff Goldblum*mal, akivel még a Jurassic Park forgatása közben hozta össze a színészszerencse. (Szabályos leánykérés volt: a férfi előbb az ugyancsak színész édesapa, *Bruce Dern* hozzájárulását és áldását kérte a frigyhez...) S hogyne volna lelkes, amikor az októberben bemutatott *Down Came a Blackbird* (Lejött egy feketerigó) című film főszerepéért a kábeltelevíziós filmek díjára terjesztették fel. Ezt az alakítását látva is mármár pályatársnőnknek nevezhetem – egy újságírónőt játszott, aki fotóriporter udvarlójával Dél-Amerikába utazik. A lázadók egyik vezetője után kutat, s a titkosrendőrség letartóztatja őket. A fotóriporter meghal a börtönben, a fiatal újságírónőt pedig megalázó vallatásnak vetik alá.

A forgatás kezdete előtt minél közelebb szeretett volna kerülni e figurához. Haitii, boszniai és ruandai híradófelvételeket nézett, börtönökben megkínzott emberektől puhatalózott gyötrelmeikről, majd amikor azok nem akartak beszélni megpróbáltatásaikról, pszichológusokkal-terapeutákkal konzultált, hogy mind hitelesebb legyen az alakítása. *Vanessa Redgrave* és a feledhetetlen *Raul Julia* voltak a partnerei.

Raul Julia a forgatás befejeztét követő héten hunyt el.

– *Rettenetesen hiányzik nekem. Szerettem, csodálatos ember volt* – emlékezik rá.

Laura Dern valósággal „beleszületett" a filmbe. Színész szülei – *Bruce Dern* és *Diane Ladd* – együtt forgattak, amikor édesanyja (akinek pályakezdését világhírű rokonuk, a drámaíró Tennessee Williams segítette) várandós lett. Laura már hétéves korában szerephez jutott: édesanyja mellett ő is feltűnt az *Alice már nem lakik itt* című filmben, amelyért Diane Laddet Oscar-díjra jelölték. (Érdekes ismétlődése a sorsnak: a Rózsa és tövist is közösen készítették, s alakításukért mindkettőjüket (!) felterjesztették az akadémiai díjra; ez volt az első – s azóta is egyedi – eset az Oscar-krónikában, amikor anya és lánya egyidejűleg szurkolhatott egymás sikeréért.)

– *Anyám mindig is nagyon közel volt hozzám* – utalt e szoros családi-szakmai kapcsolatra –, *nála nincs is jobb barátnőm. Kétéves voltam, amikor a szüleim elváltak, s attól kezdve vele éltem. Apámmal nem sikerült igazán összemelegednünk, mindig is tartózkodó volt velem szemben... meglehet, egy korábbi tragédia miatt. A nővérem, még születésem előtt, megfulladt, s apám attól tartott, hogy engem is elveszít... Ettől való félelmében, talán óvatosságból, falat emelt közénk. Ő nem élt velem, szinte alig ismert, nem volt igazi apa, csupán egy kedves jó barát. Csak akkor kezdtünk szót érteni és találtunk rá a közös hangra, amikor már a pályán voltam és büszke lehetett*

Egy nagyszerű alakítás: Rózsa és tövis

rám. Azóta igyekszünk hetente legalább egy napot együtt tölteni.

Jóllehet sikeres, foglalkoztatott gyermekszínész volt, édesanyja óhajára mégis meg kellett harcolnia a pályára jutásért. A rutinos filmszínésznő, *Diane Ladd* nem felejtette el, amit kilencéves lányáról mondtak az egyik próbafelvételét követően: *„Jó, jó, nagyon tehetséges, de tanulja meg vérbeli mesterektől a színészetet!”* Így aztán – filmszerepekkel a tarsolyában – volt két olyan éve, amikor a nagyhírű *Lee Strasberg* színiiskolában, majd Londonban, a drámai művészetek akadémiáján, teljesen kezdőkkel együtt, csak készült a jövőjére. (Igaz, eközben „londoni diákként” nem kisebb feladatokat oldott meg, mint a *Hamlet* Opheliáját s a *Szentivánéji álom* egyik szerelmes lányalakját.) Diane Ladd arra is megkérte filmes kollégáit: ne segítsék Laurát csupán azért, mert az ő lánya...

Ám Laura Dernnek nem kellett segítség: nagyszerű protektora volt – a saját tehetsége. Tíz év alatt tíz mozi- és három tévéfilmben kapott vezető szerepet. Tizenöt éves korában ő volt a mindmáig legfiatalabb Miss Golden Globe (a Rózsa és tövisért ugyancsak javasolták a Golden Globe-díjra, a montreáli filmfesztiválon pedig a legjobb női alakításért járó díjat kapta meg). Huszonhárom évesen egyik méltatója *Marilyn Monroe* és *Lucille Ball* keverékének, „sex-bunny”-nak nevezte. 1990-ben övé lett a cannesi filmfesztivál Arany Pálma-díja, s javasolták a televíziósok – Oscarhoz hasonló – Emmy-díjára is. Február 10-én múlt huszonkilenc éves; sokak szerint huszonéves kortársai közül ő viheti a legtöbbre. Már most olyan sokoldalú művész, aki mindent képes elhitetni.

– Tizenegy éves voltam csupán, amikor Jodie Foster mellett úgy kaptam meg az egyik tinédzserszerepet, hogy tizenöt évesnek mondtam magam. Elhitték rólam, sikerem volt... – emlékezett vissza.

– Sikerek, szinte a kezdetektől. Élvezi a népszerűséget?

– Nem mondom, hogy nem akarok sikeres lenni, de nem azért vagyok filmszínésznő, hogy mindenáron sztár legyek. Azokat a filmeket szeretem, amelyek igényes mondanivalót hordoznak. Ha szerződést írok alá, nem a várható sikerre gondolok, hanem arra, hogy a szerep mennyire érdekes.

– Fontos szerepe volt a minden idők legnagyobb bevételét hozó szuperprodukcióban, a Jurassic Parkban. Hogyan emlékezik vissza a forgatásra, a Steven Spielberggel töltött időszakra?

– Élmény volt együtt dolgozni Steven Spielberggel. Óriási művész, nála alkalmasabb rendezőt el sem tudnék képzelni: úgy érzem, a Jurassic Parkkal a filmművészet új műfaját teremtette meg. A szerepemet élveztem, a közönségsiker igazolta a vállalkozást... s a forgatás közben találkoztam azzal a férfivel, aki rendkívül közel került hozzám, akivel azóta is remekül megértjük egymást.

– Egyes vélemények szerint a komputerek által irányított dinoszauruszoknak hálásabb volt a szerepük, mint a színészeknek...

– Az őslények megszólalásig élethűek voltak, s a film kétségkívül róluk szól. Számunkra is félelmetesen hitelesnek tűntek, kivált, hogy mi sem láthattuk, hogyan készültek: valójában csak közvetlenül a felvételeket megelőzően találkoztunk velük. A Jurassic Park végül is egy izgalmas kalandfilm, soha nem látott, elképesztő technikai megoldásokkal, a szokványostól eltérő fordulatokkal. Az emberi konfliktusok is valószerűek, s a filmből a feszültségoldó humor sem hiányzott. Mi, színészek, rendkívül élveztük a forgatást!

Ám a Jurassic Park, akárcsak a Rózsa és tövis, immár a filmvásznon, a videókazettákon (és mindkét alkotás a filmtörténet lapjain!) él tovább. A művész viszont nem andalodik el a tegnap sikerein: új feladatokra, tehetségének újabb bizonyítására vágyik. A Dern-család tagjai nemrég ismét együtt filmeztek: Diane Ladd *Mrs. Munck* címen forgatókönyvet írt, majd a rendezés jogát is magának kérte. A férfi főszerepet volt férjére, *Bruce Dernre*, a nőit pedig lányára, Laurára osztotta. Úgy vélte, nemes a bosszú... Ez volt az első eset ugyanis, amikor egy elvált asszony ország-világ szeme láttára – korábbi férjét dirigálhatta-rendezhette...

Földes Tamás
(Los Angeles)

COMET
Professzionális VHS
videókazetták profi
felhasználók részére
5-től 210-percig, 5 percenként
tetszés szerinti hosszban
Standardtól a csúcsminőségig
1000 db-ig 24 órán belül
NTSC szabvány szerint is
– műsoros kazettához
– oktatókazettához
– reklámkazettához
– VHS-kamerákhoz
Megrendelés:
Tel.: 06-26-326-226
Fax: 06-26-325-102
Minőségi fokozatok:
BASF Super High Grade Back Coated
BASF High Grade Back Coated
BASF High Grade
BASF Super Grade
Added Value by BASF
BASF
COMET COMET COMET

Április 11–12.:

DOBOGÓKŐ 5.

A videósszakma és a videóbarátok már szinte becsukott szemmel is feltalálnak Dobogókőre, ahol április 11-én, a húsvét utáni csütörtökön és 12-én, pénteken ismét videóvásár lesz, immáron ötödik alkalommal.

A Videós Érdekvédelmi Szövetség szervezésében, a Video Magazin fővédnökségével újra a Pilis Szálló lesz a színhelye a kétnapos rendezvénynek. A videókiadók és -forgalmazók döntő többsége már jelezte részvételi szándékát, így valószínű, hogy a szálloda földszintjén, valamint első és második emeletén is telt ház lesz, s kazetták ezrei között lehet majd válogatni tékásoknak, egyéni vásárlóknak, részben különféle kedvezményekkel, akciós árakon.

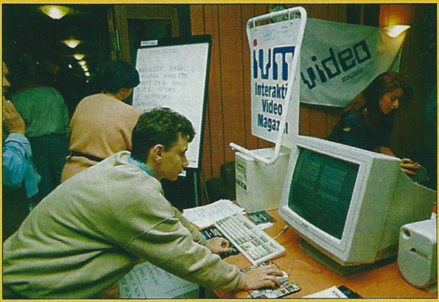
Kiadóvezetők és tékások találkozhatnak, beszélgethetnek kötetlenül egymással, vitathatják meg örömeiket, gondjaikat. A rendezvényen természetesen ott lesz a Video Magazin apró csapata is, s rovatszerkesztőnk, *dr. Kiss Zoltán* videószakértő szívesen válaszol majd az érdeklődők jogi kérdéseire. Standunkon bemutatjuk az Interaktív Video Magazin CD–ROM legújabb számát is, melyet ki is lehet majd próbálni.

A színházteremben már kora délután megkezdődik az előadás: *Halász Judit* együttesével szórakoztatja majd a Dobogókőre gyerekekkel fellátogató kiállítókat, vásárlókat. Este, a hagyományos videóvigasságon a *Pomázi Zoltán*nal feltámadt, s most *Ó-Bojtorján* nevet viselő zenekar szórakoztatja a publikumot, a többi előadó legyen meglepetés. Idén is lesz az étel-ital mellett tánc, striptease, s feltehetően jókedv.

A szervezők még várják a kiadók, érdeklődők jelentkezését: 16-88-801 *(Gembár Olga, Nagy József)*

A Pilis Szálló telefonszámai:
06-26-347-557, 06-26-347-548

A vásár fővédnöke a video magazin

Jogi kérdezz-felelek!

Mindennapi videóséletünkben számtalan kérdés merül fel a videóvilág szinte minden szereplőjében: a kölcsönzőbe betérő filmbarátban, a videótékásban, s még a videóforgalmazók körében is. E felmerülő kérdésekre igyekszünk feleletet adni dr. Kiss Zoltán igazságügyi videószakértő segítségével.

1. Húsbavágó problémát feszeget a Video Magazin karácsonyi dupla számában Kovi, alias Kovács István, a LUXx Video tulajdonosa. A tervezett filmtörvényről szóló beszámoló kapcsán kérdezi: ki tudják-e fizetni a kiadók a regisztrációs díjat, amennyiben ebből a tervből valóban törvény lesz?

Mindjárt az elején szeretném megnyugtatni a levélírót és valamennyi kiadót: az elképzelés legfeljebb embrionális állapotban van, a jogalkotásért felelős személyek egyelőre a filmtörvény szükségességét is vitatják. Igaz ugyan, itt elsődlegesen egy adó típusú intézkedésről lenne szó, adótörvényekkel pedig úgy bőségesen el vagyunk látva.

Jóllehet az új kultuszminiszter, Magyar Bálint a mozgóképtörvény elkötelezett híve, a közeljövőben nem várható a regisztrációs díj bevezetése. De nem akarom megkerülni azt a kérdést, hogy a jelenlegi gazdasági körülmények között képesek-e kigazdálkodni a kiadók a műsorpercenkénti 1.500 forintot. Véleményem szerint a kiadók többsége nem terhelhető egy újabb adóval, mert a filmenkénti kb. 150 ezer forintnyi díj a minimális hasznot is elvinné. Nem osztom továbbá azt a hipotézist, hogy a regisztráció bevezetése fokozatosan rendezettebbé, szabályozottabbá teszi a piacot, ami végső soron a kiadók bevételeinek növekedését eredményezi. Számtalan esetben bebizonyosodott ugyanis, hogy az adóterhek növelése mindig a feketepiacot erősíti.

Állítólag a vállalkozói szférát érintő minden 1 százalékpontos adóemelés 7 milliárd forinttal csökkenti a költségvetés bevételeit. Tehát hosszú távon nem járható út a kulturális vállalkozások terheinek növelése.

Valószínű a fentiek felismerése késztette a művelődési tárca illetékeseit a kulturális járulékkal kapcsolatos módosítási javaslatainak felülvizsgálatára. Az eredeti elképzelések szerint (ezt is megírtuk) a kiadók által fizetendő járulékkulcs 3 százalékról 10 százalékra emelkedett volna, a minősített kategóriák (pl. pornó) után fizetendő 20 százalékos járulék változatlanul hagyása mellett. Nos, egyelőre úgy néz ki, minden marad a régiben. A kieső járulékbevételeket a szakemberek megpróbálják máshonnan, lehetőleg a kultúrán kívüli terepről „behozni". A fő vád a járulék ellen amúgy is az, hogy a kulturális szféra önmagát adóztatja, a befolyó pénzeket pedig átcsoportosítja a termékenyebb ágazatoktól (pl. a filmipartól) a szegényebbekhez (pl. a színházakhoz).

Az új gondolat az volt, miért ne lehetne a járulékoltatást kiterjeszteni a szórakoztatáshoz valamint a kulturális fogyasztáshoz áttételesen kapcsolódó termékek és szolgáltatások szélesebb körére. Így kerültek be a képbe a híradástechnikai berendezések, továbbá a fénymásolók, a videójátékok és más egyebek.

A törvénymódosítási javaslatot a kormány is megtárgyalta és „bírta" a Pénzügyminisztérium támogatását. De ez is kevés volt a győzelemhez, mert az Ipari és Kereskedelmi Minisztérium erőteljesen ellenáll az érdekkörébe tartozó területek „különadóztatásának".

A kereskedelmi lobby számára elfogadhatatlan a kulturális járulék kiterjesztése, mivel előbb-utóbb érvényesül árnövelő hatása, ami leginkább a fogyasztókat sújtja. Ezek után végleg megmerevedtek az álláspontok, újabb egyeztetéseket kell lefolytatni, ami azt is jelenti, hogy a törvény módosítása késik.

Külön gond a járulékfizetési hajlandóság erősítése, illetve a beszedés (ellenőrzés) hatékonyságának fokozása. Valószínűnek tartom, ösztönözne a járulék fizetésére, ha – bizonyos termékdíjakhoz hasonlóan – nem a költségek között lehetne elszámolni, hanem egyenesen leírható lenne az adóból. Feltételezhetően ez már nem nyerné el a PM tetszését...

A kulturális járulékokat önadózás révén kell leróni, melyet az APEH ellenőriz. Sajnálatos tény, hogy a befizetések mégis csúsznak vagy elmaradnak, ami jól tükrözi a hazai adómorált. Ebben a helyzetben, megfelelő szankciórendszer nélkül, valójában nincs realitása a regisztrációs díjnak, tehát úgy tűnik, ez ügyben korai még kongatni a vészharangokat.

Mindenesetre ha új fejlemények lesznek a jogintézmények bevezetéséről vagy módosításáról, a témára visszatérünk.

2. Ha év eleje, akkor zenei kisjogdíjak. Megszokhattuk, hogy minden esztendő nyitányán a Szerzői Jogvédő Hivatal közzéteszi a különböző nyilvános zenefelhasználások, zeneszolgáltatások és a kazettaimport után fizetendő szerzői jogdíjak tarifáit.

A Magyar Közlöny 1995/116. számában megjelent közlemény a tarifák emelésén túl számos új elemet is tartalmaz. Sajnálatos ugyanakkor, hogy a személyi jövedelemadóról szóló törvényhez hasonlóan a jogdíjközlemények is évről évre bonyolultabbá és tekervényesebbé válnak. Éppen ezért itt most csak a szabályozás tárgykörünkbe tartozó elemeit emeljük ki.

Mozikban a filmvetítésen kívül (pl. a szünetben) szolgáltatott zene után hangszórónként és képernyőnként havi 300 forintot kell fizetni. Filmszínházon kívüli nyilvános videóvetítés esetén – amennyiben főszolgáltatásról van szó – napi 350 forint szerzői jogdíjat kell fizetni.

Emelkedtek a kábelszervezetek által a televízióműsorok egyidejű változatlan átviteléért fizetendő jogdíjak is. A tarifa 500 csatlakozott háztartásig csatornánként 50 fillér/hó/lakás, 500 háztartás felett 1,25 Ft/hó/lakás. Emiatt biztos nagy felzúdulás lesz, mivel a kábeltelevíziók érdekvédelmi szervezete már a tavalyi emelést is indokolatlanul magasnak tartotta.

Az importőr illetve a belföldi gyártó az üres videókazetta perchosszúsága szerint változó összegű szerzői jogdíj fizetésére kötelezett. Az új tarifa a következő:

120 percig	20,00 Ft/db
180 percig	28,00 Ft/db
195 percig	30,00 Ft/db
240 percig és afelett	36,00 Ft/db

Biztosra vehető, hogy ez, valamint a csúszó forintleértékelés újból felfelé mozdítja el a kazettaárakat. Ennek jelei egyébként már a múlt év végén jelentkeztek. Az emelt összegű tarifák 1996. január 1-jétől érvényesek és csak egy évig lesznek hatályban, vagyis lehet kalkulálni az újabb emelést.

KERES–KÍNÁL

Rovatunkban ingyen tesszük közzé magánszemélyek 100 szónál nem hosszabb szövegű hirdetéseit. Felhívjuk a Kedves Olvasó figyelmét, hogy e rovatban nem áll módunkban közölni olyan hirdetéseket, amelyekben megvételre ajánlanak vagy díjazás ellenében keresnek szerzői jogvédelem alatt álló műsorokat.

- Kamera-előtétlencse Yashikor Aux Telefoto 1:4 eladó 2000 forintért. Telefon: 2151-279.
- Panasonic SBR VHS PAL rendszerű normál kazettás videókamera (6x zoom, inzertálási lehetőség, utóhangosítás) eladó akkumulátorral, adapterrel, állvánnyal 95 ezer forintért, állvány nélkül 90 ezer forintért. Esetleg S–VHS rendszerűre cserélem, hozzáadok egy professzionális Audioton szintetizátort. Tel.: 117-89-49.
- Eredeti dedikált fotók eladók! Pl.: E. Murphy, C. Eastwood, S .Loren, C. Heston. Felbélyegett válaszborítékban listát küldök! Cím: Csete Imre, Kiskunhalas, Budár u. 16. 6400.

TOWER
VIDEO
A TOWER Video
nagysikerű rajzfilmjei
1996-ban is megvásárolhatók
az ügynökségeknél,
valamint a kiadó címén.
Tower Video Kft. 1117 Bp. Irinyí u. 32/a Tel.: 371-0155 Fax: 371-0743

Televíziók, amelyek nem bántják a szemet

A 100 Hz-es tévé csak jó lehet?

A MŰSZAKI HÁTTÉR ÉS A „TRÜKK" ELŐNYÖS HATÁSA

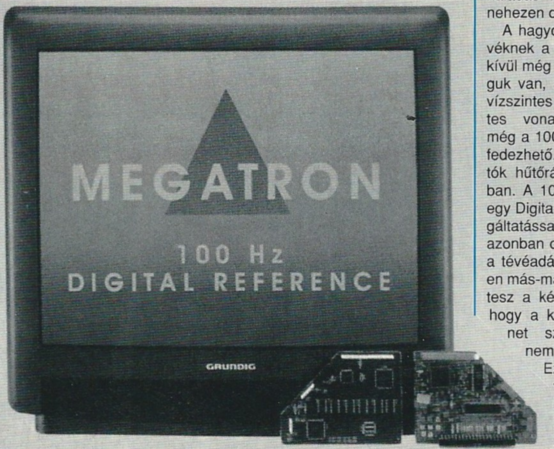
A tévékép vibrál. Az európai tévérendszerekben ugyanis másodpercenként 25 képet sugároznak, ami kevés ahhoz, hogy hosszabb tévézéskor a szemünk ne fáradjon el. Érdekes módon a fényérzet folyamatos, tehát a szemünket „kikészítő" villogást nem könnyű műszerek nélkül tetten érni. De ha elfordulunk a tévétől és nem odanézve, hanem periférikusan, a szemünk sarkából figyeljük az ernyőt, észre fogjuk venni. A jelenség annál inkább lelepleződik, minél ragyogóbb, világosabb a képcső által nyújtott kép és minél nagyobb a képernyő. A 70 cm képátlónál nagyobb, modern technológiájú képcsövekkel gyártott készülékeknél tehát szinte természetes követelmény a villódzás megszüntetése. Megoldást a nyolcvanas évek végén a digitális áramkörök kínáltak. Az ún. 100 Hz-es technika kivitelezése a *Grundig* cég fejlesztőgárdájának sikerült először, azóta sokan alkalmazzák (így a *Blaupunkt*, a *Nokia*, a *Panasonic*, a *Philips*, a *Siemens*, a *Sony*). Lényege, hogy a másodpercenkénti 25 kép helyett 50 kép rajzolódik ki a tévé képernyőjén. A 100 Hz-es elnevezés egyébként onnan ered, hogy a televíziós technikában félképekkel számolnak, ugyanis egy képet két félképből illeszt össze a tévé elektronikája. A 25 kép tehát 50 félképből, az 50 kép 100 félképből áll össze. Az új megoldás magva egy számítástechnikában megszokott alkotóelem, a tároló chip. A készülékekben lévő gyors tárolóchipek az egyszer beolvasott képtartalmat ugyanazon idő alatt kétszer „vetítik ki" a képcsőre. A felületi villódzás lényegesen kisebb lesz, és különösen a hosszú, nyugodt kamerabeállításokban, álló képek közvetítésekor a nézőnek (kis túlzással) olyan érzése támad, mintha diát nézne.

KELLEMETLENSÉGEK ÉS EGY PLUSZ SZOLGÁLTATÁS

Első megközelítésben e trükknek csak előnye van: nem vibrál a kép. A gyakorlati tapasztalatok szerint azonban a 100 Hz-es képek is lehetnek „bágyadtak", „laposak", ha nincs élesség, kontraszt stb. A 100 Hz-es technika a képcsövekkel és a készülékek nagyfeszültségű egységeivel szemben a megszokotthoz képest lényegesen nagyobb követelményeket támaszt. Azok a készülékgyártók, amelyek ezeken spórolnak, ezt végeredményben a kép minőségének rovására teszik.

Jóllehet a jelenleg nálunk is kapható televíziók a gyerekbetegségeket maguk mögött hagyták, valamennyi 100 Hz-es készüléknek azonos, a működési elvből fakadó hibája van: gyors vízszintes elmozdulásoknál – legyen az kamera-svenk vagy sportközvetítés során látható jelenet – kettős kontúrok keletkeznek vagy a mozdulatsor szaggatott lesz. Ennek oka, hogy a memóriából kétszer egymás után ugyanazt az információt olvassa ki az elektronika. A mozgások csak akkor lennének folyamatosak, ha az adott mozdulatsor minden kiolvasáskor új információval bővülhetne. Mivel a televíziós adásrendszer ezt nem teszi lehetővé, a vásárlónak kell eldöntenie, hogy számára mi a zavaróbb: a sportrajongókat bizonyára jobban idegesítik a 100 Hz-es tévé képernyőjén természetellenesen szakaszos mozgások, ők inkább az 50 Hz-es tévék mellett teszik le a voksot, a játékfilmek kedvelői ellenben ezt a jelenséget alig fogják észrevenni (nekik az lehet bosszantó, hogy azok a feliratok, amelyek nem lentről fölfelé, hanem vízszintesen „úsznak át" a képernyőn, az egyenetlen haladás következtében nagyon nehezen olvashatók).

A hagyományos, 50 Hz-es tévéknek a kép felületi vibrálásán kívül még egy zavaró tulajdonságuk van, a sorok villódzása. Ez vízszintes vagy majdnem vízszintes vonalak reprodukálásakor még a 100 Hz-es tévéknél is felfedezhető, amikor háztetők, autók hűtőrácsa látható a műsorban. A 100 Hz-es televíziók ezt egy Digital Scan nevű plusz szolgáltatással minimalizálják. Ezzel azonban csínján kell bánni, mert a tévéadás képanyagától függően más-más hatású. Általában jót tesz a képnek, de előfordulhat, hogy a képernyőn látható jelenet szereplőinek mozgása nem tűnik természetesnek. Ezért ha valaki ilyen televíziót vásárol, érdemes utánanézni, hogy a Digital Scan kikapcsolható-e.

Eszenyi Enikő és Bán János a Csajok című filmben (rendezte: Szabó Ildikó)

A 27. Magyar Filmszemle játékfilmes zsűrijének díjai

A játékfilmes zsűri a versenyben részt vett 22 film közül kettőt emelt ki: mindenekelőtt **Gothár Péter: *Hagyjállógva Vászka*** c. filmjét (gyártó: MTV Fiatal Művészek Stúdiója és Magic Media), valamint **Szirtes András: *A kisbaba reggelije*** c. filmjét (gyártó: Balázs Béla Stúdió és Szirtesfilm).

Gothár Péter filmje elnyerte a játékfilmes zsűri **fődíját,**
operatőr: Gózon Francisco, író: Bratka László, zene: Orbán György,
vágó: Eszláry Bea, Majoros Eszter, hang: Juhász Róbert.

Szirtes András filmje a játékfilmes és a Dokumentumfilm- és kisjátékfilmes zsűri ***közös* különdíját érdemelte.**

A játékfilmes zsűri **rendezői díját Gothár Péter említett filmje,** a játékfilmes zsűri **különdíját Altorjay Gábor: *Punta Grande*** c. filmje (gyártó: MIT Stúdió, Rainer Commerz és Astor Durando) és a játékfilmes zsűri **elsőfilmes díját Fekete Ibolya: *Bolse Vita*** c. filmje (gyártó: MIT és ZDF Das Kleine Fernsehfilm) nyerte.

A játékfilmes zsűri az **operatőri díjat Gózon Franciscó**nak adtja, a **Hagyjállógva Vászka** c. film operatőri munkájáért, a **legjobb női alakítás** díját **Eszenyi Enikőnek** a *Csajok* c. filmben nyújtott alakításáért, a **legjobb férfi alakítás** díját **Cserna Antalnak,** ugyancsak a *Csajok* c. filmben nyújtott alakításáért ítélte oda.

A 27. Magyar Filmszemle dokumentumfilmes és kisjátékfilmes zsűri díjai

A 27. Magyar Filmszemle dokumentumfilmes és kisjátékfilm zsűrije elismerésben részesítette
Pintér Gábort a **FEHÉR ARCOK,**
Doszpod Bélát az **EGY NAP A KRSNA HÍVŐK ÉLETÉBŐL,**
Cs. Nagy Sándort a **CALIGULA** c. film rendezéséért és
Jurta Pohlmannt a **GYILKOSSÁG ZÁRÓJELBEN** c. film operatőri munkájáért.

A legjobb főiskolás film díját – amelyet a KODAK Kft. ajánlott fel – az ***ANGST*** c. film rendezője és operatőre ***megosztva*** kapta a különleges látványvilággal megjelenített lázadó életérzéséért.
Rendező: Mispál Attila, operatőr: Nagy András

A zsűri **kategóriadíjként** a **kisjátékfilmrendezői díjat** Kamondi Zoltánnak ítélte ***ARANY NYUGÁGY*** c. kisjátékfilmjéért, mely a televíziós történetmesélés lehetőségeit újítja meg és parodizálja egyidejűleg. Gyártó: Magyar Televízió – Fiatal Művészek Stúdiója

A zsűri szintén **kategóriadíjként kisjátékfilmrendezői díjat adott** Egyed Lászlónak az ***EGY TITOKZATOS FÉRFI*** c. kisjátékfilmjéért.
A film a dokumentum és a fikciós műfajok eszközeinek izgalmas keverésével mesél el egy különleges magyar sorslehetőséget. Gyártó: MTV Kulturális Műsorok Főszerkesztősége

A díjat a Magyar UNESCO-Bizottság ajánlotta fel.

A 27. Magyar Filmszemle dokumentumfilmes és kisjátékfilm zsűrije **a rendezői díjat** Tóth Tamásnak ítélte ***A KGB ALKONYA*** című háromrészes dokumentumfilmjéért.
A film a kelet-európai régió és ezen belül Magyarország történelmének alakulása szempontjából is forrásértékű dokumentumokat tár fel a szovjet hírszerzés és nagypolitika kapcsolatáról, a korszerű televíziós ismeretterjesztés eszközeivel. Gyártó: Duna Televízió

A Szemle fődíját a *TÖRVÉNYTELEN MUSKÁTLI* c. háromrészes dokumentumfilm kapta.
Rendező: Kisfaludy András, Operatőr: Csukás Sándor
A film a 60-as évek szellemi rajzát adja. Másfelől érzékletes portrékat fest és ismeretlen, izgalmas sorsokba avat be. A zsűri méltatja a díjjal a kifinomult operatőri munkát is.
Gyártó: LOUMA Kulturális Bt. és Munkart Bt.

A díjat a Magyar Mozgókép Alapítvány és a Heti Világgazdaság ajánlotta fel.

Kezdjük az alapfogalmaknál: film ez, vagy inkább mozgóképművészet? E kérdést *Szomjas György*nek tettük fel a 27. Magyar Filmszemle harmadik napján, amikor a Goëss Film független producerі cég képviseletében, illetve alkotói minőségben a *Váratlan halál* kilenc epizódjának bemutatójára készülődött.

– Természetesen a mozgókép kifejezést kedvelem jobban. Az az álláspontom, hogy a hagyományos értelemben vett film és a videó egymás mellett működő területek. A mozgóképek kreatív alkotói általában ezt is, azt is kipróbálják.

– Nem arról van szó, hogy „Balzac után nem lehet regényt írni", vagyis a hagyományos kifejezési mód eljutott lehetőségei határához?

– És ezért találtuk ki a videót? Nem, ezt nem hiszem. Rengeteg történet van még, ami így is, úgy is elmondható. Számomra elsősorban nem is a technikai megoldások lehetősége miatt érdekes a videó. Bár azt nem tagadom, egész más a dramaturgia, hiszen összefüggő gondolati íveket végig lehet kísérni, nem fogy el az anyag. A másik lényeges különbség az ár. A hagyományos film rendkívül drága, a producer így természetesen jogot formál arra, hogy a pénz fejében az alkotói folyamatba is beleszóljon. A mi videónk sokkal demokratikusabb. Most azzal kísérletezünk, hogy a forgalmazást megváltoztassuk, pontosabban igazodjunk a megváltozott körülményekhez. Az emberek többsége ma már nem a moziban, hanem otthon, videón nézi a történeteinket. Mi a Váratlan halált kifejezetten helyi televízióknak és videóforgalmazóknak szeretnénk eladni.

Fekete Ibolya: Bolse Vita

– De így a konkurencia is nagyobb, hiszen bárki megpróbálhatja a saját videóalkotását eladni és nem biztos, hogy a minőségi, profi munkának lesz nagyobb a kereslete.

– Ami szerintem nem baj. Mi szándékosan kerestük a pálya szélén állókat. Nem a hollywoodi profizmust, hanem az eredetiséget kerestük.

❖

A *Váratlan halál*nál is „videószerűbb" alkotások is helyet kaptak a versenyprogramban. Ács Miklós még két játékfilmje címeivel is a videózásra utalt. A *Handmovie* és *V.onderful H.ome S.ystem* kézikamerával készült, olyannyira minimális összegből, hogy az utóbbi költségei nem érték el a tízezer forintot.

– A VHS kicsit az elmúlt néhány évről szól – magyarázza Ács Miklós. *– Persze nem VHS-re, az azért tényleg túl egyszerű technika lenne, hiszen a vágások nehezen eltüntethetők. De abból az alapállásból, hogy egy Hi–8-as kazetta kilencven perc, azt kell folyamatosan kitölteni úgy, hogy az első képsor a főcím, az utolsó a Vége felirat legyen. Közben megtanultam, hogyan kell tartanom a kamerát, hogy az arcom legyen a képben.*

– Ez némileg úgy hangzik, mintha a kép jelentősége a háttérbe szorulna.

– Egyáltalán nem, nagyon fontos és erős a kép. A Handmovie úgy született, hogy előzetes felvételeket akartunk készíteni egy későbbi filmhez Görögországban, de már kezdettől rájöttünk, hogy ezekből a felvételekből lesz a film. A VHS-nél felhasználtam korábbi anyagaimat is.

– Állandóan hordja a kamerát és „jegyzeteket" készít, vagy kimaradt részleteket ollózott be?

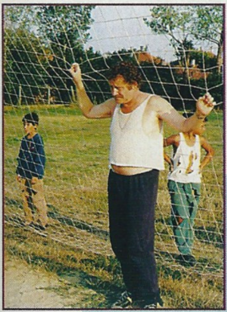
– Se egyik, se másik. Bár a kukában olykor nagyon érdekes dolgokra lehet bukkanni, nem kedvelem azt, hogy már felhasznált

Váratlan halál: részlet a „Kishúsleves" epizódból (rendezte: Szőke András)

VIDEÓRA NYITOTT FILMSZEMLE

27. Magyar Filmszemle
Hungarian Film Week

Koltai Róbert: Szamba

képsort megismételjek más munkámban. És a videó gombját sem nyomom megállás nélkül. De ha valamit elképzelek, azt megcsinálom. Az itt felhasznált képek egyébként a Közjátékhoz készültek annak idején.

❖

A *Közjáték* egyik alkotója, aki a videózás technikai lehetőségeit próbálja ki következetesen immáron hosszú ideje, *Grunwalsky Ferenc.* Ő a *Vadevezősökkel* szerepelt a szemlén. A 45 perces kisjátékfilm érdekessége, hogy a videót az ötvenes évekből megőrzött filmfelvételekkel keverte.

Mozgóképtár

A szemle adott alkalmat két CD bemutatkozására is. A Kép-Árnyék Bt. a *Bódy Gábor* életművét feldolgozó interaktív CD–I példányát ajánlotta figyelmünkbe.
A Magyar Filmintézet Mozgóképtár néven CD–ROM-ot szerkesztett. A kiadvány magyar és angol nyelvű szöveggel készült, egyórás mozgóképanyaga a magyar némafilmekből és a két világháború közötti vígjátékokból merít. Ehhez kapcsolódik 300 életrajz, 500 fotó és 1000 film filmográfiai adatahalmaza. A szerkesztők mellékelték a magyar filmszakirodalom teljes bibliográfiáját. A CD–ROM egy tervezett sorozat első része.

Persze erős csúsztatás lenne azt állítani, hogy ez a szemle csak a videóról szólt. Voltak itt televíziós filmek is jócskán – és mutatóba néhány hagyományos történet is. Például a várhatóan legnépszerűbb film díját megosztva elnyerő *Sztracsatella* és a *Szamba.* Mindkettő színész-rendező munkája. A különbség az, hogy *Kern András*nak ez az első nagyjátékfilmje (bár ismerjük már rendkívül sikeres televíziós rendezéseit), míg *Koltai Róbert* a *Sose halunk meg* után duplázott. És – hogy mégse rugaszkodjunk el teljesen a témától – éppen a *Sose halunk meg* volt az utóbbi évek úttörő filmje, amely gazdasági értelemben is talpon maradhatott. Ehhez hozzájárult, hogy videókazettán is elérhető volt, s igen szép számban fogyott: ötezret meghaladó példányban. Biztosak lehetünk benne, hogy a két keser-édes vígjáték is hamarosan a kölcsönzők polcain lesz, majd lakossági forgalomba is kerül. Bár az is igazolódott, hogy Magyarországon még kicsit nehézkes a terjesztés, a forgalmazás, a reklám. A *Szambá*nak az utolsó pillanatig bizonytalan volt a sorsa, így *Barbalits Péter,* a gyártó-producer Magic Media vezetője csak arról számolhatott be, hogy jelentős csúszással indul majd a reklámkampány.

A 27. Magyar Filmszemle alkotásairól megoszlanak a vélemények. Akadt két „közönségfilm”, s néhány olyan alkotás, amely az átlagosnál nagyobb érdeklődésre tarthat számot. A főiskolásokat s műveiket *Wim Wenders*, a filmszemle előkelő vendége igencsak dicsérte, ami örömmel töltheti el a szakmát.

Az ötnapos rendezvényt a vártnál nagyobb érdeklődés kísérte az Uránia, a Broadway és a Puskin mozikban. Remélhetően a későbbiekben is megmarad ez az érdeklődés a magyar filmek iránt.

Sz. Z. L.

Kern András első játékfilmrendezése a Sztracsatella

A fődíjas mű: Hagyjállógva Vászka, Gothár Péter rendezése

Ács Miklós: V.onderful H.ome S.ystem

Filmkultúra: csak az Interneten

Január utolsó napjaitól – bár nem szűnik meg – mégsem vehetjük kézbe a Filmkultúra új példányait. A folyóirat ezentúl papíron már nem jelenik meg. Helyette rákerült az Internetre. Ez persze valószínűleg átrendezi majd az olvasótábort, hiszen nálunk még közel sem olyan általános az információs szupersztráda-használat, mint más országokban.
Mint Komár Erzsébettől, a Filmintézet munkatársától megtudtuk, azért tartották a váltást fontosnak, mert így felgyorsul az információcsere, mi is lényegesen hamarabb és lényegesen nagyobb számban jutunk hozzá a külföldi archívumok anyagaihoz. Mivel a filmek közel azonos időben jelennek meg Európa mozijaiban, nem mellékes, hogy a külföldiek azonnal olvashatják a magyar reakciókat is. A Filmkultúra főszerkesztője az Internetváltozatban is Forgách Iván.

25 MILLIÓ DOLLÁROS ALKOTÁS!

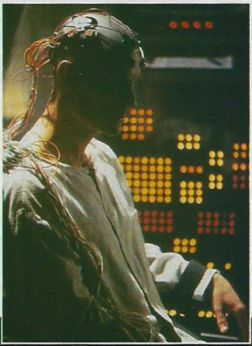
JÖN! JÖN! JÖN!

VIDEÓSZENZÁCIÓ!

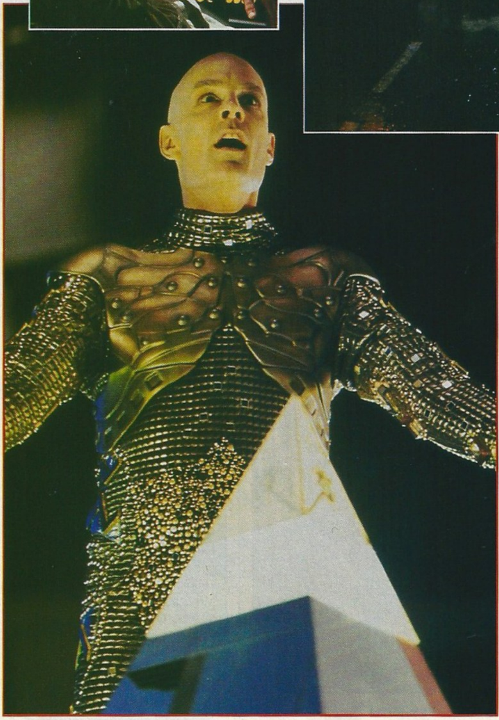
STEPHEN KING NYOMDOKAIN

FŰNYÍRÓEMBER 2.: JOBE HÁBORÚJA

A laboratóriumban különös dolgok történtek. A szerencsétlen áldozat Jobe, aki megmenekül a virtuális valóság segítségével. Jobe hányattatása azonban ezzel még nem ér végét.

Főszereplők:

MATT FREWER, PATRICK BERGIN, ELY POUGET, AUSTIN O'BRIEN

BEST Hollywood

A filmről bővebben a Video Magazin áprilisi számában olvashat!

HOLT KÖLTŐK TÁRSASÁGA
ROBIN WILLIAMS
HOLT KÖLTŐK TÁRSASÁGA
MICSODA NŐ
PRETTY WOMAN
RICHARD GERE
JULIA ROBERTS
JÓ REGGELT, VIETNAM
ROBIN WILLIAMS
Több mint 2000 üzletben kapható video-kazettán!
TOUCHSTONE HOME VIDEO
1999,- Ft
Cocktail
Cocktail
© Touchstone Pictures

Felismerhető-e a Halál Angyala?

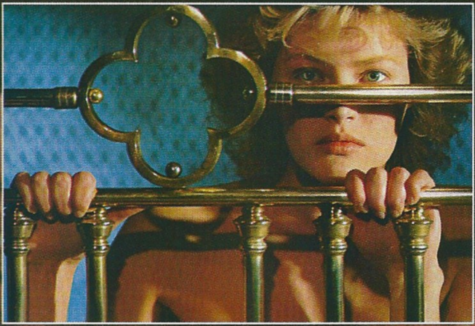
ALAIN ROBBE-GRILLET (1922), A BRETAGNE-I SZÜLETÉSŰ ÍRÓ-RENDEZŐ AZON MŰVÉSZEK KÖZÉ TARTOZIK, AKIKNEK SIKERÜLT ÖSSZETÉVESZTHETETLENÜL EGYÉNI MŰVILÁGOT ALKOTNIUK, MELYBEN MINDEN ÉS MINDENKI, MINTEGY VARÁZSÜTÉSRE – AZ ÍRÓ-RENDEZŐ UTASÍTÁSAINAK MEGFELELŐEN – MŰKÖDIK.

Márpedig Robbe-Grillet univerzumában akármi elképzelhető: az élet nem különül el a haláltól, az álom a valóságtól; az ember mindennapi szerepei is felcserélhetőek: azért, mert az egyik figurát történetesen rendőrnek, a másikat bűnözőnek nevezik, nála még egyáltalán nem jelenti azt, hogy elnevezésüknek megfelelően is cselekszenek. Regényeinek és filmjeinek cselekménye körkörös pályát fut be. Nincs megoldás, nincs befejezés bennük. A történetek, mire befejeződnének, visszakanyarodnak kiindulópontjukhoz, azt sejtetve, hogy a bennük szereplő események nélkülöznek minden ésszerűséget, a világ megismerhetetlenül zűrzavaros és talányos, s az ész nem alkalmas a létezésből fakadó titkok és feladványok megfejtésére. Amit valóságnak neveznek, az az ő műveiben nem több elhamarkodott vélekedések ütközéseinél, hiszen a történések minduntalan rácáfolnak a szereplők elképzeléseire. Robbe-Grillet alakjai idegenül mozognak a gyakran ellenséges és ismeretlen világban, melyből nincs kiút. Erre utal 1959-ben írt regényének címe: *Útvesztő*, s talán ez az oka annak is, hogy művei gyakran játszódnak egzotikus tájakon (Isztambul, Tunézia), illetve a szereplők számára furcsa és megszokhatatlan környezetben: az Alain Resnais-vel közösen készített *Tavaly Marienbadban* (1961) például egy labirintusszerű kastélyba kalauzolja a nézőt, melyben az elegáns nők és férfiak minden különös cél nélkül bolyonganak a végeérhetetlen folyosókon és a hatalmas parkban. Beszélgetéseik semmitmondóak, gesztusaik merevek és mesterkéltek, s arra se derül fény, hogy a múlt, melyet annyiszor felidéznek, valóban létezett-e vagy csupán képzelgéseik szüleménye a tavalyi év.

Hogy Robbe-Grillet-nek az évtizedek folyamán mennyire nem változtak művészi témái, illetve világképe, azt az is jól mutatja, hogy 1982-es *A szép fogolynő* (La belle captive) című filmjében a főszereplő (Walter) hiába lát meg egy ismerős tájat, nem ismeri ki magát az utcákon, mintha minden valami rossz álomban történne vele. Ő is útvesztőnek látja élete visszatérő helyszíneit, ahová a makacs vágy hajtja vissza, hogy megértse, mi történik vele lázálomszerű kapcsolataiban. Ám nemcsak a filmben ábrázolt fiktív történet, hanem maga a műalkotás szerkezete (akár az író-rendező bármely más műve eseté-

ZÉP FOGOLYNŐ)

ben) rafináltan sokágú, mint valami sövénylabirintus egy angol kastély parkjában. Bárhonnan induljunk is el értelmezési kísérletünk során bármilyen eszközt használjunk is fel elemzésünkhöz, azt fogjuk tapasztalni, hogy Robbe-Grillet alkotása nem adja meg magát. Makacsul ellenáll mindennemű logikus magyarázatnak. A szerző tudatosan zavarja össze a szálakat, s végül már magunk se tudjuk, mi is történt valójában: egy titkosügynöknek rossz álmai voltak? Vagy gonosz szellemek tréfálták meg hősünket? „Él-e” hősünk egyáltalán, s ha igen, hány személyisége van? Mi a múlt és mi a jelen? Van különbség a kettő között, vagy csak a mi tudatunk tesz (téves?) különbséget idő és idő között?

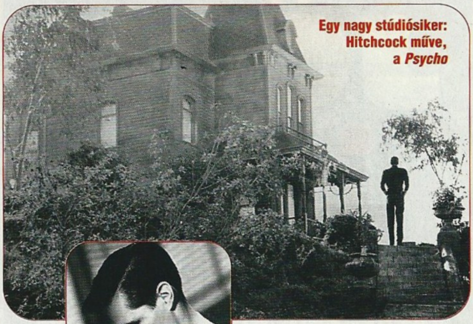
E kissé bizonytalan fenti sorokból kiderülhetett az olvasó számára: Robbe-Grillet filmjeihez nem a hagyományos értelemben vett megértés adhat kulcsot. Helyesebb, ha műveltséganyagunkat mozgósítjuk, valamint érzelmileg és esztétikailag próbáljuk átélni a szokatlan históriákat, melyekben a szereplők inkább hasonlítanak bábokra, szobrokra, esetleg kísértetekre, mint hús-vér emberekre. Lássuk, mi mondható el röviden *A szép fogolynő*ről, a rendező egyik legsikerültebb művéről.

A valóban szép, szőke *Gabrielle Lazure* által megformált fogolynő visszatérő motívum Robbe-Grillet-nél. Láncra vert vagy megkötözött nők láthatók már első saját filmjében is (*A halhatatlan*, 1962), valamint későbbi alkotásaiban, például az 1970-es *Az Éden és ami utána következik*ben vagy éppen legújabb produkciójában, a kék villáról szóló *Bolygó hollandi*-feldolgozásban *(Un bruit qui rend fou)*. A szexuális kiszolgáltatottság és kegyetlenség – erősen stilizálva – örök téma e bonyolult jelképek erdejének tűnő alkotásokban. Ott rejtezik a filmek tárgytörténetében Sade márki életműve éppúgy, mint mondjuk az *O. története* vagy Georges Bataille széppprózája. A művészi önismétlést ez esetben még bonyultabbá teszi az a tény, hogy itt a fogolynőről váratlanul kiderül: már hét éve halott, szigony sebezte halálra. Mégis úgy tűnik, él és mozog, bárban táncol egy Ellington-darabra, sebesülten fekszik az éjszakai országúton, egy különös kastélyban vérrel vagy talán paradicsomos vodkakoktéllal itatják, melynek nemzetközileg ismert neve: Bloody Mary. Mohón issza a furcsa vörös italt, pedig nem sokkal előbb, a bárban még mintha undorodott volna tőle. Éjszaka aztán e különös lény, aki azt mondja, számára nem létezik az idő, végképp átváltozik vérivóvá, bekapcsolva a filmbe a vámpírhagyományokat is. És sok minden mást. A lány keresztneve (Marie-Ange) természetesen a szent asszonyt, illetve az angyalokat idézi képzeletünkbe, míg vezetékneve (Van de Reeves) szójátéknak tűnik a francia álom (rêve) kifejezéssel. S valóban: áldozata(?), a titkosügynök Walter számára a lánnyal való megismerkedés, a flört, a szerelem helyett vérivásos éjszaka álomszerűnek, képtelennek tűnik már másnap reggel is. Ám a nyakán látható sebet mégse okozhatta részegsége... A történet aztán még néhány megmagyarázhatatlan fordulattal és személyiségcserével teszi végképp áttekinthetetlenné ezt a nem mindennapi szépségű és igen erős esztétikai hatású filmet. A vámpírlány (immár halott) vőlegényének fotóin Walterre ismerhetünk, ő azonban nem érzékeli az azonosságot. Továbbá az elhunyt férfit Corinthe grófjának nevezik, ami világos visszautalásnak tetszik a sírjából vőlegényéhez visszatérő lány témáját variáló Goethe-versre (A korinthusi menyasszony). S ugyanerre a motivikára figyelhetünk fel a filmben (persze tévesen) itt Schubert-vonósnégyes – *A halál és a lányka* – kapcsán.

Walter Naime-et (n'aime franciául nem szeret) a szőke lányon kívül főnöknőjéhez (máskor feleségéhez), Sara *Zeitgeisthez* (ld. németül korszellem) fűzi szorosabb kapcsolat. A férfi többször azt álmodja, hogy Sara vezényli az őt megsemmisítő kivégzőosztagot, ugyanott, a tenger partján, ahol Marie-Ange hulláját is megtalálták. A tengerpart az hely, ahol Robbe-Grillet ifjúsága telt, s tengerpartot ábrázol René Magritte több változatban is megfestett *A szép fogolynő* című festménye, mely ott függ a vámpír ágya felett. Sarát sokszor látjuk nagy fekete motoron robogni az éjszakában. Mindenben Marie-Ange ellentéte: fellépése határozott, gondolkodása racionális, férfias. A haja pedig hosszú és sötét, tehát égi angyalra egyáltalán nem hasonlít. De miután személyisége megkettőződik, feleség és hóhér lesz egy személyben, a narrátor (Walter második énje?) egy aforizmaként ható bölcs mondással zárja a nézőt teljes tanácstalanságra ítélő filmet: amikor először látjuk a Halál Angyalát, Isten ellenségét, aki ugyanakkor Isten parancsait teljesítő, kedves és barátságos képet mutat; mire felismerjük valódi lényé, már túl késő.

Máté J. György

Stúdiók. A filmipar nagykorúvá válásának gyermekei. Életük és haláluk végigkíséri a filmművészet fejlődését. Történetük

Egy nagy stúdiósiker: Hitchcock műve, a *Psycho*

Üzleti szempontból bukás volt a *22-es csapdája*

Bár régi fénye kissé megkopott már, s az új, erőszakosan csörtető stúdiók mindinkább háttérbe szorították, a Paramount Pictures változatlanul az egyik legismertebb név a szakmában. Az amerikai filmstúdió története számtalan érdekességet rejt magában, hiszen nemcsak az egyik legrégebbi filmgyártó cég, hanem mert az elsők között vált egyetemes vállalkozássá, amely a gyártástól kezdve a forgalmazáson át az üzemeltetésig képes volt ellenőrizni a film útját. Mindebben a döntő érdem az alapítóé, *Adolph Zukoré*, aki nemcsak felismerte a filmgazdaságban rejlő potenciális lehetőségeket, de hihetetlen szervezőkészséggel az egész ipar működésére, szabályozására érvényes javaslatokat dolgozott ki, melyek nagy részét a gyakorlatban is megvalósította.

A kilencvenes évek elején Hollywood struktúrája visszatért a harmincas évek aranykorában megszokottéhoz. A filmkészítést ismét a nagy stúdiók uralják, mindenekelőtt a Columbia–TriStar, a Walt Disney és a Warner Bros. Mögöttük sorakozik a Paramount, amely például 1992-ben tizenkét százalékos részesedéssel büszkélkedhetett a piacon. Mindezt elsősorban az *Eddie Murphy-Nick Nolte* páros újrafelhasználásának – *Megint 48 óra* (Another 48 Hours, 1990) –, a végeérhetetlen Star Trek-folyam nyugdíjas csapatának (*Űrszekerek VI. – A nem ismert tartomány,* Star Trek VI – The Undiscovered Country, 1991), illetve az újabb generációnak (*Star Trek – Nemzedékek*/Star Trek – Generations, 1994), valamint a rendkívüli népszerűségnek örvendő tini-dilijeinek – *Wayne világa 1–2.* (Wayne's World, 1992, 1993) – köszönhette. Persze hol van ez a szenzációs nyolcvanas évekhez képest, amikor, például 1986-ban, huszonkét és fél százalékos részesedéssel uralta a Paramount a piacot. Mesébe illő teljesítmény volt ez, különös tekintettel arra, hogy a profit oltárán nem áldozták fel a művészi igényeket. A stúdió adózás előtti nyeresége ekkoriban éveken keresztül meghaladta a hetvenmillió dollárt, ami az anyavállalat, a Gulf and Western Industries egyik legtöbb profitot hozó leányvállalatává tette.

„Ebben az időben a Paramount és a szakma többi része közötti szakadék tágulni látszott” – elemzett *Alan Cole-Ford*, az egyik tömegtájékoztatási konzultáns cég szakértője. *„A Paramountnak olyasfajta lapjárása volt, amelynek révén az illetőnek akkor is szerencséje van, ha nem játszik jól.”* Márpedig a szerencse kérdése egyáltalán nem elhanyagolható tényező Hollywoodban, fontosabb, mint sok más, jelentősebb iparágban. A stúdió sikerének titka abban rejlett, hogy miközben a legtöbb filmgyártó vállalat szüntelenül váltogatta menedzsereit, addig a Paramount legfelsőbb vezetői törzsgárdatagnak számítottak. Emellett nagyon szigorúan ellenőrizték a gyártási költségeket, egy-egy filmjüket az akkori tizenegymillió dolláros átlaggal szemben nyolc és félmillióból is kihozták. Az egy filmre jutó költségek maximálásával a stúdió több filmet tudott készíteni, mint vetélytársai, ezáltal viszont megnövekedtek a nyerési esélyei a hollywoodi rulettasztalon.

A Paramount sajátos piacpolitikájának köszönhetően a reklámokra is kevesebb jut, viszont ez a pénz tisztességes arányban oszlik meg filmjei között. E stúdió vezette be azt a gyakorlatot, hogy – mivel minden filmnek megvan a maga meghatározott nézőrétege, közönsége – az országos szintű televíziós reklámkampány helyett a helyi tévékben való hirdetést részesítette előnyben. Miután pedig a nagy stúdiók által beindítani próbált Premiere nevű kábelcsatorna létrehozását a trösztellenes törvényre hivatkozva az HBO mozicsatorna megtorpedózta, a Paramount az elsők között kötött szerződést kábeltelevíziós társasággal (Showtime/The Movie Channel) filmjei bemutatására, s ugyancsak úttörő volt abban, hogy leszállította műsoros videókazettáinak árát abban a reményben, hogy a kölcsönzés helyett így a kazetták megvásárlására ösztönözheti a fogyasztókat.

❖

A Paramount-sikersztori kezdetei 1912-re nyúlnak vissza. Az egykori szűcsinas, az Újvilágba a kabátujjába bevarrt huszonöt dollárral érkezett magyar bevándorló, *Zukor Adolf* ekkor alapította meg Híres színészek (Famous Players) nevű filmstúdióját, abból a profitból, melyet az *Erzsébet királynő* (La reine Elisabeth, 1911) című francia film amerikai forgalmazásából keresett. A filmiparban moziüzemeltetőként nevet szerzett Zukor huszonötezer dollárt kockáztatott azért, hogy a *Sarah Bernhardt* főszereplésével készített művel meghonosítsa a hosszabb lélegzetű filmeket, illetve lépéseket tegyen a piac kiszélesítésére, az igényesebb, kulturáltabb közönség moziba csábítására. Zukor elképzelésének lényege – a francia minta alapján követett – filmesített színház volt, valamint az, hogy a plebejus „ötcentes mozik” mellett elegáns kivitelű filmszínházak is épüljenek, színvonalasabb szolgáltatást nyújtva. Nevéhez fűződik a sztárrendszer kialakítása is. A sztár ettől kezdve lett a film sikerének garanciája. Rövid időn belül nála voltak szerződésben a korszak legismertebb és legnagyobb színészei: *Gloria Swanson, John Barrymore, Alla Nazimova* és Amerika kedvence, *Mary Pickford.* Szállóigévé lett jelszava a „Híres színészek híres szerepekben” (Famous Players in Famous Plays).

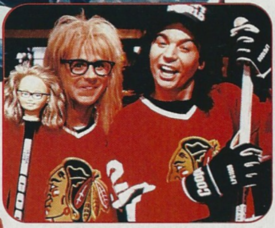
Zukor társasága 1916-ban fuzionált *Jesse L. Lasky* filmgyártó cégével. Az immár széles alapo-

A PARAMOUNT S

onban nem mindig fényekkel, csillogással teli. Ádáz harcok története – egymás ellen, a sikerért, a sztárokért, a közönségért.

Az *Űrszekerek*-sorozat a Paramount büszkesége

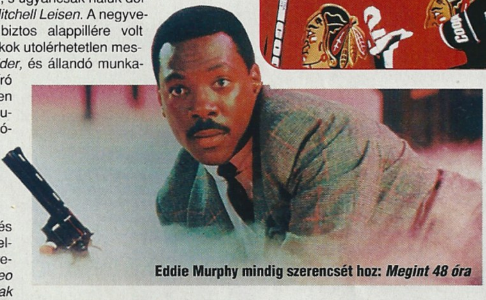

Pénztárcákat nyitogató blődli a kilencvenes évekből: *Wayne világa, ráadásul két részben*

kon nyugvó gyártás kiterjedt, jól kiépített forgalmazást igényelt. Filmjeit ekkor *William Hodkinson* cége, az egy évvel korábban alapított Paramount Pictures forgalmazta. Zukor először felajánlotta Hodkinsonnak egy új, közös vállalat létrehozását, majd a visszautasítást követően megbuktatta őt, és keresztülvitte szándékát. A két cég fúziójából létrejött vállalat Paramount Pictures Corporation néven kezdte meg felkapaszkodását a filmművészet és a filmgyártás csúcsaira.

1927-ben a társaság neve Paramount Famous Laskyra, majd három évvel később Paramount Publix Corporationra változott. Mindez azonban nem befolyásolta azt a tényt, hogy a stúdió hihetetlen gyorsasággal emelkedett a legnagyobbak közé. A néma korszakban náluk volt szerződésben *Pola Negri; Mae Murray, Clara Bow, Rudolph Valentino* és Douglas Fairbanks. Az évtized kasszasikerei közül ők jegyezték James Cruze vadnyugati eposzát, *Az ekhós szekere*t (The Covered Wagon, 1923) és Cecil B. de Mille szuperprodukcióját, *A tízparancsolato*t (The Ten Commandments, 1923). A produkciós főnök, B. P. Schulberg nevéhez pedig olyan új arcok felfedezése fűződik, mint *Gary Cooper, Claudette Colbert, Fredric March* és *George Raft*. A Paramountot az európai piac is érdekelte. Az amerikai stúdiók közül elsőként – már 1919-ben – létrehozta leányvállalatát Párizsban, mely olykor hat nyelven is gyártott filmeket. De számos európai sztárt és filmest is átcsábítottak Hollywoodba, például a német film kiválóságait, kezdve *Emil Janningstól Marlene Dietrichig,* illetve *Josef von Stenberg*től *Ernst Lubitschig.*

Miközben a nagy nevekkel teletűzdelt filmjeinek köszönhetően a társaság tekintélye és súlya hihetetlen mértékben megnövekedett, a Paramount pénzügyi válságba került. Ennek oka a hangosfilm volt: a Zukor-vállalat elfelejtett lépni, nem látta meg a fejlődés útját. Az 1930-as tizennyolcmillió dolláros nyereség két évvel később huszonegymilliós deficitté változott. Mindez Lasky és Schulberg székébe került, ám a stúdió így sem tudta elkerülni a csődeljárást és a felszámolást. Hároméves kényszerszünet után Paramount Pictures Inc. néven szerveződött újjá, s bár az elnöki tisztet továbbra is Adolph Zukor töltötte be, a tényleges irányítás már a Wall Street-i Morgan bankház kezében volt. A stúdió hamarosan visszaverekedte magát a legnagyobbak közé, hála elsősorban könnyed, romantikus vígjátékainak, valamint az új sztároknak: *Bing Crosby*nak, *Bob Hope*-nak, *Dorothy Lamour*nak és *Ray Milland*nak. Visszatért az önkéntes száműzetéséből *Cecil B. de Mille* is, s ugyancsak náluk dolgozott a kitűnő rendező, *Mitchell Leisen.* A negyvenes években a stúdió biztos alappillére volt *Preston Sturges,* a vígjátékok utolérhetetlen mestere, a sokoldalú *Billy Wilder,* és állandó munkatársa, a forgatókönyvíró *Charles Brackett.* 1947-ben azután *Hal B. Wallis* producer is leszerződött a stúdióhoz, személyének köszönhetően a habkönnyű, szórakoztató filmek mellett megjelentek a drámák is, melyeket *Burt Lancaster, Lizbeth Scott* és *Kirk Douglas* neve fémjelzett. Az évtized legsikeresebb Paramount-filmje *Leo McCarey Melyik úton járjak* (Going My Way, 1944) című mozija lett, mely Oscar-díjak sorát is begyűjtötte.

Eddie Murphy mindig szerencsét hoz: *Megint 48 óra*

❖

A világháború befejezését követően a Paramount volt az első, amely a banktőke bevonásával saját mozihálózatot alakított ki, alig két év leforgása alatt több mint ötszáz mozit vásárolt meg az Egyesült Államokban. E lépésével először került egy kézbe a filmpiac teljes felügyelete a gyártástól kezdve a forgalmazáson át a mozik üzemeltetéséig. A trösztellenes akció után 1949-ben, az új forgalmazási törvény életbe lépésével azonban a Paramount is kénytelen volt szétválasztani a filmgyártásban, a forgalmazásban és az üzemeltetésben kifejtett tevékenységét. A televízió megjelenése is érzékenyen érintette a stúdiót, az évtized végére a harmadára esett vissza a gyártott filmek száma. Ennek ellensúlyozására a stúdió beszállt a televíziós berendezések gyártásába, majd 1951-ben összekapcsolódott az American Broadcasting Company (ABC) tévétársasággal. A televízió jelentette kihívásra válaszul a stúdió 1954-ben kidolgozta és bevezette a maga szélesvásznú eljárását, a VistaVisiont, s Cecil B. de Mille *A tízparancsolat* című filmjének újrafeldolgozásával (1956) elindította a szuperprodukciók áradatát. Emellett biztos bevételt jelentettek a népszerű komikus kettős, Dean Martin–Jerry Lewis vígjátékai, s olyan filmek szállították az elismeréseket, mint William Wyler *Detektívtörténete* (Detectiv Story, 1950), George Stevens klasszikus értékű westernje, az Idegen a *Vadnyugaton* (Shane, 1953), Billy Wilder *Sabrinája* (1954), és Alfred Hitchcock hátborzongató opuszai, élükön a *Psycho*val (1960).

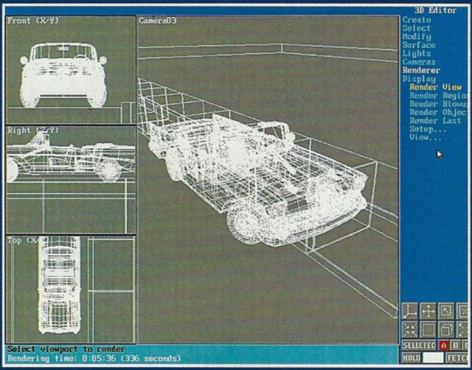
❖

1966-ban, amikor újra befelhősödött az ég a Paramount hegyei fölött, a stúdió beolvadt a Gulf and Western Industries nevű konszernbe. Ismert nevét azonban ezután is megtartotta, s a nagyképességű üzletember, *Charles Bluhdorn* és a producer *Robert Evans* vezetésével túlélte a hatalmas üzleti bukásokat – *Darling Lili* (1969), *A 22-es csapdája* (Catch 22, 1970) –, majd nagy sikereket arattak (*Love Story* 1970), *A keresztapa 1–2* (The Godfather, 1972, 1974). A hetvenes évek végén, a nyolcvanas évek elején a Paramount tovább erősítette helyzetét a diszkólázt meglovagló *Travolta*-filmek – *Szombat esti láz* (Saturday Night Fever, 1977), *Pomádé* (Grease, 1979) – elsöprő pénzügyi sikereivel, a tévéből a mozivászonra varázsolt *Űrszekerekkel* (Star Trek – The Motion Pictures, 1979), illetve néhány *Steven Spielberg*-filmben való részvétellel, kezdve az *Indiana Jones*-trilógiával. De innentől kezdve már a ma embere is ismeri a történetet.

Szilágyi G. Gábor

TÚDIÓ TÖRTÉNETE

A technikai lehetőségek a nyolcvanas évtized elejére végre adottak voltak, hogy igazán kibontakozhasson a számítógépes grafika, s megkezdhesse diadalútját. Megvoltak már a megfelelő számítógépek – kisebbek, nagyobbak és óriások – hogy elfoglalhassák helyüket mindennapi életünkben.

Alkalmazási területek

Amint a komputerek könnyebben elérhetővé váltak, szédületes ütemű fejlődés zajlott le. Ám akadt egy fontos szempont, amely behatárolta a lehetőségeket. Ez pedig a pénz volt. A számítástechnikában a költségek kiszámolására egy mértékegység van: az egy matematikai műveletre eső összeg.

A szuperszámítógépek bérleti díja a nyolcvanas évek elején több tízezer dollár volt óránként. Ennek megfelelően csak a legnagyobbak tudták megfizetni a gépidőt. Így csak a legnehezebb feladatok elvégzésére alkalmazták ezeket. A legfontosabb felhasználó az ipar lett. A felhasználásnak három fő területe alakult ki.

Az egyik legmunkaigényesebb folyamat a műszaki tervezés. Még a legapróbb változtatások miatt is gyakran az egész tervrajzot át kell alakítani. A komputergrafika előretörésével egyidejűleg merült fel az igény a számítógéppel segített tervezés iránt.

Ha egy számítógép készíti el megadott paraméterek szerint a terveket, a képernyőn rövid idő alatt megjelenhet az az ábra, amely miatt rajzolók esetleg napokat dolgoznának. Így szinte azonnal kiderül, hol hibás a tervezés, rögtön lehet módosítani. De emellett lehetőség van arra is, hogy különféle paraméterek automatikus cserélgetésével a komputer egy adott terv akár több tucat változatát is elkészítse. Így a tervezők előtt mód nyílik, hogy rögtön összehasonlíthassák a különböző elképzeléseket. Ezeket a módszereket használják a repülőgépek gyártói, az autóipar tervezői és sok más ágazat jövőjének megálmodói a divattervezőktől az építészekig. A felmerült igényeket elégítette ki a következő lépcsőfok, amikor a számítógép a kétdimenziós tervrajzokból elkészítette egy tárgy háromdimenziós látványát. Ezek után már nem volt szükség költséges makettek elkészítésére, hogy a tervezők a maguk valóságában láthassák teremtményeiket.

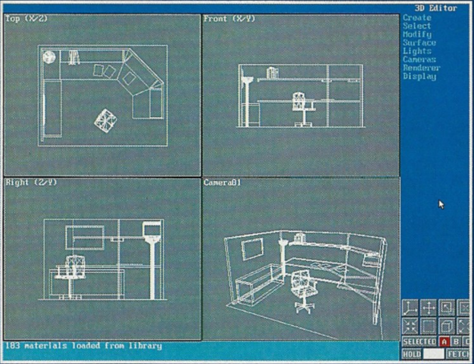
A szoftverek fejlődésével egyre nagyobb szolgáltatásokat nyújtottak e programok. A háromdimenziós vonalas rajzokra elkészítették a felszínt, megalkotva a térbeli képet. A megrajzolt tárgyat a három tengely körül el lehetett forgatni, hogy meg lehessen vizsgálni minden irányból. A későbbiekben már nemcsak azt lehetett megadni, hogy azt milyen szögből mutassa meg, hanem azt is, milyen irányból legyen megvilágítva. Ezek után már nem kellett sokáig várni, hogy az egymás utáni fázisképekből összeálljon az a sorozat, amely a mozgókép érzetét adja. Így jött létre az első komputeres film.

A szimuláció

Az olyan bonyolult eszközök tervezésénél, mint amilyenek a hajók, repülők, tengeralattjárók stb., a tervezés nem elhanyagolható költségű elemei az áramlással kapcsolatos kísérletek. Műszerekkel kell megvizsgálni, hogy például a tervrajzok alapján elkészült maketthajó orrán hogyan törnek meg a hullámok, a repülő szárnya végénél miként örvénylik a levegő. A folyamat során az idő a másik fontos tényező, amely nagyon megdrágítja a munkát. A repülőgép tervrajza alapján fából vagy műanyagból elkészítik a modellt. Ezt fellógatják a szélcsatornában, és különböző apróbb s nagyobb füstölők segítségével megindul a kísérlet. A kísérlet végzői észlelik az esetleges hibát, elmondják a tervezőknek, és az egész kezdődik elölről. A tervezők azonban tisztában voltak azzal, hogy az áramlástan a matematika nyelvén leírható fizikai jelenség – igaz, meglehetősen bonyolult, sok ismeretlenes egyenletekkel. Végül is ez nyitotta meg az utat a folyamatszimuláció irányába.

Az áramlástan legnagyobb dilemmája, hogy nem lehet globális folyamatokkal számolni. Például a repülőgép szárnya körül elsuhanó levegő szimulálásához minden

egyes részecskének a pályáját külön-külön ki kell számolni. Gigászi feladat. De szuperkomputerekkel mindez megvalósítható. És a drága komputeridő ellenére jóval olcsóbbá teszi a tervezést. Különleges látvány a számítógép monitorján kirajzolódó repülőgép, amely körül színes vonalak szemléltetik az áramló levegőt.

A komputergrafikának ez a két ága megteremtette a lehetőségét egy harmadik felhasználási ág kialakulásának. Ez a valódi szimuláció.

Akadnak az életben olyan pillanatok, amelyekre nem lehet hagyományos módon felkészíteni az embereket. Például nem lehet egy pilóta életét és egy méregdrága repülőgép épségét kockáztatni csak azért, hogy megnézzék, miként reagál a pilóta arra, hogy leáll az összes hajtóműve. Egy helikopter személyzetét sem lehet közvetlen harci helyzetnek kitenni, egy tank legénységére nem lehet éles lőszerrel lőni a kiképzések során. Az első mechanikus, kamerákkal és terepasztalokkal dolgozó szimulátorokkal nehézkes és nagyon korlátozott hatásfokú volt a munka. Hatásában ez úgy festett, mintha egy pilótának csak egy mindössze két-háromszáz hektár nagyságú terület fölött lehetne repülnie. Ezért kínálta a szinte korlátlan szabadságot a kompuer által generált világ.

A feladat megoldása ellenben hallatlan nehézségek elé állította az alkotókat. Ugyanis egy olyan rendszert kellett kiépíteni, amely azonnal reagál kezelőjének minden tevékenységére. Ez pedig hatalmas komputerkapacitást kíván. A képernyőn feltűnő tájnak nemcsak a lehetőségekhez képest legrealisztikusabb látványt kell nyújtania, hanem a filmekhez hasonlóan a mozgás tökéletes képi illúzióját kell teremtenie. Ha a pilóta kanyarodik, a tájnak is be kell „dőlnie", majd a visszabillenés után már teljesen más kép fogadhatja a pilótát. E kiképzési módról két filmben lehetett igazán jó felvételeket látni.

Az *X-tervezet* című produkcióban pilótafeladatokra próbálnak majmokat használni. A kiképzésük során pilótafülke-utánzatba ültetik őket. Itt láthatjuk igazán, milyen szimulált képek tárulnak a kiképzendő pilóták elé. A *Tűzmadár-akció* című filmben az Apache-helikopterek szimulátorában gyönyörködhetünk. Realisztikus csatajelenetek teszik próbára a piloták idegeit és felkészültségüket. A pilóta felhőkön száll át, látja a szétlőtt páncélosok robbanását, a kiégő tankok füstjét.

Ezeknél az eszközöknél a grafikai megjelenítés két változatát használják. Olyan esetekben, amikor a jármű fülkéjén több ablak van, minden ablakot egy komputermonitor helyettesít. Egyetlen számítógép generálja az összes képet, gondosan figyelembe véve a rálátásból adódó torzulásokat.

Vadászrepülők kabinjában

A modern vadászgépek fülkéi azonban egyetlen buborékszerű kabintetővel rendelkeznek. Ezt nem lehet monitorokkal befedni. Ezért egy különlegesen bonyolult technikát találtak ki, amely tökéletessége folyán már ki is szorította az előző technikát. A fülkét egy gömb belsejében helyezik el, amelynek matt fehér falára videókivetítők vetítik a képet. Itt a komputer egyetlen képet generál, de ezt olyan méretben, hogy az pilóta teljes látástartományát lefedje. Mivel a vetítés nem sík-, hanem gömbfelületre történik, a számítógépnek, illetve a programnak még ezt is figyelembe kell vennie. Viszont a képi hatás megdöbbentően jó. Jelenleg ez a technika képviseli a komputeranimáció csúcsát. Nem is olcsó mulatság. Az F–16-os vadászgépek kiképzési célokat szolgáló szimulátorkomplexuma 22 millió dollárba kerül. De ha belegondolunk, hogy ennek a duplája egyetlen repülőgép, és nem kell semmit sem kockáztatni, mindenképpen megéri.

Ezek a komputergrafikának az ipari, hadiipari felhasználásai. Ezzel mindennapi életünk során nem találkozunk, de áldásait élvezhetjük. (Egyszerűsített változatait megannyi számítógépes játékon ma már mi is élvezhetjük: repülőgépeket, helikoptereket vezethetünk New Yok és Párizs felett, harcolhatunk légi ütközetben, ripityára lőhetjük az ellenséget, de könnyűszerrel le is zuhanhatunk. Talán ezt az legkönnyebb...)

Ezek azok a technológiák, amelyek utat nyitottak a komputergrafika számunkra legizgalmasabb „iparága", a film irányába.

De ez már egy következő fejezet.

(folytatjuk)

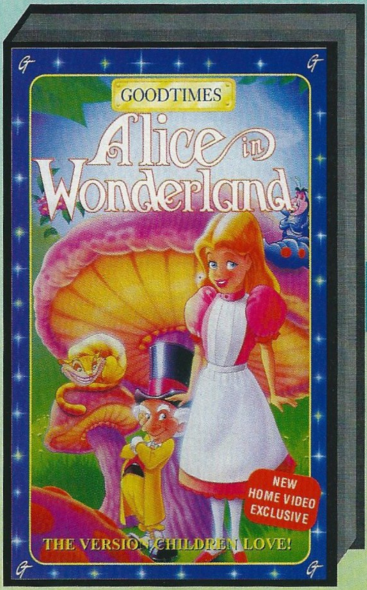
Kovács T. Mihály

HÚSVÉTI FILMAJÁNLATUNK

PREMIER INTERNATIONAL

VIDEO RENT

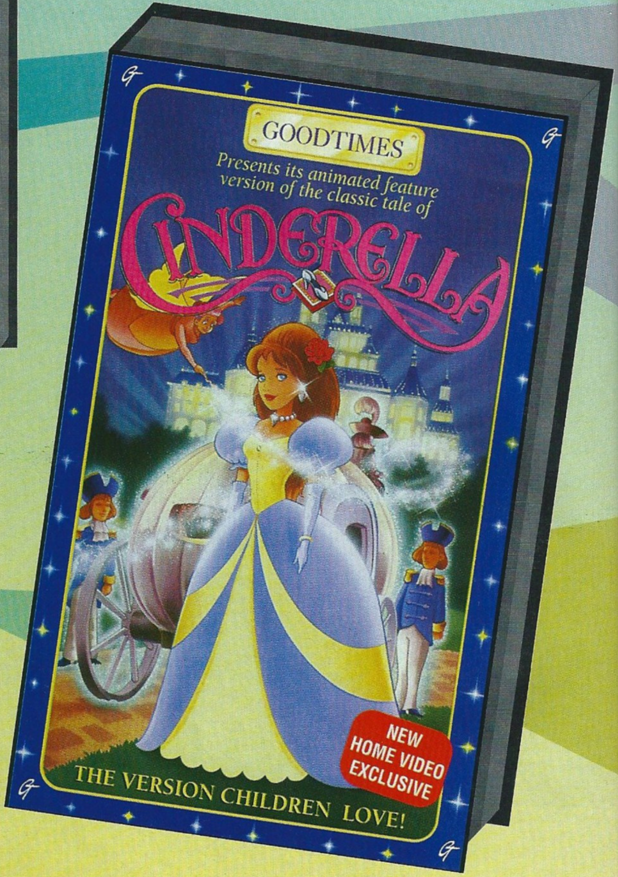

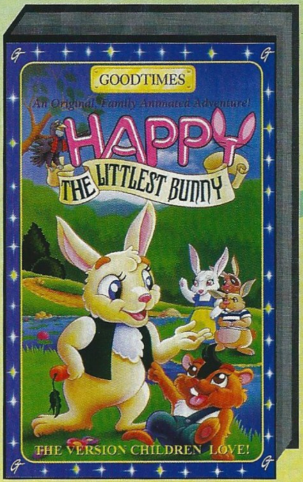
ALICE CSODAORSZÁGBAN

Csodák márpedig vannak!

rajzfilm

Levis Caroll fura figurákkal és kacagtató kalandokkal teli meséje több mint egy évszázada kedvence szülőnek és gyereknek. Alice a piros szemű fehér Nyuszi barlangján keresztül belezuhan Csodaországba, ahol hihetetlen és különös élmények egész sora zúdul rá. Egy varázsital hatására hatására apróvá zsugorodik, majd egy sütemény elfogyasztása után hatalmasra nő, részt vesz egy szokatlan teadélutánon, amelyet Április Bolondja tart, és találkozik a Szív Királynővel, aki hirtelen haragjában mindenkinek a fejét akarja venni. Alice végül tapasztalatokkal gazdagodva állapítja meg: mindenütt jó, de legjobb otthon...

TAPSI, A LEGKISEBB UGRIFÜLES

Amikor a nyúl ravasz módszerekhez nyúl...

rajzfilm

Tapsi, az erdő legkisebb nyuszija megelégeli, hogy mindenki folyton csak piszkálja és a bolondját járatja vele. Segítségül hívja barátját, Muksit, a mókás mókust, és elhatározza, hogy ő lesz a vidék legfélelmetesebb, legrémisztőbb, legundokabb nyula, aminek érdekében még a nevét is „Tasli"-ra változtatja. Amikor azonban egyik kópésága fonákul sül el, és ezzel nyúltársait is veszélybe keveri, elgondolkodik azon, hogy mit is jelent az: felnőni...

HAMUPIPŐKE

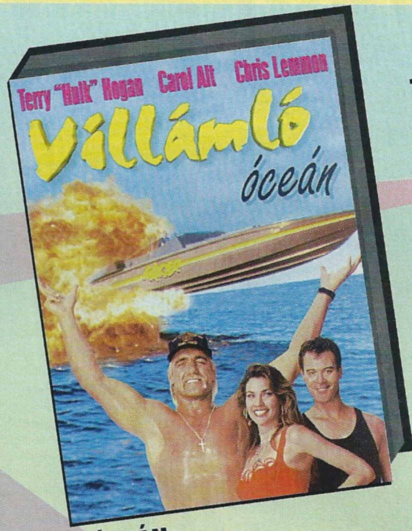
SzerelMese

rajzfilm

Ki ne ismerné a szépséges szegény lány és a jóképű herceg szerelmének szívmelengető meséjét? Ez a vadonatúj rajzfilmfeldolgozás is úgy kezdődik, hogy Hamupipőkét gonosz mostohaanyja nem engedi el a Herceg báljára. Csakhogy keresztanyja tündéri varázslattal elegáns nagyestélyivé varázsolja Hamupipőke rongyos ruháját, fapapucsát pedig üvegcipővé. Csupán egy feltételt kell teljesítenie a lánynak: éjfélig el kell hagynia a báltermet. De Hamupipőke úgy belefeledkezik a táncba a Herceggel, hogy elfelejti a kikötést...

1025 BUDAPEST, SZÉPVÖLGYI ÚT 128.
Telefon: 250-4523 Telefon/Fax: 250-4106

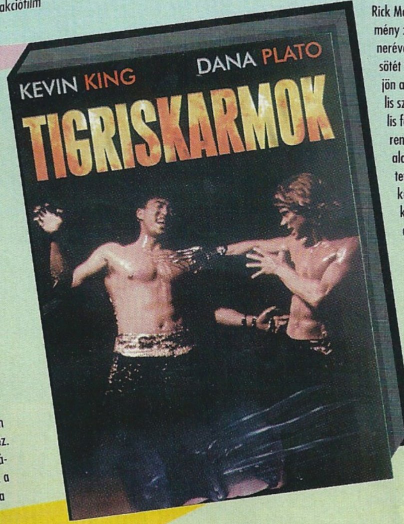
GALAXY

TIGRISKARMOK

Az életedért harcolsz!

akciófilm

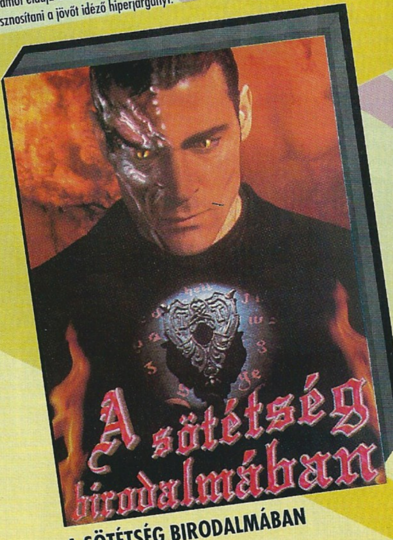

Rick Morgan, az öntörvényű kemény zsaru csinos rendőrnő partnerével „alászáll" Los Angeles sötét sikátoraiba, hogy beépüljön a Tigriskarmok nevű illegális szervezetbe. A banda brutális főnöke gyilkos viadalokat rendez, kegyetlen öldökléssé alantasítva a harcművészetet. Az ellenfél haláláig tartó küzdelmekben a ringet vasketrec, a boxkesztyűt acélkarmok helyettesítik...

VILLÁMLÓ ÓCEÁN

akció-vígjáték

A haditengerészet egykori fenegyerekét, Spencert csak Hurrikánként ismerik Florida-szerte. Nem véletlenül: egy forgószél zabolázhatatlan ereje feszül benne, amit csak katonai neveltetése fékez. A szupermodern harci motorcsónak, amelyet épít, hasonlít „teremtőjéhez". Legyőzhetetlen és támadhatatlan. A könyökvédős hivatalnokok azonban megakadályozzák, hogy „hadicsónakját", a Villámot eladja a hadseregnek. Kénytelen tehát számtalan akciódús tengeri kaland során maga hasznosítani a jövőt idéző hiperjárgányt.

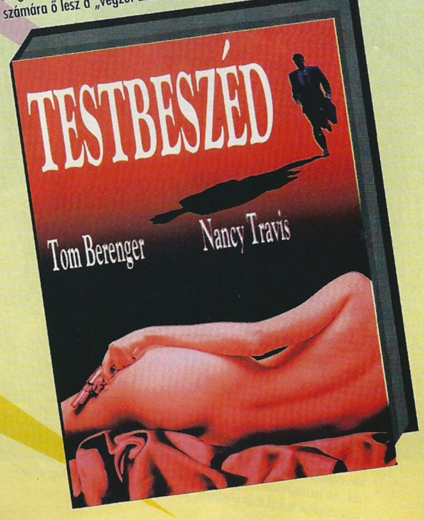

TESTBESZÉD

SZERELEMRE VONZOTTA...
ÉS BŰNBE TASZÍTOTTA...

thriller

Gavin (TOM BERENGER) jóképű ügyvéd, aki éppen egy maffiavezér védelmét látja el. Mikor egy autóbaleset során véletlenül megismerkedik Dorával, a sztriptíztáncosnővel, még nem sejti, hogy számára ő lesz a „végzet asszonya".

A SÖTÉTSÉG BIRODALMÁBAN

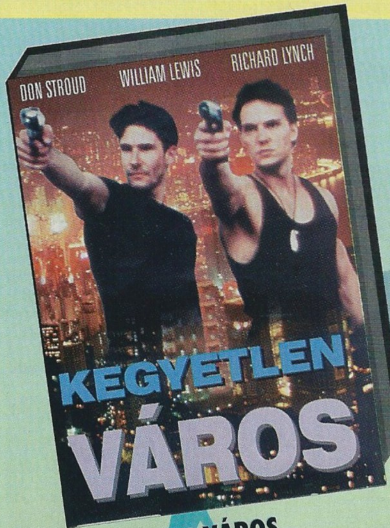
psycho–thriller

A sötétség dimenzióját egyetlen kapu köti össze az emberekével. A sötétség dimenzióját egyetlen kapu köti össze az emberekével. Brian Fields átlépi ezt a bejáratot. Kral, e világ ura a Gonosz, aki hatalmába keríti Brian testét. Mindenkit megsemmisít, aki ellene fordul, csak Brian felesége győzhetné le a démont. De szembeszegülhet-e az asszony egy földöntúli hatalommal?

MÁRCIUSI FILMAJÁNLATUNK

PREMIER INTERNATIONAL

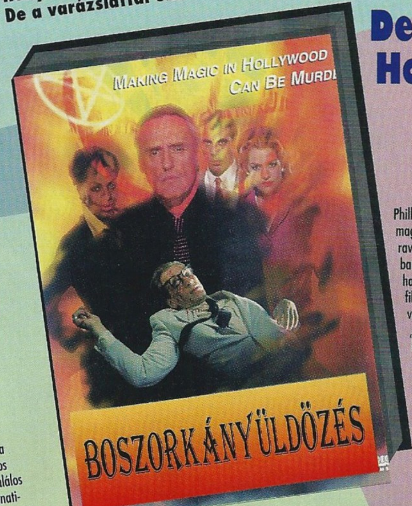
VIDEO RENT

BOSZORKÁNYÜLDÖZÉS

thriller

Hollywood varázslatos város. De a varázslattal ölni is lehet.

Dennis Hopper

Phillip Lovercraft magánnyomozónak minden ravaszságát elő kell szednie, hogy barátnőjét, a Hypolita névre hallgató boszorkányt, akit egy filmcézár meggyilkolásával vádolnak, megmentse a „politika máglyájától", hiszen a közhangulat éppen ekkoriban kezd a divatos mágia ellen fordulni.

KEGYETLEN VÁROS

Az életedért harcolsz!

akció-thriller

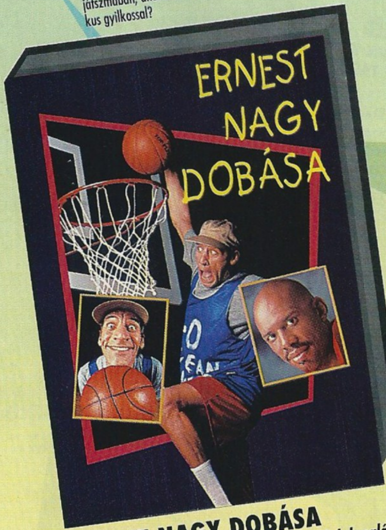
Ez a Los Angeles csak nevében az Angyalok városa. Mindenki áldozata a drogkereskedők háborújának. A fiatal és becsvágyó Karl – nem hallgatva bátyja, a vietnami veterán tanácsára – nagy dobásra készül: a befolyásos gengsztert, Jack Hahnt akarja kirabolni. Életben maradhat-e ebben a halálos játszmában, ahol szembe kell szállnia egy küzdősportokban képzett, fanatikus gyilkossal?

HARCMŰVÉSZEK

Külön-külön csak veszélyesek. Együtt legyőzhetetlenek.

akciófilm

Josh, mivel idegenkedik a nyers erőszaktól, régóta távol került testvérétől, de amikor értesül róla, hogy Dave élete veszélyben van, azonnal keresésére indul. Egy váratlan helyzetben azonban feladja erőszakellenességét, és egy lélegzetelállító végső összecsapásban az ikerpár négy kemény ököllel sújt le veszélyes ellenfelére...

ERNEST NAGY DOBÁSA

...avagy kétbalkezes palink és a kosárlabdapalánk.

vígjáték

Ernest ezúttal a kosárlabdában jeleskedik, ámde körülbelül annyi esélye van a kosárlabdában, mint vakondoknak a céllövészetben. Egy napon azonban homlokon csókolja a Kosárlabda Múzsa, és ettől kezdve hősünk virtuóz dobásai olyanok, mint a modern biztonsági öv: hárompontosak. És miközben ő a pályán az emberfogásos technikában jeleskedik, a néző valami egészen mást fog: a hasát!

A ·G·A·L·A·X·Y· V I D E O ÁPRILISI SZENZÁCIÓJA

ŰRKOMMANDÓ

sci-fi akció film

A gonoszság olyan, mint a világegyetem: végtelen.

A 21. század közepe felé, hála az Egyesült Bolygók erőfeszítéseinek, béke és nyugalom honol az egész univerzumban. Mindenre elszánt űrkalózok azonban megzavarják az idillt: elrabolnak egy magas rangú diplomatát. A kormány elhatározza, hogy beveti legjobban kiképzett, különleges alakulatát, az *űrkommandósokat*. Miközben váltják egymást a ravasz csel-szövések, a szupermodern űrcsaták és a látványos közelharcok, kiderül, hogy az űrkalózok végső célja több, mint egyszerű rendzavarás...

MOZI

E L Ő Z

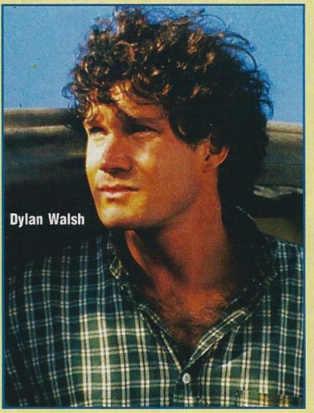
AZ EGYESÜLT ÁLLAMOKBAN

a március nemcsak a tavasz, hanem az Oscar-ceremónia hónapja is. A jelöltek ismeretében már folyik a nagy találgatás, de annyi mindenesetre bizonyos, hogy **Mel Gibson** *A rettenthetetlen* tíz jelölésével nagy vesztes már nem lehet... Számos film éppen a nomináció révén került újra az érdeklődés középpontjába, s egyben sarkallja a filmkedvelőket, hogy megnézzék a moziban vagy videókazettán e korábban elmulasztott alkotásokat.

MAGYARORSZÁGON

is igaz ez, hiszen a *Neruda postását* vagy éppen **Mel Gibson** kosztümös filmjét hónapokkal ezelőtt mutatták be a filmszínházak. Akad azonban néhány olyan Oscar-közelbe került alkotás, melynek hazai mozipremierje éppen áprilisban várható. Ilyen a *Sabrina*, amely **Billy Wilder** 1954-es filmjének felújítása, **Julia Ormond** és **Harrison Ford** főszereplésével. A két szerepet eredetileg **Audrey Hepburn** és **Humprey Bogart** játszotta. A rendező ezúttal **Sydney Pollack**.

Emma Thompson, Alan Rickman és **Hugh Grant** a főszereplője az *Értelem és érzelem* című Golden Globe-díjas alkotásnak, mely a XIX. századba vezet el minket, s amely a magyar bemutató idejére már bizonyára begyűjt néhány aranyszobrocskát hét jelöléséből.

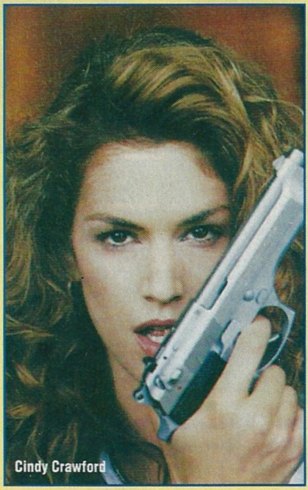

Dylan Walsh

Kétszeres Oscar-jelölt a *Közönséges bűnözők* **Stephen Baldwin**nal, **Gabriel Byrne**-nel és **Kevin Pollack**kal. A zsaruk keményfiúkat gyűjtenek be, de a fickók nem törnek meg soha...

Franco Zeffirelli tavalyi alkotása, a **Charlotte Bronte** regényéből született *Jane Eyre* már elkerüli az Oscart, de azért érdemes a megkülönböztetett figyelemre. **Charlotte Gainsbourg** alakítja Jane Eyre-t, az árva lányt, akinek kiskori alakját *A zongoralecke* Oscar-díjas kislánya, **Anna Paquin** személyesíti meg. Rochester szerepében **William Hurt**öt láthatjuk majd, és szerepel a műben **Joan Plowright** és **Geraldine Chaplin** is. Figyelemreméltó a szereposztása **Kathryn Bigelow** *(Holtpont)* filmjének, mely *A halál napja* magyar címet *viseli (Strange Days* az eredeti). **Ralph Fiennes, Angela Bassett, Juliette Lewis, Vincent D'Onofrio** állnak a szereplőlista élén. A társforgatókönyvíró **James Cameron** *(Két tűz között)*. **Cindy Crawford**ot hamarosan élete első játékfilmszerepében láthatjuk, a **Tiszta játszmá**ban. Társa **William Baldwin**. Cindy egy ügyvédnőt alaít, Baldwin egy zsarut, s bármennyire is utálják egymást, csak együtt van esélyük kikeveredni a bajból...?

Megasztárok ha találkoznak: **Robert De Niro** és **Al Pacino**. Ők a *Szemtől szemben (Heat)* című film főszereplői. 173 perc izgalom: De Niro egy magányos bűnöző, Al Pacino magányos zsaru. Tűz és víz. Találkozásuk elkerülhetetlen. A rendező **Michael Mann** *(Az utolsó mohikán)*.

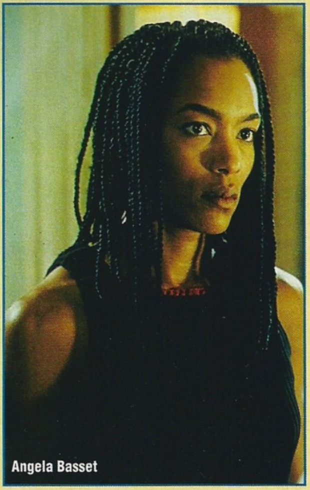
Cindy Crawford

A *Rés a pajzson (Broken Arrow)* egy kódkifejezés, amely az amerikai katonai zsargonban nukleáris töltetű rakétát hordozó légijármű balesetének jelölésére szolgál. **John Travolta** és **Christian Slater** az amerikai légierő legmodernebb, Lopakodó típusú B–3-as bombázójának pilótái. Egyikük azonban áruló, s ez egy éles töltettel végrehajtott próbarepülés során derül ki...

Az ötvenes évek végén játszódik a *Bűnbeesés ideje*, s hogy el ne vesszünk a Baldwin-testvérek között, **Stephen**t ebben is láthatjuk áprilisban, **Mickey Rourke** és **Sheryl Lee** oldalán. (**Kim Basinger** férjét, **Alec Baldwin**t egyelőre mellőznünk kell, ő most még múlt év végén született gyermekét neveli boldogan.)

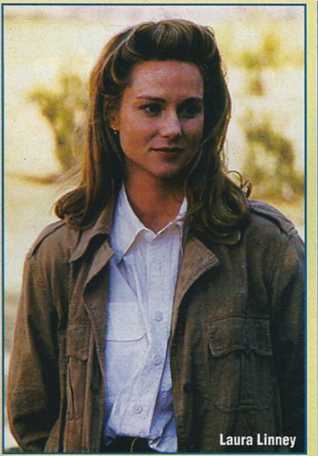
E havi rendezői portrénk főszereplője, **Roman Polanski** eddigi utolsó rendezését is nemsokára láthatjuk: *A halál és a lányka* amerikai–francia–angol koprodukcióban készült, főszereplői **Sigourney Weaver, Ben Kingsley** és **Stuart Wilson**. Polanski **Ariel Dorfman** színpadi műve alapján forgatta a filmet. A cselekmény egyetlen éjszaka alatt játszódik, egy diktatúra bukása után.

A 27. Magyar Filmszemle egyik sikeres alkotása volt **Szabó Ildikó** *Csajok* című produkciója, mely ugyancsak áprilisban kerül a mozikba. A történet három válófélben lévő nőről szól, s a hozzájuk tartozó férjekről, gyerekekről, rokonokról, ismerősökről, szeretőkről. Főszereplők: **Udvaros Dorottya, Eszenyi Enikő, Szalay Mariann, Cserhalmi György, Gálffi László, Bán János.**

Angela Basset

E T E S

Laura Linney

A HONI VIDEÓPREMIEREK KÖZÜL

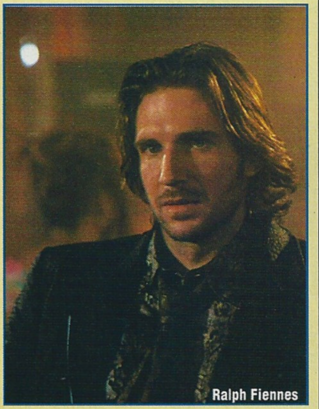
természetesen kiemelkedik az ötszörös Oscar-jelölt *Neruda postása,* **Michael Radford** filmje, mely egy nagy művész, egy kisember s egy gyönyörű lány különleges kapcsolatáról szól. Pablo Neruda, az emigráns chilei költő egy festői kis olasz falucskában telepedik le, ahol barátra lel a helyi halász butácska fiában, aki postásként dolgozik. Amikor a fiatalember szerelmes lesz a kocsmáros lányába, a költőtől kér segítséget, miként hódítsa meg a szépséges teremtést. A szó hatalmas fegyver tud lenni... A főszereplők **Massimo Troisi, Philippe Noiret, Maria Grazia Cucinotta.**

Három Oscar-jelölést kapott *Az utolsó esély*, **Tony Scott** filmje, **Gene Hackman** és **Denzel Washington** remek játékával. A szerencsére csak kitalált történet egy atomtengeralattjárón játszódik, közvetlenül azután, hogy oroszországi lázadók hatalmukba kerítettek egy atombombakilövő-állomást. A tengeralattjáró elveszíti kapcsolatát a parancsnoksággal, így a vezetők nagy dilemma előtt állnak: vajon az orosz csapatoknak sikerült-e legyőzniük a lázadókat vagy az utolsó parancs van érvényben, s ki kell-e lőni az atomrakétát az ellenségre, mellyel új fejezet kezdődik az emberiség történelmében.

Arthur király és a kerekasztal lovagjainak mondája elevenedik meg *Az első lovag*ban. Látványos képek sora jellemzi a filmet véres csatajelenettel, romantikus szerelmi szállal. A Golden Globe-díjas **Sean Connery**, valamint **Richard Gere** és **Julia Ormond** jelenítik meg a főhősöket.

Michael Crichton regényéből forgatta **Frank Marshall** *(Életben maradtak)* a *Kongó* című filmet, mely Afrika egyik rejtélyes és felfedezetlen világába kalauzol el egy expedíció nyomában. Az emberi kapzsiságnak csak a természet törvényei szabhatnak határt... A főszerepeket **Dylan Walsh, Laura Linney** és **Tim Currey** játsszák.

Tim Currey

Ralph Fiennes

Horror a javából *A lény,* **Roger Donaldson** filmje, **Ben Kingsley, Forest Whitaker, Michael Madsen** alakításával. **Harvey Keitel** a sztárja a *Képzelt bűnök*nek, **Bette Midler** és **Lily Tomlin** a *Nagy üzlet*nek, **Kirsty Alley** és **Christopher Reeve** *Az elátkozottak faluja* című **John Carpenter**-alkotásnak. **Dennis Hoppert** újra láthatjuk a *Nővadász*ban, **Woody Harrelsont** a *Gyilkos vénusz*ban, **Robert Duvallt** a *Stars Fell on Henrietta* című produkcióban.

Májusban pedig jön *A rettenthetetlen* **Mel Gibson**nal, *A hálózat csapdájában* **Sandra Bullock**kal és a *Waterworld* **Kevin Costner**rel.

SHARON STONE

232 N. Canon Dr.
Beverly Hills,
CA 90210
USA

MEL GIBSON

P.O. Box 2156
Santa Monica,
CA 90406
USA

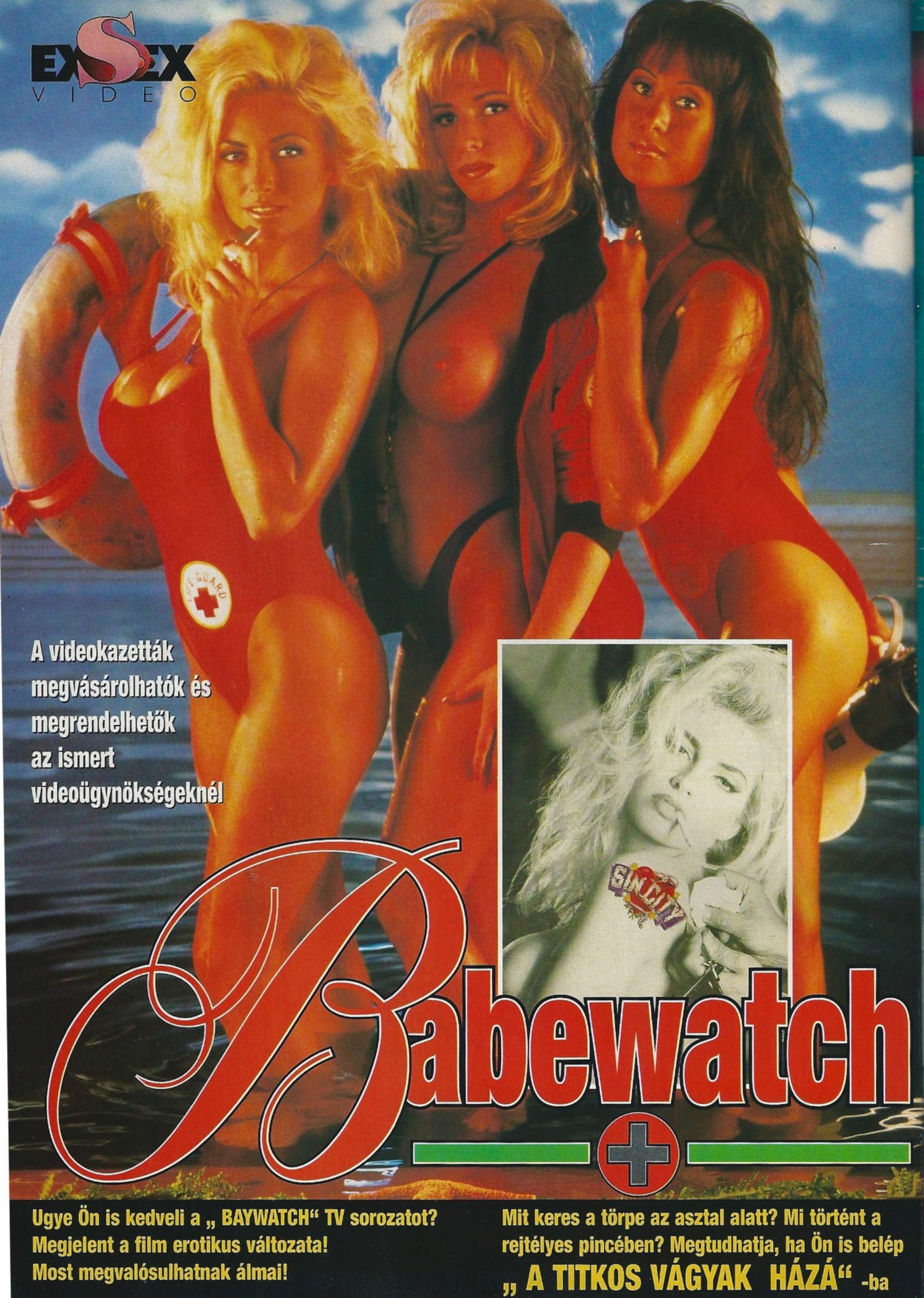

LARA FLYNN BOYLE

606 N. Larchmont Blvd. 309
Los Angeles,
CA 90004
USA

SZTÁRCÍMEK AUTOGRAMGYŰJTŐKNEK

EXSEX
VIDEO
A videokazetták megvásárolhatók és megrendelhetők az ismert videoügynökségeknél
SIN CITY
Babewatch
Ugye Ön is kedveli a „ BAYWATCH“ TV sorozatot? Megjelent a film erotikus változata! Most megvalósulhatnak álmai!
Mit keres a törpe az asztal alatt? Mi történt a rejtélyes pincében? Megtudhatja, ha Ön is belép
„ A TITKOS VÁGYAK HÁZÁ“ -ba

VIDEO
FÓKUSZ

A kazetták kölcsönözhetők, megvásárolhatók ill. a kabinokban megnézhetők: Bp, IX., Üllői út 11-13. (Kálvin tértől 2 percre)
Telefon.: 217-7837

EURÓPAI VAKÁCIÓ

Amerikai turisták európai kalandjai. Hogyan tudnak úrrá lenni a nyelvi nehézségeken?

Egyedi ár: 2360 Ft + Áfa
Másodpéldány ár: 1200 Ft + Áfa

KUKKOLNI JÓ!

Meglesni másokat mindig nagy élvezet. Gyere kukkolj velünk!

ÉRINTS MEG

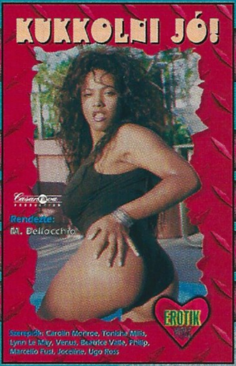
Határtalan bujaság, korlátlan kéjvágy és féktelen akciók teszik felejthetetlenné ezt a filmújdonságot.

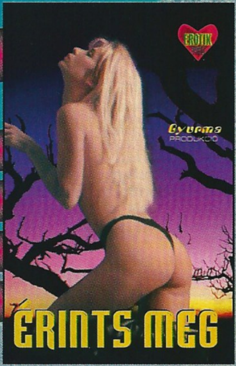
Egyedi ár: 1500 Ft + Áfa
Másodpéldány ár: 1200 Ft + Áfa

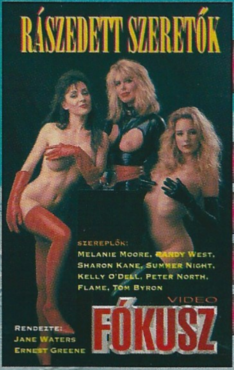

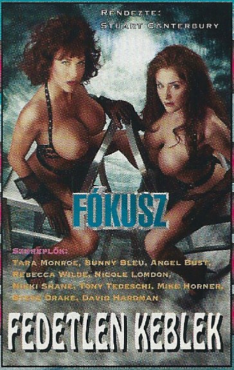
MEGJELENÉS: MÁRCIUS 5.

A három film csomagára: 4320 Ft + Áfa

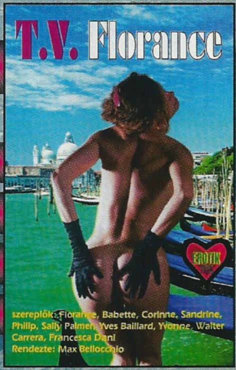

MEGJELENÉS: MÁRCIUS 26.

A három film csomagára: 5040 Ft + Áfa

Egyedi ár : 2360 + Áfa
Másodpéldány ár : 1920 + Áfa

Egyedi ár : 1500 + Áfa
Másodpéldány ár : 1200 + Áfa

RÁSZEDETT SZERETŐK

Mivel lehet bizonyítani, hogy a partner szeretőt tart? Kell néhány olyan fotó, mely félreérthetetlenül igazolja a csalfa kísértésbe esését.

FEDETLEN KEBLEK

Mi van a férfiak Top-listáján? Természetesen a Topless. Mi a legszebb egy női testen? A fiúk szerint egy férfitest.

T.V. Florance

Csodás lányok.
Olaszos temperamentum.
Tökéletes szórakozás.

A kazetták megvásárolhatók, illetve utánvéttel megrendelhetők:

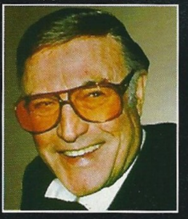
Fókusz Video 1062 Bp., Andrássy út 107. Tel.: 141-5886 • Videoház 1114 Bp., Bocskai út 23. Tel.: 371-0866 • Interfilm 1126 Bp., Németvölgyi út. 66. Tel.: 155-9094 • Alpine Piton Video Nívó 1146 Bp., Dózsa Gy. út 19. Tel.: 344-0007 • S. I. COOP Kft. 1145 Bp., Bácskai u. 52. Tel.: 252-2812 • Video Nívó Bt. 1133 Bp., Vág utca 9. Tel.: 149-1335 • Motophon Bt. 3527 Miskolc, Rácz Ádám u. 50. Tel.: (46) 401-600

Gene Kelly emlékére

Elment Hollywood egyik élő legendája, a musical második aranykorának felejthetetlen alakja. A táncos, színész, koreográfus és rendező Gene Kelly művészete csak Fred Astairéhez fogható. Ám míg pályatársa a klasszikus musicalben alkotott maradandót, kelly a modern táncművészet legkiválóbb képviselője volt, akinek repertoárja a sztepptánctól a balettig terjedt. Már a megjelenésében is eltért társaitól, erős, izmos, kidolgozott alakja dinamikus mozgáskészséggel, fantasztikus, már-már akrobatikus tánctudással párosult. Gyerekkora óta táncolt, a tánc először csak hobbi volt számára, később vált hivatássá. *„Csodálatos valami, hogy mozdulatokkal, mozgással, gesztussal és muzsikával az ember mindent ki tud fejezni"* – mondta.

Kacskaringós úton jutott el a Brodway-ig: a gáztöltő állomástól és a vakolókanáltól kezdve a tánckaron keresztül a híres Gyémántpatkó színházig, amelyben koreográfusként és táncosként első nagy sikerét aratta (*Joey pajtás*/Pal Joey). A negyvenes évek elején már a legjobbak között tartották számon, és csak idő kérdése volt, mikor fedezi fel Hollywood is. 1942-ben a *Nekem és a haveromnak* (For Me and My Gal) című musicalban debütált, *Judy Garland* oldalán. Ettől kezdve két évtizeden át nem akadt olyan esztendő, hogy ne játszottak volna új Gene Kelly-filmet a mozik.

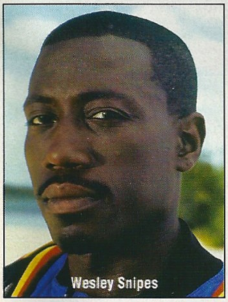
A jóképű, lágy hangú, lenyűgöző mozgású fiatalember sorozatban szállította a kasszasikereket, különösen a *Horgonyt fel!* (Anchors Aweigh) című filmben remekelt, amelyért Oscar-díjra is jelölték a legjobb színész kategóriában 1945-ben. Nem véletlen, hogy az álomvárosban szinte egyedülálló szerződés fűzte a Metro–Goldwyn–Mayer stúdióhoz, a zenés filmek koreográfiájának elkészítésében teljesen szabad kezet kapott. Öt évvel később azután új fejezet kezdődött életében, az *Egy nap a városban* (On the Town) óta rendezőként is jegyezte egyes filmjeit. Az ötvenes években készítette legsikeresebb, legemlékezetesebb alkotásait, az *Egy amerikai Párizsban* (An American in Paris, 1951), az *Ének az esőben* (Singin' in the Rain, 1952), a *Felhívás táncra* (Invitation to the Dance, 1956) a műfaj klasszikus, állandóan felbukkanó, sokat idézett darabjai.

Az évtized végén azután bebizonyította, hogy prózai színészként is megállja a helyét, kiváló jellemábrázoló képességét például az *Aki szelet vet* (Inherit the Wind, 1960) című drámában csillogtatta meg. 1968-ban *Barbra Streisand* főszereplésével forgatta le *Hello, Dolly!* című filmjét, az utolsó hagyományos, klasszikus hollywoodi musicalt, amely szinte összegzése, hattyúdala lett a műfajnak. Később Fred Astaire-rel közösen elvállalta az MGM leghíresebb zenés filmjeiből készült két összeállítás, a *Musical-múzeum*, illetve a *Hollywood, Hollywood* (That's Entertainment I–II, 1974 és 1974) házigazdájának tisztét. Filmjeinek többségét rögzíthettük a televízióból, kazettán viszont csak két alakítását kölcsönözhetjük a tékákból: *Aki szelet vet* (1960), *Bűnök I–III.* (1985).

Az utóbbi években már nagyon beteg volt, ő, aki korábban szinte nem is járt orvosnál, a koráról még nyolcvanévesen sem vett tudomást. Távozásával a régi hollywoodi mohikánok egyik utolsó nagy alakja ment el.

Hollywoodi forgatások

Hollywoodban teljes gőzzel dolgoznak az 1995 végén elkezdett vagy elfogadott forgatókönyvek megvalósításán. Vonzó sztárok tucatjai állnak csatasorba a nézők meghódítására. Így **Arnold Schwarzenegger** kapta a *Majmok bolygója* új feldolgozásában **Charlton Heston** egykori szerepét. Úgy látszik, a stúdió nem hiszi, hogy a téma eddigi öt folytatása kielégítette a mozimániások érdeklődését. **Wesley Snipes** a főszereplő **Joe Silver** legújabb akciófilmjében, a *Sandblast*ban. Igaz, hogy ezt eredetileg **Eddie**

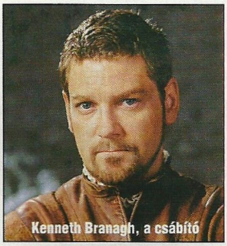

Wesley Snipes

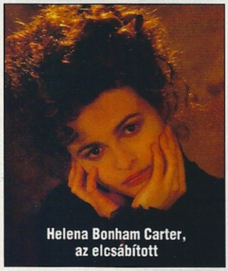
Murphynek szánták, de az anyagiakban nem tudtak megegyezni vele a producerek. Majd elválik, ki járt jobban.

Az ismét kapóssá vált **John Travolta** alig győzi a feladatokat. Kettős szerepet kapott a *The Double*-ben, így nem csoda a 17 millió dolláros szerződés sem

Ismét kapunk egy *Hamlet*-filmet. **Kenneth Branagh,** a *Sok hűhő semmiért* rendezője és szereplője a *Frankenstein* és az *Othello* után ismét egy hatalmas feladattal, Shakespeare Hamletjével birkózik meg. Kenneth nem volt elégedet a **Zeffirelli–Mel Gibson**-féle dán királyfi tragédiájával, rendezi és játssza is a remekmű címszerepét. Ám a szereposztás többi része sem érdektelen: **Jack Lemmon** mint Polonius, **Gerard Depardieu** vagy Claudius vagy Horatio, **Robin Williams** és **Billy Crystal,**

Kenneth Branagh, a csábító

Helena Bonham Carter, az elcsábított

Kate Winslet, Charlton Heston, Juliette Christie, Derek Jacobi, John Mills és **Sir John Gielgud** a tervbe vett szereplők. Mint már tudjuk, Kenneth Branagh és **Emma Thompson** házassága felbomlott. Az ok: **Helena Bonham Carter,** akit Branagh a *Frankenstein* forgatásakor ismert meg, s aki a Mel Gibson-féle *Hamlet* Opheliája volt. Helena Shakespeare-hez nem lett hűtlen. Ő játssza az új *Vízkereszt, vagy amit akartok* női főszerepét egy angol filmben. *I. Erzsébet* angol királynőről egy életrajzi filmet forgatnak. Érdekessége, hogy a vörös hajú uralkodót **Nicole Kidman** ábrázolja majd.

Élete első rendezésére készül a kétszeres Oscar-díjas filmsztár, a *Forrest Gump* és a *Philadelphia* hőse, **Tom Hanks.** A film címe *That Thing You Do* (Az a bizonyos dolog, amit csinálsz). Ebben a férfi főszerep is az övé. **Mel Gibson** sem hagyott fel a filmrendezéssel. *A rettenthetetlen* nagy sikere után az *Anna Karenina* a választott mű. Tolsztoj hősnőjének szerepét a francia **Sophie Marceau** kapta, akivel legutóbb is együtt forgatott.

Jodie Foster csillagászt alakít a *Contact* (Kapcsolat) című produkcióban. Munkája során földönkívüliekkel kerül kapcsolatba.

Arthur Miller *Salemi boszorkányokát* egyszer már megfilmesítették a franciák. Ismert, hogy **Yves Montand, Simone Signoret** és **Marina Vlady** milyen fantasztikusan jól játszották szerepeiket. Az amerikaiak újból filmre viszik a boszorkányüldözéssel, szerelemféltéssel és vallási előítéletekkel foglalkozó történetet. **Winona Ryder** kapja Vlady szerepét és **Daniel Day-Lewis** Montandét.

Tom Cruise sem tétlenkedik 1996-ban. *Jerry McGuire* című vígjátékában egy sportedzőt kapott feladatul, aki **Mira Sorvina** segítségével Cuba Gooding Juniorból, a makrancos focistából igyekszik embert faragni.

Renny Harlin ismét feleségét, **Geena Davis**t rendezi a *The Long Kiss Goodnight*ban, főszereplőtársa **Samuel L. Jackson. Penny Marshall** *(Micsoda csapat)* irányítja a *The Preacher's Wife* munkálatait, melynek főhőseit **Whitney Houston** és **Denzel Washington** alakítják.

Whitney Houston újra forgat

Sztárparádé várható az első feleségek klubjában: a *The First Wifes Club*ban olyan hírességek lesznek, mint **Goldie Hawn, Diane Keaton, Bette Midler, Sarah Jessica Parker.**

Barbra Streisand ismét rendez, s egyúttal főszerepet is játszik a *The Mirror Has Two Faces* című filmben, melynek egyben társproducere. Színésztársai **Jeff Bridges, Mimi Rogers, Elle MacPherson** és **Pierce Brosnan,** a 007-es ügynök.

Nem adja még fel **Shirley MacLaine** sem, aki a *The Evening Star*ban játszik együtt **Juliette Lewis**szal, **Bill Paxton**nal és **Miranda Richardson**nal.

Shirley MacLaine

Webber filmtervei

A világ legsikeresebb musicalszerzője, Nagy-Britannia egyik leggazdagabb embere, *Andrew Lloyd Webber*, a film felé fordul. 45 millió dolláros költségvetéssel már forgatják zenéjével az *Evita* című produkciót *Madonná*val és *Antonio Banderas*szal a főszerepben, *Alan Parker* rendezésében. (Buenos Airesből hamarosan Budapestre költözik a stáb.) Még munkája is akadt, hiszen néhány dallamot Madonna hangfekvéséhez kellett igazítania. Eközben Hollywoodban már készítik a *Macskák* animációsfilm-változatát, s szeretné, ha egy másik darabja, a *Starlight Express* is követné a Macskákat a rajzasztalon. Emellett két színpadi alkotáson is dolgozik: *A Star is Born* és *Whistle Down the Wind* a két készülő mű címe.

Video Klub

Februári rendezvényünk után a Video Magazin Klubja **március 5-én,** kedden este nyitja újra kapuit, ahová szeretettel várjuk a Kedves Olvasót. Találkozhat a lap készítőivel, barátaival, a honi videósélet szereplőivel, neves személyiségekkel, s neves személyiségekkel. A klub általában minden hónap első keddjén, este 8 órától tart nyitva, a legújabb Video magazinnal az asztalokon.

***Cím:** La Pampa étterem pincehelyisége: Indián Music Pub Budapest, XIII. ker. Pannónia u. 7.*

Áprilisban, a húsvét utáni kedden a klub kivételesen zárva tart, hiszen két nappal később találkozunk **Dobogókőn, a videóvásáron!**

AZ INTERCOM A UIP DUNA NEMZETKÖZI FILM KFT.

ÉS A

video magazin

KÖZÖS OSCAR-JÁTÉKA

Ugye mindannyian tudni vélik, ki lesz az Oscar-díj-jelöltek közül a biztos befutó? Esetleg sejtik, hogy mégis egy esélytelennek látszó film kapja meg az aranyszobrocskát? Lehet, hogy a vélemények eltérnek egymástól?

Örömmel adjuk hírül, hogy megnyitottuk levelező-fogadóirodánkat! Aki tippelni, kockáztatni, esetleg nyerni szeretne, csak tessék, tessék – minden tétet tartunk!

FOGADJUNK!

TIPPELJE MEG, KIK NYERIK IDÉN AZ OSCAR–DÍJAT!

SZABÁLYAINK A KÖVETKEZŐK:
A fogadóiroda a következő hét kategóriában fogad el téteket:
Legjobb film, rendező, férfi és női főszereplő, férfi és női epizódszínész, legjobb betétdal.
Az egyes kategóriákban a helyesen tippelők a megadott esélyszámok, *odds*-ok alapján pontokat szerezhetnek. A játék nyertese az lehet, aki az összesítésben a legtöbb pontot gyűjti. Az azonos pontszámot szerzők közötti sorrendet sorsolással döntjük el. Az egyes kategóriákban jelölt filmek címe, illetve személyek neve mellett feltüntetjük minden igazi fogadóiroda nélkülözhetetlen kellékét, az *odds*-ot. Ezzel nyerési esélyüket jelezzük. Nyilvánvaló, hogy aki az esélyesebbre fogad, az nagyobb valószínűséggel szerez pontot, csak éppen kevesebbet. Aki viszont kockáztat, és egy kevésbé esélyesre tippel, az – ha neki lesz igaza – több pontot gyűjthet. (Ha például a *8:10* arányszámot látjuk egy film címe után, az odds szerint – vagyis a szerkesztőség véleménye szerint – ez a legesélyesebb alkotás, s ha Ön erre tippel és nyer, 2 pontot kap. Ha az arányszám *4:10*, ez azt jelenti, hogy „fogadóirodánk” kisebb esélyt jósol a győzelemre; aki viszont kockáztat (vagyis erre a filmre tippel) és nyer, az 6 pontot szerez.)
Játszani a lap alján látható szelvénnyel lehet. A szelvényre írja be annak a filmnek vagy személynek a sorszámát, akire fogad. A pályázat akkor érvényes, ha a szelvényt kitölti, kivágja és beküldi a megadott határidőig a Video Magazin szerkesztősége címére (1036 Budapest, Galagonya u. 2/a.). Egy játékos több szelvénnyel is játszhat.

I. díj: 4 db műsoros videókazetta + 10 db filmplakát
II. díj: 3 db műsoros videókazetta + 8 db filmplakát
III. díj: 2 db műsoros videókazetta + 5 db filmplakát
IV. díj: 1 db műsoros videókazetta + 3 db filmplakát
V–X. díj: 5–5 db filmplakát
XI–XXI. díj: 4–4 db filmplakát

A díjakat az InterCom és UIP–Duna Film ajánlotta fel.

Beküldési határidő: a díjkiosztás előtti utolsó péntek, azaz 1996. március 22.

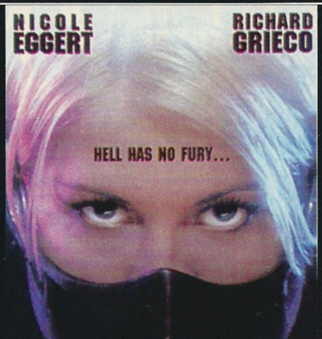
A nyertesek névsorát májusi számunkban közöljük. A nyertesek nyereményüket a Video Magazin szerkesztőségében vehetik át 1996. május 7-től.

I. A LEGJOBB FILM:	*esélyek*
1. A rettenthetetlen	8:10
2. Neruda postása	6:10
3. Értelem és érzelem	5:10
4. Babe	4:10
5. Apolló 13	7:10
II. A LEGJOBB RENDEZŐ:	
1. Mel Gibson (A rettenthetetlen)	5:10
2. Tim Robbins (Dead Man Walking)	6:10
3. Mike Figgis (Leaving Las Vegas)	7:10
4. Michael Radford (Neruda postása)	4:10
5. Chris Noonan (Babe)	2:10
III. A LEGJOBB FÉRFI FŐSZEREPLŐ:	
1. Nicolas Cage (Leaving Las Vegas)	8:10
2. Richard Dreyfuss (Mr. Holland's Opus)	6:10
3. Anthony Hopkins (Nixon)	9:10
4. Sean Penn (Dead Man Walking)	4:10
5. Massimo Troisi (Neruda postása)	3:10
IV. A LEGJOBB NŐI FŐSZEREPLŐ:	
1. Susan Sarandon (Dead Man Walking)	7:10
2. Elisabeth Shue (Leaving Las Vegas)	1:10
3. Sharon Stone (Casino)	7:10
4. Meryl Streep (A szív hídjai)	8:10
5. Emma Thompson (Értelem és érzelem)	5:10
V. A LEGJOBB FÉRFI EPIZÓDSZÍNÉSZ:	
1. James Cromwell (Babe)	5:10
2. Ed Harris (Apolló 13)	8:10
3. Brad Pitt (12 majom)	7:10
4. Tim Roth (Rob Roy)	6:10
5. Kevin Spacey (Közönséges bűnözők)	3:10
VI. A LEGJOBB NŐI EPIZÓDSZÍNÉSZ:	
1. Joan Allen (Nixon)	7:10
2. Kathleen Quinlan (Apolló 13)	4:10
3. Mira Sorvino (Mighty Aphrodite)	8:10
4. Mare Winningham (Giorgia)	3:10
5. Kate Winslet (Értelem és érzelem)	6:10
VII. A LEGJOBB BETÉTDAL:	
1. Pocahontas–Menken–Schwarz	9:10
2. Dead Man Walking–Bruce Springsteen	6:10
3. Don Juan DeMarco–Kamen–Lange	8:10
4. Sabrina–Williams–Bergman	3:10
5. Játékháború–Randy Newman	5:10

video magazin

OSCAR-JÁTÉKSZELVÉNY

I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.

A Menekülés New Yorkból producerének új sikerfilmje!
Megállíthatatlan és halálos új rendőrfajta. Az igazságszolgáltatás katonája:

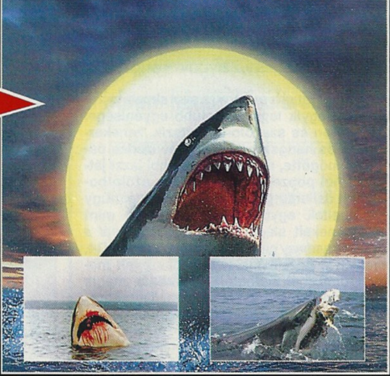
A LIKVIDÁTOR

A „Robotzsaru" és a „Büntető" szenzációs ötvözete.
Főszerepben: NICOLE EGGERT (Dupla 0 kölyök)
RICHARD GRIECO (Spionfióka)

HAMAROSAN JÖN!!!

VERTEX HOME VIDEO GARANCIÁVAL

Jobb félni, mert megijedni már késő... ha megcsillannak a GONOSZ ÁLLKAPCSOK

A Likvidátor
amerikai akciófilm – 1996.

LE MONDE ENTERTAINMENT

FilmExport Group

Az emberevő cápa
amerikai katasztrófa/akciófilm – 1996.

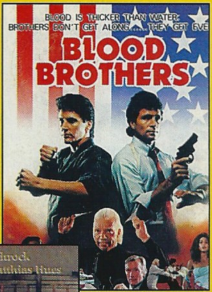
A bajnok és az őrnagy
amerikai akciófilm – 1995.

Nem a dicsőségért küzd... A nőért harcol, akit szeret.
Főszerepben: **Vinny Lee**

Extrakemény kickboxer – Karate Tigris 3.
amerikai akciófilm – 1990.

A vér sűrűbb, mint a víz. A vértestvérek útját betört orrcsontok szegélyezik
Főszerepben: **Keith Vitali, Loren Avedon**

Robbanó célpont
amerikai akciófilm – 1996.

Azt mondták, egy órán belül halott lesz... Nagyot tévedtek!
Főszerepben: **David Heavener**

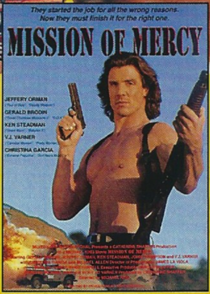

Villámkezek– Karate Tigris 2.
amerikai akciófilm – 1989.

Figyeld az őrjöngő Szovjet Medvét és a nyugodt Amerikai Sast.
Főszerepben: **Cynthia Rothrock, Loren Avedon**

A zsoldoscsapat
amerikai akciófilm – 1995.

A szigorúan őrzött erődből... a forró sivatagon át a meglepetés karjaiba.
Főszerepben: **Jeffery Orman**

Nincs irgalom – Karate Tigris 1.
amerikai akciófilm – 1987.

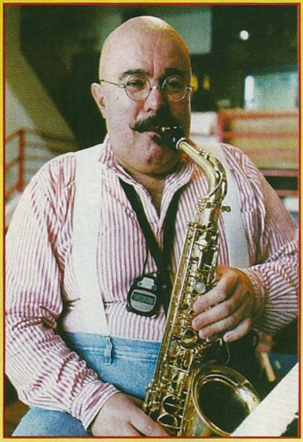
Visszavonulni lehetetlen, feladni képtelenség
Főszerepben: **Kurt McKinney, Jean-Claude Van Damme**

MÁRCIUSBAN A VIDEÓTÉKÁKBAN

VERTEX HOME VIDEO – 5310 KISÚJSZÁLLÁS, KÁSA JÁNOS U. 18. TEL./FAX: 59/321-077

BERGENDY ISTVÁN
kedvenc videófilmjei

Bergendy István a magyar szórakoztató zenei élet egyik legsokoldalúbb egyénisége. Klarinéton és szaxofonon játszik, zenekarvezető és hangszerelő. Több évtizedes pálya áll mögötte, melynek során hol jazzt játszott, hol popzenét; vájtfüleknek szóló bonyolult dallamú jazz-rock felvételek éppúgy szerepeltek együttesének műsorán, mint máig énekelt slágerek. Legutóbb *Mesél a pesti Broadway* címmel jelentettek meg CD-t, melyen a harmincas–negyvenes évek magyar filmzenéi hallhatók autentikus, mégis új és modern hangszerelésben. Természetesen adódtak így az első kérdések:

– Megvannak-e Bergendy Istvánnak ezek a régi filmek videón? S milyen meggondolásból fordult a régi slágerek felé?

– A CD-n szereplő mintegy húsz film közül jó néhány megvan otthoni videógyűjteményemben is – feleli. – Mindenekelőtt a *Hyppolit, a lakájt* említhetem, amely az egyik kedvenc magyar filmem. Ki tudja, hányszor megnéztem már, de máig nem tudok betelni *Kabos* játékával, a remek párbeszédekkel. Van úgy, hogy csak egy-egy rövid részletet nézek meg belőle, az is nagyon „feldob". De a *Lila ákác*, a *Meseautó*, a *Régi keringő*, a *Halálos tavasz*, meg még néhány másik is megvan kazettán. Ami a másik kérdést illeti: ezeket a filmeket úgy kell felfogni, mint a korabeli hollywoodi musicalek magyar megfelelőit, vagyis olyan filmek voltak ezek, melyekben a dalbetétek is fontos szerepet játszottak. Amit már kevesebben vesznek észre, az az, hogy a magyar filmek zenéje épp olyan jó, mint az amerikaiaké. Nevesítve: *Eisemann Mihály, Hajdú Imre, Fényes Szabolcs, Ábrahám Pál* vagy *Dolecskó Béla* slágerei felérnek *Cole Porter* dalaival. A CD-n hallható számok a mi standardjeink, olyanok, mint Amerikában a *Night and Day*, csak mi elfeledtük őket. S hogy színvonalban nem maradnak el az amerikai dalok mögött, azt *Brodszky Miklós* esete bizonyítja. Amikor a nevezetes három tenor *(Carreras, Pavarotti* és *Domingo)* Los Angelesben elénekelte a *Be My Love* című régi slágert, kevesen tudták, hogy az Amerikába kivándorolt Brodszky szerzeményét hallja az óriási tömeg. A CD elkészítésével tehát az volt a célunk, hogy visszahozzuk e dalokat a köztudatba, élő magyar standardekké tegyük őket. Ami egyébként itt hallható, az még csak a jéghegy csúcsa. Körülbelül kétszázötven–háromszáz film készült ebben az időben Magyarországon, s ha filmenként két-három dalt számolunk, akkor mintegy nyolcszáz–kilencszáz megmentendő melódiáról van szó.

– Megtudhatunk egy-két műhelytitkot a lemezfelvételről?

– Az együttes valamennyi tagja már korábban megismerkedett az eredeti felvételekkel. Nem volt osztatlan a lelkesedés, volt, akiben nem volt elég bizalom a régi számok iránt. De ez később megváltozott. A lényeg, hogy a háború előtti slágerekhez is, mint minden archív, feldolgozandó anyaghoz, tisztelettel és alázattal kell közeledni. Mi ezt tartottuk szem előtt. S remélem, a hallgató is ezt fogja érzékelni Damith Endre, Dáni János vagy a magam hangszereléseiből, illetve énekes kollégánk, Zareczky Miklós előadásaiból. Hadd emeljem ki a Tudom, hogy van nekit, az 1935-ös Halló Budapest egyik slágerét, melyet Fényes Szabolcs a feleségének írt, s amit Damith nagyszerű hangszerelésében hallhatunk most újra, három énekesnőnk előadásában; vagy a CD záróegyvelegéből a híres Lehár-féle Vágyom egy nő után, amit Zareczky Miklós énekel a mi változatunkban. A régi filmek sajátja, hogy színészeknek kellett énekelni a sokszor bonyolult dallamot. Nem mindig sikerült nekik... Mi profi énekesekkel dolgozunk, ezek a kiváló dalok megérdemlik.

– Általában is jellemző Bergendy Istvánra a filmszeretet, vagy csak a régi magyar filmek érdekelik?

– Nagyon szeretem a filmeket, gyermekkoromban lettem filmrajongó, amikor az olvasásra is rászoktam. Akkoriban ez a kettő még nem zárta ki egymást, mint manapság sok esetben. Az olvasmányos, de irodalmilag is értékes könyveket szerettem a legjobban: Jókait, Verne Gyulát, és persze May Károlyt szintén. Máig vállalom, hogy gyermekded lélek vagyok, tehát elsősorban azokat a történeteket szeretem, ahol az igazság győz. Vagyis a régi westerneket, egyes krimiket, illetve történelmi filmeket. Kedvelem a sok embert mozgató, nagy statisztériával dolgozó kalandfilmeket: az *Egri csillagokat*, a *Kőszívű ember fiait*, a *Quo vadis?*-t, *A fáraót* vagy a Walter Scott-regényekből készült középkori meséket. Erről jut eszembe még egy film, amit a kedvenceim közé sorolok: a *Brancaleone ármádiája*, ami persze komédia, én azonban úgy vagyok vele, hogy a vígjátékot is csak akkor szeretem, ha olyasmin élcelődik, amit szintén kedvelek.

– Ezek szerint a sci-fi sem áll távol az ízlésétől!

– Egyáltalán nem, sőt. Szerintem minden idők egyik legjobb meséje a *Csillagok háborúja* volt. De ide sorolom a „keményebb" műfajba tartozó *Terminátort* is. Nem tagadom, ha szórakozni, kikapcsolódni akarok, izgalmas, cselekményes filmeket teszek be a gépbe, de ez nem jelenti azt, hogy mondjuk a francia új hullám vagy Fellini művészete hidegen hagy.

– Említette, hogy gyermeteg lélek. Ez összefüggésben van azzal, hogy olyan televíziós mesesorozatok zenéjét köszönhetik a gyerekek a Bergendy zenekarnak, mint a *Futrinka utca* vagy a *Süsü, a sárkány?*

– Persze! Nagyon közel állnak hozzám a „gyerekműfajok" is. Nehezen tudnék jobbat mondani egy nagyszerű Walt Disney-rajzfilmnél. Gyűjtője vagyok több népszerű animációs sorozatnak is, különösen a régi *Tom és Jerry*-darabok állnak közel a szívemhez. Az effajta porodukcióknál nagyon fontos, hogy jó legyen a filmzene. Sokat tudnék mesélni arról, hogy a Walt Disney-stúdiókban milyen zseniális a hangmérnöki és kompozíciós munka, immár több mint fél évszázada. De ha már rajzfilmekről esik szó, hadd büszkélkedjem el azzal is, hogy zenekarunk működött közre jó néhány népszerű animációs film „magyarításánál": benne voltunk például *A kis hableány* vagy *Az oroszlánkirály* itthoni változatának elkészítésében.

– Muzsikusként bizonyára zenés- és koncertfilm-gyűjteménye is van!

– Lehet vagy százötven régi, főleg amerikai zenés filmem. Már szinte magam sem tudom, mennyi. Nagy a család, és majdnem mindenki zenész, illetve zeneszerző benne. A fiatalabbak szeretik a klipeket is, én inkább a hagyományos koncertfilmeket nézem. Több műfaj képviselteti magát az otthoni tékában: elsősorban jazz. *James Morrison, Kenny G., Marcus Miller, David Sanborn, Kenny Garrett* és a *Brecker Brothers* filmjei jutnak eszembe először. Van ezen kívül rock és blues is, de ha látványos produkciót kell említeni, akkor *Whitney Houston* koncertjét említeném az amerikai flottánál vagy *Nino Rota* filmzene-komponista maxi hangversenyét nagyzenekarral és néhány exkluzív vendégművésszel. Rota zongorán játszik, s mint kiderül, billentyűsnek sem utolsó.

– Kedvenc színészei?

– *Paul Newman, Gene Hackman.* És *Woody Allen*, a New York-i világpolgár. Bár őt nem is mint színészt kedvelem elsősorban, hanem mint rendezőt és embert. Na persze azt se felejtsük el, hogy ő is klarinéton játszik. Különösen az tetszik, ahogy beszél a saját életéről. Kívülről látja önmagát, és ez nagy dolog. Kevesen képesek rá. És még valami: ő is igazi városi ember, akárcsak én. Legszívesebben a Vörösmarty téren laknék, mert minden, ami igazán fontos számomra, az itt van a város szívében. Woody Allen New Yorkkal van így. Szóval megértem. Szeretem még *Jack Nicholsont*, aztán a magyarok közül *Kern Andrást* és *Haumann Pétert.* A színésznők közül pedig *Kim Basingert* és *Jodie Fostert* szeretem. Foster nem csak amolyan futó tehetség: minden újabb filmjén érezni valami továbbfejlődést. És persze itt vannak a régiek, kanyarodjunk vissza hozzájuk: *Judy Garland, Fred Astaire, Ginger Rogers* vagy *Gene Kelly* művészetét – színészi játékát és táncolását – nem tudom soha megunni. A magyarok közül *Kabos Gyulával* és *Latabár Kálmánnal* vagyok így. A politikai rendszer változhatott, de Latabár a régi maradt. Az *Egy szoknya, egy nadrág*, az *Állami áruház* vagy a *Kétszer kettő néha öt* lényegében egy tőről fakad.

M. J. Gy.